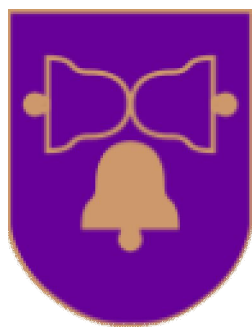

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Sławoborze z dnia*

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sławoborze
na lata 2016-2021

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA	4
1. STRUKTURA STRATEGII.....	4
2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII.....	6
3. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIEJ STRATEGII.....	20
II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA	22
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	22
2. DEMOGRAFIA	23
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	25
4. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	26
5. GOSPODARKA	26
6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	28
7. EDUKACJA I KULTURA	30
8. OCHRONA ZDROWIA.....	35
9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA.....	36
10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	41
11. POMOC SPOŁECZNA	46
12. SEKTOR POZARZĄDOWY	59
13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO.....	60
14. BEZROBOCIE.....	64
15. BEZDOMNOŚĆ	68
16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	69
17. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI	74
18. SYTUACJA DZIECKA	80
19. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH.....	86
20. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	87
21. ANALIZA SWOT	93
22. PODSUMOWANIE	100
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	101
1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	101
2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI	117
3. RAMY FINANSOWE.....	118
4. PROGRAMY I PROJEKTY	119
IV. UWAGI KOŃCOWE	123

WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument, w którym sformułowano społeczną misję samorządu, wyznacza cele i działania, których realizacja powinna w znaczny sposób przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania problemów zidentyfikowanych w trakcie procesu tworzenia strategii. Realizacja założeń strategicznych ma szansę przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy, w szczególności zaś tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Ma również doprowadzić do integracji społecznej.

Dokument został przygotowany na lata 2016-2021. Jest zgodny z założeniami odnoszących się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów w obszarze szeroko rozumianej pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie jednak zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, Policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, Kościoła, mieszkańcy gminy oraz eksperci. Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców.

W ankiecie „Problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego”, mającej na celu zbadanie opinii mieszkańców na temat wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie, wzięło udział 15 respondentów. W ankiecie „Równość szans kobiet i mężczyzn”, badającej problem dyskryminacji ze względu na płeć, udział wzięło także 15 respondentów.

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu pogłębionej analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 2 ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. STRUKTURA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, analityczno-diagnostycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i strategiczno-programowych) tworzenia dokumentu. Obejmuje również ocenę stopnia wdrożenia poprzedniej strategii, dla której rok 2015 zamyka okres programowania.

Część analityczno-diagnostyczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT), a także analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

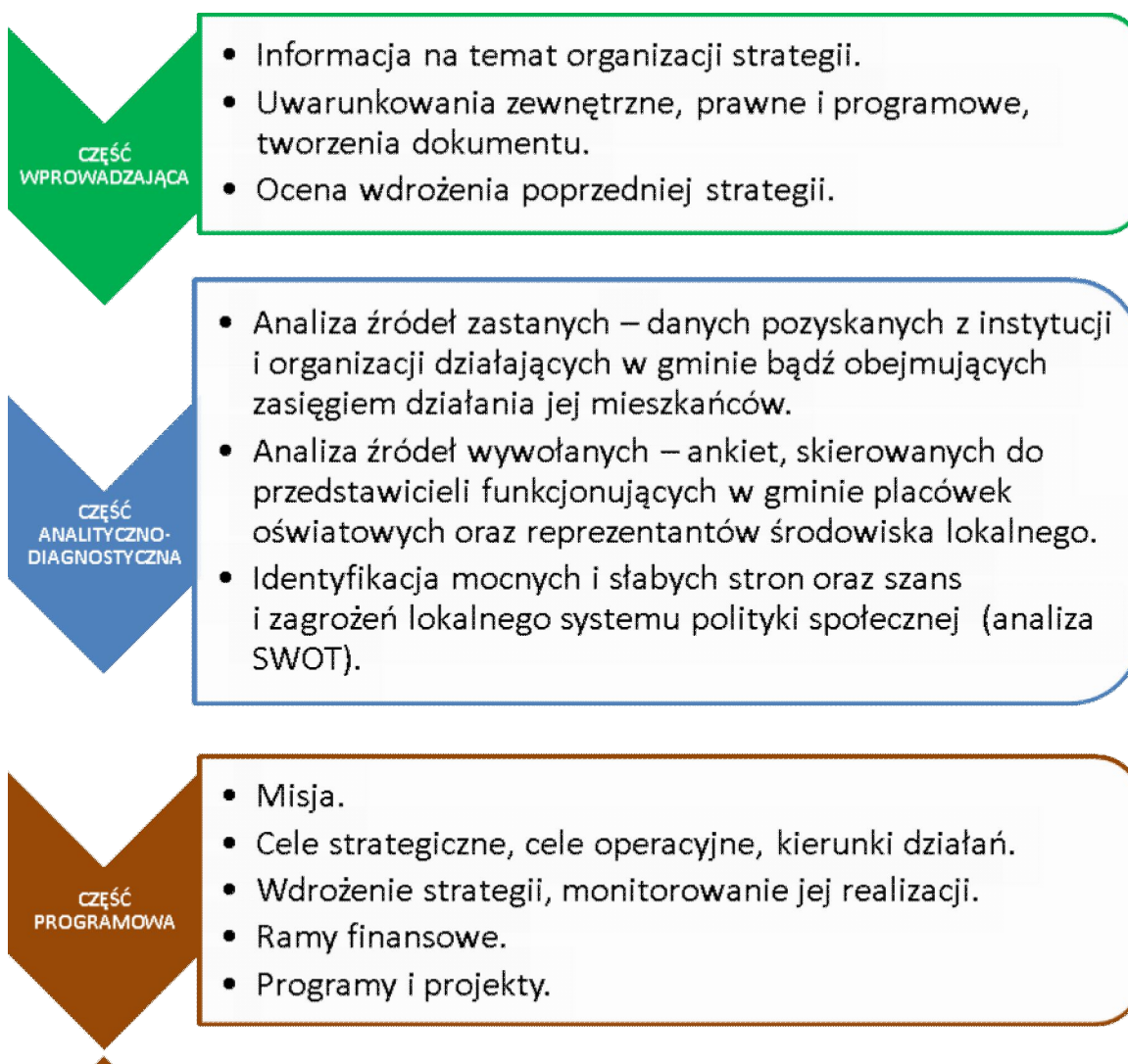
- Demografia;
- Infrastruktura techniczna;
- Komunikacja i transport;
- Gospodarka;
- Zasoby i warunki mieszkaniowe;
- Edukacja i kultura;
- Ochrona zdrowia;
- Sport, rekreacja i turystyka;
- Bezpieczeństwo publiczne;
- Pomoc społeczna;
- Sektor pozarządowy;
- Bezrobocie;
- Bezdomność;
- Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie;
- Problemy równości płci,
- Sytuacja dziecka;
- Sytuacja osób starszych;
- Sytuacja osób niepełnosprawnych.

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii,

prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu oraz prowadzenia monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu jest przygotowany wykaz wskaźników monitoringowych.

Poniższy diagram prezentuje strukturę Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze.

Diagram 1. Struktura dokumentu strategii

2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

2.1. PODSTAWY PRAWNE

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1286),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.224),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 966 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 239),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 157),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r., poz. 162).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej

liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Dokument zawiera również kilka nadrzędnych celów Unii Europejskiej do 2020 roku:

- ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% z obecnych 15% oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób.

W ramach trzech priorytetów tematycznych w omawianym dokumencie przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt **„Unia innowacji”** ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt **„Młodzież w drodze”** służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt **„Europejska agenda cyfrowa”** zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt **„Europa efektywnie korzystająca z zasobów”** ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt **„Polityka przemysłowa w erze globalizacji”** służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.

Celem projektu **„Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”** jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt **„Europejski program walki z ubóstwem”** zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby

ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020

Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2014-2020 określają priorytety Unii Europejskiej na najbliższe lata, stanowiąc ramy zarówno polityczne, jak i budżetowe (odpowiadając na pytanie, „w jakich obszarach UE powinna inwestować mniej lub więcej w przyszłości”).

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi, które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

W dziedzinie wzrostu zatrudnienia i spójności wprowadzono nowy instrument, jakim jest zarządzany centralnie program „Łącząc Europę”, który ma na celu finansowanie priorytetowych przedsięwzięć infrastrukturalnych w dziedzinie energii, transportu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych, których realizacja leży w interesie całej Unii Europejskiej.

Nowy program „Zdrowie na rzecz wzrostu” będzie ukierunkowany na działania o wyraźnej unijnej wartości dodanej, zgodnie z celami Strategii „Europa 2020”. Głównym celem programu jest współpraca z państwami członkowskimi UE w celu ochrony obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi, osiągnięcia większej stabilności usług opieki zdrowotnej oraz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, przy jednoczesnym zachęcaniu do innowacji w dziedzinie ochrony zdrowia.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,
- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy – ALMP,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,

- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- realizacja NSIS przez samorzady terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W nowej perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku.

Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. PO WER będzie również wspierać innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest ukierunkowany na następujące obszary:

- realizację działań skierowanych do młodych, bezrobotnych osób w wieku od 15. do 24. roku życia i poprawę ich sytuacji na rynku pracy w ramach „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych” i „Gwarancji dla młodzieży”,
- wdrożenie reform systemów i struktur w wybranych obszarach polityk publicznych, kluczowych z punktu widzenia Strategii „Europa 2020” i krajowych programów reform,
- wspieranie jakości, skuteczności i otwartości szkolnictwa wyższego jako instrumentu budowy gospodarki opartej o wiedzę,
- poszukiwanie nietypowych, innowacyjnych, stosowanych w innych krajach metod rozwiązywania problemów społecznych,
- realizację programów w zakresie mobilności ponadnarodowej.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020

Przygotowanie Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 poprzedziła weryfikacja strategicznych celów rozwojowych województwa pod kątem ich zgodności z obranymi celami przez Polskę i celami Wspólnoty w Strategii Europa 2020. Podczas aktualizacji strategii rozwoju województwa oszacowano powtórnie jego zasoby, potrzeby i główne kierunki działań. Program wykorzystuje dorobek tego procesu.

Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 realizował będzie cele unijnej strategii, dążąc do zwiększenia konkurencyjności regionu, zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu. Planowane działania w zakresie osiągnięcia celów rozwojowych województwa wpłyną na rozwój regionalnego potencjału w zakresie zasobów ludzkich i w ramach realizacji projektów infrastrukturalnych. Regionalny Program Operacyjny osiągał będzie rezultaty wskazane w Umowie Partnerstwa poprzez koncentrację tematyczną i terytorialną wsparcia na przedsięwzięciach odnoszących się do następujących osi priorytetowych:

- I Gospodarka, innowacje, nowoczesne technologie.
- II Gospodarka niskoemisyjna.
- III Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu.
- IV Naturalne otoczenie człowieka
- V Zrównoważony transport.
- VI Rynek pracy.
- VII Włączenie społeczne.
- VIII Edukacja.
- IX Infrastruktura publiczna.
- X Pomoc techniczna.

Spośród ww. osi priorytetowych, zakresu polityki społecznej dotyczą następujące: oś VI (rynek pracy), oś VII (włączenie społeczne), oś VIII (edukacja).

Oś priorytetowa VI – Rynek pracy

Priorytet inwestycyjny 8v: Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 1: Wzrost liczby przedsiębiorstw z sektora mikro-, małych i średnich, które zrealizowały cel rozwojowy.
- Cel szczegółowy 2: Wzrost zdolności przystosowania się przedsiębiorstw do zmian oraz zniwelowanie ryzyka bezrobocia pracowników przedsiębiorstw przechodzących procesy adaptacyjne.

Priorytet inwestycyjny 8iii: Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie liczby nowo utworzonych przedsiębiorstw oraz utworzonych miejsc pracy w tych przedsiębiorstwach.

Priorytet inwestycyjny 8i: Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukującym pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 4: Zwiększenie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Priorytet inwestycyjny 8iv: Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 5: Wzrost zatrudnienia oraz powrót na rynek pracy osób, którym utrudnia to sytuacja rodzinna wynikająca z opieki nad dziećmi do lat 3.

Priorytet inwestycyjny 8vi: Aktywne i zdrowe starzenie się.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 6: Wdrożenie programów zdrowotnych dla chorób negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom w wieku aktywności zawodowej.

Oś priorytetowa VII – Włączenie społeczne

Priorytet inwestycyjny 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 1: Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym zwiększająca ich zatrudnienie.

Priorytet inwestycyjny 9v: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 2: Wzrost poziomu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.

Priorytet inwestycyjny 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie dostępności usług społecznych, w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.

Oś priorytetowa VIII – Edukacja

Priorytet inwestycyjny 10i: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia, umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-4 lata oraz rozszerzenie oferty placówek przedszkolnych o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci.
- Cel szczegółowy 2: Doskonalenie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej oraz rozwój systemu indywidualnej pracy z uczniami, prowadzące do wzmocnienia ich zdolności do przyszłego zatrudnienia.

Priorytet inwestycyjny 10iv: Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu, realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 3: Wzrost efektywności kształcenia zawodowego i jego dostosowanie do wymogów regionalnego rynku pracy zwiększające szanse na zatrudnienie.

Priorytet inwestycyjny 10iii: Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji.

Cele szczegółowe priorytetu inwestycyjnego

- Cel szczegółowy 4: Wzrost kompetencji osób dorosłych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych w zakresie znajomości technologii informacyjno-komunikacyjnych i języków obcych.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku jest dokumentem, który określa cele polityki rozwoju prowadzonej w regionie, w tym polityki społecznej. W jej ramach sformułowano wizję rozwoju („region konkurencyjny, stwarzający wszechstronne możliwości rozwoju, zwłaszcza osobom przedsiębiorczym, wykształconym i kreatywnym oraz małym i średnim podmiotom gospodarczym”) i misję województwa („stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego, opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”) oraz wyznaczono 6 celów strategicznych, z których wyprowadzono 34 cele kierunkowe.

Założenia polityki społecznej ujęto w ramach celu strategicznego nr 6. „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu” oraz służących jego osiągnięciu celach kierunkowych:

- 6.1 Wspieranie funkcji rodziny;
- 6.2. Zwiększanie jakości i dostępności opieki zdrowotnej;
- 6.3. Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego;
- 6.4. Wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej;
- 6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego jako fundamentu tożsamości regionalnej;
- 6.6. Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej.

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015 jest dokumentem, który określa cele polityki społecznej prowadzonej w regionie. W jej ramach sformułowano misję („Podnoszenie jakości życia wśród tych mieszkańców regionu, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym”) i cel pośredni („Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej”) oraz wyznaczono poniżej przedstawione cele strategiczne i operacyjne.

1. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.
 - Aktywizacja osób długotrwanie bezrobotnych.
 - Promocja na rzecz zatrudnienia osób długotrwanie bezrobotnych.
 - Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób długotrwanie bezrobotnych.
 - Przeciwdziałanie „dziedziczeniu” przez mieszkańców województwa długotrwałego bezrobocia.
2. Pomoc rodzinom w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych.
 - Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin.
 - Pomoc dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
 - Poprawa jakości i dostępu do usług socjalnych.
3. Przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych.
 - Rozbudowa zaplecza instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
 - Aktywizacja mieszkańców województwa zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.
 - Edukacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.

4. Zmniejszenie spożycia alkoholu i używania środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich negatywnych skutków wśród mieszkańców województwa.
 - Edukacja społeczna i działalność wychowawcza.
 - Lecznictwo odwykowe oraz rehabilitacja osób uzależnionych.
 - Przeciwdziałanie negatywnym następstwom używania środków psychoaktywnych.
5. Tworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego.
 - Integracja społeczna osób niepełnosprawnych we wszystkich grupach społecznych.
 - Integracja zawodowa osób niepełnosprawnych.
6. Podniesienie bezpieczeństwa społecznego i socjalnego wśród osób starszych.
 - Poprawa bezpieczeństwa socjalnego wśród ludzi starszych.
 - Aktywizacja społeczna osób starszych.
 - Wzmocnienie roli i miejsca osób starszych w środowiskach lokalnych.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2008-2015

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Świdwińskiego na lata 2008-2015 jest dokumentem, który wskazuje sposób prowadzenia polityki społecznej w powiecie w celu skutecznego rozwiązywania problemów społecznych. Stanowiąc integralną część Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Świdwińskiego, zawiera działania, których podjęcie pozwoliłoby społeczności lokalnej w pełniejszym zakresie zaspokajać swoje potrzeby i realizować własne scenariusze życiowe.

W strategii została sformułowana misja oraz zostały wyznaczone priorytety, cele szczegółowe i kierunki działania. Do priorytetów i celów szczegółowych zaliczono poniżej przedstawione:

Priorytet 1. Edukacja.

- 1.1. Działać na rzecz rozwijania świadomości zagrożeń;
- 1.2. Wzmocnić struktury oświaty w zakresie działań edukacyjnych i profilaktycznych;
- 1.3. Podjąć działania w kierunku pełnej edukacji społeczeństwa na temat zagrożeń społecznych i instrumentów pomocy w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Priorytet 2. Problemy społeczne.

- 2.1. Przeciwdziałać zjawiskom wzrastających patologii społecznych i braku poczucia bezpieczeństwa;
- 2.2. Przeciwdziałać uzależnieniom;

- 2.3. Stworzyć warunki do zmniejszenia skutków rozwarstwienia społecznego ludności powiatu świdwińskiego;
- 2.4. Podejmować działania w kierunku likwidacji barier infrastrukturalnych i instytucjonalnych dla zwiększania dostępności do obiektów publicznych i miejsc zamieszkania oraz zwiększenia samodzielności osób starszych i niepełnosprawnych.

Priorytet 3. Społeczność lokalna.

- 3.1. Tworzyć warunki do szerszej współpracy sektora publicznego i pozarządowego;
- 3.2. Podjąć działania na rzecz wzrostu wyrozumiałości i tolerancji społecznej;
- 3.3. Wykorzystać zaangażowanie i kreatywność osób pracujących w obszarze pomocy społecznej.

Priorytet 4: Infrastruktura.

- 4.1. Podjąć działania w kierunku tworzenia sprawnie funkcjonującej profilaktyki w oparciu o infrastrukturę społeczną;
- 4.2. Tworzyć właściwą i o wysokim standardzie bazę dla realizacji zadań społecznych;
- 4.3. Efektywnie wykorzystywać funkcjonowanie świetlic socjoterapeutycznych na terenie powiatu;
- 4.4. Stworzyć warunki do rozwoju zaplecza sportowego i rehabilitacyjnego.

Priorytet 5: Finanse.

- 5.1. Podjąć działania w kierunku pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej;
- 5.2. Podjąć działania na rzecz wsparcia finansowego rodzin;
- 5.3. Podjąć działania w kierunku zabezpieczenia szeroko rozumianych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Sławoborze na lata 2010-2020

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Sławoborze na lata 2010-2020 jest najważniejszym dokumentem programowym, w oparciu o który samorząd realizuje obowiązek prowadzenia polityki rozwoju lokalnego. Jest to długookresowy plan działania, określający strategiczne cele rozwoju gminy i przyjmujący takie cele i kierunki działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Strategia stanowi podstawę do właściwego zarządzania gminą, do ubiegania się o środki zewnętrzne, zwłaszcza z Unii Europejskiej. Ustalenia zawarte w Strategii stanowią podstawę do prowadzenia przez władze gminy długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Ponadto Strategia

wskazuje, jakie są najważniejsze do rozwiązania problemy społeczne, gospodarcze, infrastrukturalne i ekologiczne, na których powinna być skoncentrowana uwaga Rady Gminy w przyjętym horyzoncie czasowym.

Niniejszy dokument zawiera raport o stanie gminy, badanie ankietowe mieszkańców, analizę SWOT, opracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej oraz plan strategiczny, w którym wytyczono misję:

- Gmina Sławoborze – obszar zrównoważonego rozwoju z infrastrukturą sprzyjającą rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości, usług i rolnictwa;
- Gmina z ofertą turystyki pobytowej i weekendowej, oparta na agroturystyce, zasobach leśnych i pełnej dostępności do terenów rekreacyjnych;
- Obszar przyjaznego lokalnego samorządu z bogatą ofertą kulturalno-oświatową, zapewniający wysoki komfort życia i wypoczynku mieszkańcom.

W dalszej części strategii przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno-gospodarczego (infrastruktura, gospodarka, przestrzeń, społeczność i ekologia). W ramach 4. obszaru priorytetowego – społeczność – sformułowano następujące cele szczegółowe i kierunki działania:

4.1. Wszechstronny rozwój edukacyjny dzieci i młodzieży z terenu gminy.

4.1.1 Organizacja zajęć pozalekcyjnych na bazie placówek oświatowych i kulturalnych.

4.1.2 Tworzenie warunków umożliwiających zwiększenie zastosowania nowych technik w realizacji programów nauczania we wszystkich placówkach oświatowych gminy.

4.2. Zmniejszenie bezrobocia i jego społecznych skutków.

4.2.1 Współorganizacja kursów przekwalifikowania zawodowego dla osób bezrobotnych zamieszkujących teren Gminy Sławoborze celem dostosowania kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy.

4.2.2 Stworzenie systemu lokalnych preferencji podatkowych dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy.

4.2.3 Współpraca służb administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w zakresie niwelowania społecznych skutków występującego bezrobocia.

4.3. Zwiększenie integracji i aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców.

4.3.1 Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych i sportowych.

4.3.2 Poprawa dostępu do rynku pracy osób bezrobotnych, w tym zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4.3.3 Redukowanie zjawiska ubóstwa i wszystkich form wykluczenia społecznego.

4.4. Działania na rzecz stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych.

4.4.1 Zapewnienie zwiększonego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej, w tym rehabilitacji i opieki.

4.4.2 Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

4.5 Podwyższenie jakości oferty gminy w zakresie rekreacji i wypoczynku.

4.5.1 Przebudowa i rozbudowa infrastruktury terenów rekreacyjnych.

4.6 Działania na rzecz poprawy funkcjonowania służby zdrowia.

4.6.1 Zwiększenie dostępności mieszkańców gminy do badań profilaktycznych.

3. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIEJ STRATEGII

Ocena wdrożenia poprzednio obowiązującej strategii stanowi ważny punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki społecznej gminy Sławoborze na lata 2016-2021. W jej ramach zostały wskazane trudności we wdrażaniu dokumentu, największe osiągnięcia w realizacji wyznaczonych kierunków działań (w tym wprowadzone w życie programy i projekty socjalne) oraz przedsięwzięcia, których nie udało się podjąć podczas wdrażania strategii.

Trudności we wdrażaniu strategii

Biorąc pod uwagę potrzeby i zdiagnozowane problemy, poprzednia strategia była za mało zorientowana na rozszerzenie i pogłębienie form pomocy i wsparcia, współpracę z różnymi instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, sądownictwo. Brak zaplecza lokalowego i wykształconej kadry oraz brak środków finansowych spowodowały utrudnienia w wdrażaniu strategii.

Osiągnięcia w realizacji strategii

Pomimo trudności napotkanych podczas wdrażania poprzedniej strategii, odnotowano osiągnięcia. Do największych z nich należy zaliczyć:

- utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w celu budowania systemu oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,

- utworzenie Centrum Integracji Społecznej w celu pomocy rodzinom z problemem bezrobocia oraz współpraca z CIS w formie opiekunek osób starszych,
- utworzenie punktu konsultacyjnego (poradnictwo prawne, psychologiczne, uzależnień),
- prace interwencyjne, prace publiczne i społecznie użyteczne.

Programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych

Podczas wdrażania poprzedniej strategii zrealizowano następujące programy i projekty wynikające z zapisów strategicznych:

- „Program zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii”
cel: przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii,
beneficjenci: program skierowany do rodzin, w których występują problemy alkoholowe, do osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, w ramach współdziałania – do instytucji, stowarzyszeń i innych organizacji służących rozwiązywaniu problemów uzależnień, profilaktyka wśród dzieci i młodzieży.
- „Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”
cel: zapobieganie oraz powstrzymanie zjawiska przemocy w rodzinie,
beneficjenci: ofiary i sprawcy przemocy, rodziny dotknięte zjawiskiem przemocy w rodzinie.
- „Budowanie systemu oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin”
cel: utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy,
beneficjenci: osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania strategii

Podczas wdrażania poprzedniej strategii nie udało się zrealizować następujących przedsięwzięć:

- brak możliwości uruchomienia instytucjonalnych form pomocy dziennej dla osób starszych.

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Sławoborze to gmina wiejska, położona w środkowej części województwa zachodniopomorskiego, w północno-zachodniej części powiatu świdwińskiego. Zajmuje powierzchnię 188,70 km². Od północy obszar gminy graniczy z gminami Rymań i Gościno (powiat kołobrzeski) oraz Karlino (powiat białogardzki), od wschodu z gminą Rąbino (powiat świdwiński), a od zachodu małym fragmentem przylega do gminy Resko (powiat łobeski). Z najbliższymi miastami powiatowymi – Świdwinem, Białogardem i Kołobrzegiem – Sławoborze powiązane jest drogą wojewódzką i drogami powiatowymi. W bezpośredniej bliskości, przy granicy gminy przebiega droga krajowa relacji Szczecin – Gdańsk, a na południe od gminy przebiega droga wojewódzka łącząca Świnoujście z centrum Polski. Gmina Sławoborze jest jedną z sześciu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu świdwińskiego. W skład gminy wchodzi czternaście sołectw: Biały Zdrój, Ciechnowo, Jastrzębniki, Krzecko, Międzyrzecze, Mysłowice (+ wieś Trzciana), Poradz (+ wieś Kalina), Powalice, Rokosowo (+ wieś Lepino), Sidłowo, Sławoborze (+ wieś Zagrody), Słowieńsko (+ wieś Sobiemirowo), Słownkowo, Stare Ślepce (+ wsie Nowe Ślepce, Krzesimowo). Siedzibą organów władzy jest miejscowość Sławoborze, pełniąca rolę wsi gminnej.

Gmina Sławoborze położona jest w obrębie dwóch jednostek fizyczno-geograficznych: część północna stanowi fragment Równiny Białogardzkiej wchodzącej w skład Pobrzeża Słowińskiego, część południowa (od linii wzdłuż miejscowości Powalice – Sławoborze – Krzecko) stanowi fragment Wysoczyzny Łobeskiej wchodzącej w skład Pojezierza Zachodniopomorskiego. Charakterystyczną cechą rzeźby gminy Sławoborze jest duża zmienność i różnorodność form geomorfologicznych, typowych dla krajobrazów młodoglacjalnych. Gmina Sławoborze położona jest w dorzeczu Parsęty, jej dopływu – rzeki Pokrzywnicy, oraz w dorzeczu Regi, jej dopływu – rzeki Mołstowej. Warunki klimatyczne gminy charakterystyczne są dla rejonu Pojezierza Zachodniopomorskiego. Jest to strefa klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się mas powietrza morskiego i kontynentalnego. Gmina Sławoborze posiada tereny o wysokich walorach turystycznych, gdyż krajobraz cechuje: urozmaicenie rzeźby, znaczne powierzchnie leśne, zadrzewienie śródpolne, duża liczba łąk i pastwisk, gęsta sieć drobnych rzek i cieków oraz bardzo czyste powietrze.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Sławoborze pytania pozwalające uzyskać opinie na temat walorów gminy oraz czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe.

Na wstępie przedstawiciele środowiska lokalnego poproszono o wskazanie największych atutów gminy. Wypełniający niniejszą ankietę najczęściej wymieniali korzystne położenie geograficzne gminy przy drodze wojewódzkiej Świdwin – Kołobrzeg, w nieznaczej odległości od Morza Bałtyckiego. Atuty wynikające z położenia geograficznego to również niezaprzeczalne walory przyrodnicze tego regionu, takie jak czyste jeziora, lasy, piękno okolicznego krajobrazu, które w połączeniu z czystym, nieskażonym środowiskiem mogą stanowić o atrakcyjności turystycznej tego terenu. Respondenci docenili dobrze funkcjonujące placówki oświatowe, istniejącą infrastrukturę sportową oraz postępującą modernizację dróg i chodników. Wśród atutów wymieniono także istniejące zasoby surowców naturalnych, estetykę gminy, czystość, porządek oraz wygodę życia codziennego (rozwinięta sieć handlowa, infrastruktura techniczna). Wspomniano również o sprawnie działających urzędach, potencjale inwestycyjnym i dobrze wyposażonej OSP.

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani identyfikowali słabe strony gminy. Najczęściej wśród wypowiedzi mieszkańców na ten temat pojawiał się brak przemysłu oraz lokalnych firm i wynikający z tego niedostatek miejsc pracy. Zdaniem zdecydowanej większości respondentów jest to najpoważniejszy problem tego regionu. Jego efektem jest zauważalne ubożenie mieszkańców, ograniczające w dużym stopniu możliwości rozwoju poszczególnych, dotkniętych brakiem zatrudnienia rodzin, a co za tym idzie – całej społeczności. Za równie istotną kwestię ankietowani uznali brak odpowiednich funduszy gminnych, co prowadzi do zastoju inwestycyjnego. Według badanych dużym problemem jest zły stan infrastruktury drogowej oraz niewystarczająca komunikacja autobusowa z okolicznymi miejscowościami. Analizując słabe strony, respondenci zwrócili także uwagę na ograniczony dostęp do oferty kulturalnej i niewielką aktywność społeczną mieszkańców.

2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2014 roku gmina Sławoborze miała 4.133 mieszkańców, w tym 2.070 kobiet, które stanowiły 50,08% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 22 osoby na km². W latach 2012-2014 z roku na rok systematycznie zmniejszała się liczba dzieci i młodzieży oraz liczba osób w wieku produkcyjnym, sukcesywnie rosła natomiast liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	869	847	836
liczba osób w wieku produkcyjnym	2.757	2.743	2.723
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	553	573	574
ogółem	4.179	4.163	4.133

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Sławoborze przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba urodzeń żywych	46	40	40
liczba zgonów	39	59	56
przyrost naturalny	+7	-19	-16

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

W analizowanym okresie liczba urodzeń żywych w gminie Sławoborze zmniejszała się (od 46 w 2012 r. do 40 w 2013 r. i 40 w 2014 r.), a liczba zgonów ulegała wahaniom (39 w 2012 r., 59 w 2013 r., 56 w 2014 r.). Określony na podstawie przytoczonych danych przyrost naturalny był w roku 2012 dodatni (+7), natomiast w latach 2013-2014 ujemny (-19 w 2013 r. i -16 w 2014 r.).

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
zameldowania spoza gminy	35	26	26
..... w tym z zagranicy	0	0	0
wymeldowania poza gminę	0	27	29
..... w tym za granicę	0	0	0
saldo migracji ogółem	+35	-1	-3

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

Na liczbę mieszkańców w gminie wpływał również ruch migracyjny, przy czym migracje odbywały się wyłącznie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji zmniejszało się, przy

czym w 2012 r. było dodatnie (+35), natomiast w roku 2013 i 2014 bilans migracji był niekorzystny (-1 i -3).

Dane statystyczne odnoszące się do procesów demograficznych zachodzących w gminie Sławoborze każą zwrócić baczną uwagę na uwidocznione w nich istotne kwestie. Dotyczą one zarówno malejącego udziału w populacji gminy przedprodukcyjnej i produkcyjnej grupy wiekowej, jak i systematycznego wzrostu liczby osób starszych.

Opisane wyżej tendencje uzasadniają niezbyt korzystną prognozę demograficzną dla gminy i stanowią poważne wyzwanie dla władz lokalnych i instytucji pomocy społecznej. Zadania, jakie przed nimi stoją, wymagają bowiem oprócz, co oczywiste, adresowania usług społecznych do rodzin, dzieci i młodzieży, także dostosowywania ich, w znacznie większym zakresie niż dotychczas, do potrzeb seniorów. Należy mieć na względzie, że coraz większej grupie ludzi starszych trzeba będzie udzielać stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Zapotrzebowanie w ciepło w gminie Sławoborze pokrywane jest z indywidualnych pieców i instalacji grzewczych. Źródłem energii cieplnej jest paliwo stałe. Wybudowana kotłownia osiedlowa funkcjonuje w Rokosowie. W miejscowości Sławoborze wszyscy mieszkańcy mają możliwość korzystania z gazu jako nośnika energii.

Dostawą gazu na terenie gminy zajmuje się Kopalnia Gazu Ziemnego w Ciechnowie. Z tego ujęcia gazu zasilane są miejscowości: Sławoborze, Krosino, Ząbrowo, Rusinowo, Oparzno, Łąkowo, Kluczkowo, Bierzwnica i Rąbino.

Gmina Sławoborze jest skanalizowana, 94% mieszkańców ma możliwość przyłączenia się do sieci kanalizacyjnej.

Odpady komunalne z terenu gminy Sławoborze składowane są na wysypisku śmieci w Wardyniu Górnym, którego zarządcą jest Międzygminne Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Spółka z o. o. z siedzibą w Wardyniu Górnym.

W uzupełnieniu danych dotyczących infrastruktury technicznej warto przedstawić informacje na temat najważniejszych inwestycji, jakie zrealizowano w gminie w ostatnich latach. Inwestycje te, poza sferą techniczną, obejmowały obszar edukacji, sportu i rekreacji.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w latach 2012-2014:

- Targowisko gminne „Mój Rynek” – Sławoborze;

- remont świetlic wiejskich w Krzecku i Mysłowicach;
- budowa placów zabaw dla dzieci: Sławoborze (2), Rokosowo, Lepino, Sidłowo, Krzecko, Ciechnowo, Biały Zdrój, Jastrzębniki, Słowieńsko, Mysłowice, Powalice, Międzyrzecze, Krzesimowo, Słownkowo;
- relokacja pomnika w Sławoborzu;
- remont kościołów w Powalicach i Słowieńsku.

4. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Na terenie gminy Sławoborze znajdują się drogi publiczne następujących kategorii: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez obszar gminy przebiega droga wojewódzka nr 162 Rościcino – Zarańsko (Ciechnowo, Sławoborze, Słownkowo), łącząca Sławoborze z drogą krajową nr 6 (Szczecin – Gdańsk) (10 km) i Świdwinem (15 km).

Układ komunikacyjny gminy jest dobrze i prawidłowo rozwinięty. Miejscowości gminy są połączone ze sobą w stopniu zapewniającym dobre komunikowanie się z miejscowością gminną. Równie dobre jest połączenie z miastami powiatowymi (Świdwin, Białogard, Kołobrzeg) i siedzibą województwa – Szczecinem. Położenie gminy względem podstawowych tras drogowych o dużym znaczeniu gospodarczym jest więc stosunkowo korzystne.

Najbliższe główne dworce PKP istnieją w Świdwinie, Białogardzie, Kołobrzegu.

Komunikacja autobusowa obsługiwana jest przez następujące podmioty: PKS Gryfice, PPKS Szczecinek, PKS Sp. z o.o. w Wałczu, PKS Sp. z o.o. w Koszalinie, PKS w Płocku S.A.

Dobre połączenia komunikacyjne w gminie mają mieszkańcy miejscowości: Sławoborze, Ciechnowo, Słownkowo, Sidłowo, Mysłowice i Powalice. Z trudnościami komunikacyjnymi zmagają się natomiast mieszkańcy miejscowości: Biały Zdrój, Jastrzębniki, Kalina, Krzecko, Międzyrzecze, Poradz, Rokosowo, Słowieńsko i Stare Ślepce.

5. GOSPODARKA

Sytuacja gospodarcza regionu w istotny sposób wpływa na poziom życia jego mieszkańców. Użytki rolne zajmują ok. 83 km², tj. ponad 44% powierzchni gminy (z tego grunty orne obejmują ok. 64 km², tj. ok. 34% powierzchni gminy). Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 4. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia gminy ogółem (w ha)		18.866
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)		8.316
w tym:	grunty orne (w ha)	6.401
	sady (w ha)	15
	łąki (w ha)	1.682
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)		9.709
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków		1.059

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

Tereny leśne stanowią około 51% powierzchni gminy, natomiast łąki i pastwiska ok. 9%. Funkcją uzupełniającą w gminie jest rekreacja.

Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy w latach 2012-2014 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej w gminie wg rejestru REGON w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba podmiotów gospodarczych w ewidencji gminnej	121	116	120

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

Tabela 6. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	200	203	201

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W roku 2013 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie spadła w stosunku do roku poprzedniego, zaś w roku 2014 pozostawała na zbliżonym poziomie, co w roku 2012 (121 w 2012 r., 116 w 2013 r., 120 w 2014 r.). Przeważająca liczba podmiotów gospodarczych w gminie funkcjonowała w sektorze prywatnym, głównie były to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W analizowanym okresie na terenie gminy Sławoborze powstały nowe zakłady pracy:

- Sklep wielobranżowy „Kiosk” – 2 nowe miejsca pracy;
- Usługi inwestycyjne w budownictwie – 3 nowe miejsca pracy;
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Instal-Term” – brak danych;
- Usługi ogólnobudowlane – brak danych.

6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat mieszkań w gminie Sławoborze, liczby izb mieszkalnych i powierzchni użytkowej mieszkań w latach 2012-2014. W tabeli wyodrębniono też dane na temat mieszkań komunalnych i socjalnych oraz nowych budynków niemieszkalnych.

Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba mieszkań w gminie ogółem	1.240	1.243	1.249
liczba izb mieszkalnych	5.105	5.122	5.157
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	96.053	96.453	97.183
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	77,5	77,6	77,8
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	22,6	22,9	22,9
liczba mieszkań komunalnych	16	15	15
liczba izb w mieszkaniach komunalnych	58	55	55
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	1.045	993	993
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	65,3	66,2	66,2
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	80	77	77
liczba mieszkań socjalnych	7	7	7
liczba izb w mieszkaniach socjalnych	14	14	14
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	320	320	320
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (w m ²)	45,7	45,7	45,7
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	20	20	20
liczba nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania	2	3	1
łączna powierzchnia użytkowa nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m ²)	90	1.243	979

Dane Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Gminy Sławoborze.

W latach 2012-2014 ogólna liczba mieszkań w gminie systematycznie wzrastała (1.240 w 2012 r., 1.243 w 2013 r., 1.249 w 2014 r.). Zwiększała się tym samym liczba izb mieszkalnych (5.105 w 2012 r., 5.122 w 2013 r., 5.157 w 2014 r.) i łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (96.053 m² w 2012 r., 96.453 m² w 2013 r., 97.183 m² w 2014 r.). Wzrastała również minimalnie przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania (77,5 m² w 2012 r., 77,6 m² w 2013 r., 77,8 m² w 2014 r.) oraz przeciętna powierzchnia

użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę (22,6 m² w 2012 r., 22,9 m² w 2013 r. i 2014 r.).

W analizowanym okresie nieznacznie zmniejszała się liczba mieszkań komunalnych (z 16 w 2012 r. do 15 w latach 2013-2014), a tym samym ich ogólna powierzchnia (z 1.045 m² w 2012 r. do 993 m² w latach 2013-2014) i liczba izb w tych mieszkaniach (z 58 w 2012 r. do 55 w latach 2013-2014). Zmniejszyła się również liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych (z 80 w 2012 r. do 77 w latach 2013-2014).

W latach 2012-2014 liczba mieszkań socjalnych w gminie pozostawała na tym samym poziomie (po 7 w każdym roku), tym samym nie zmieniała się ich łączna powierzchnia (320 m²) oraz liczba izb w tych mieszkaniach (po 14). W każdym roku w mieszkaniach socjalnych zamieszkiwało po 20 osób.

W latach 2012-2014 oddano w gminie do użytkowania w sumie 6 nowych budynków niemieszkalnych (2 w 2012 r., 3 w 2013 r. i 1 w 2014 r.) o łącznej powierzchni użytkowej (odpowiednio: 90 m², 1.243 m², 979 m²).

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W Sławoborzu tej formy pomocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	32	37	27
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	197	182	194
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	29.913	32.092	32.014

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

W latach 2012-2014 liczba rodzin w gminie, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy, ulegała wahaniom (32 w 2012 r., 37 w 2013 r., 27 w 2014 r.). Wahala się także liczba przyznanych dodatków (197 w 2012 r., 182 w 2013 r., 194 w 2014 r.) oraz wysokość kwot przeznaczonych na ten cel (29.913 zł w 2012 r., 32.092 zł w 2013 r., 32.014 zł w 2014 r.).

7. EDUKACJA I KULTURA

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od dzieciństwa jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego. Nie należy przy tym zapominać, że przedszkole i szkoła należą do głównych czynników socjalizacji, odpowiedzialnych za przekazanie informacji, umiejętności i wartości, które społeczeństwo uważa za ważne dla życia społecznego. Głównym problemem edukacji jest nierówny dostęp do niej przez całe życie, efektem czego są zróżnicowane szanse życiowe poszczególnych grup ludności, np. młodzieży mieszkającej na wsi i w gminie, dziewcząt i chłopców, dorosłych bez wykształcenia i z wykształceniem.

W roku szkolnym 2013/2014 w gminie Sławoborze funkcjonowały 3 placówki oświatowo-wychowawcze:

- Punkt Przedszkolny „Chatka Puchatka” w Sławoborzu prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie,
- dwa zespoły szkół:
- Zespół Szkół Publicznych w Sławoborzu (Punkt Przedszkolny „Bajkowa Kraina”, oddziały przedszkolne, szkoła podstawowa i gimnazjum),
 - Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu (szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła zawodowa, szkoła przysposabiająca do pracy).

Szczegółowe dane na temat liczby dzieci i uczniów uczęszczających do ww. placówek oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Placówki oświatowo-wychowawcze w gminie w roku szkolnym 2013/2014

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	5	98	7
^{w tym} przedszkola	2	42	4
^{w tym} oddziały przedszkolne w szkołach	3	56	3
szkoły podstawowe	2	276	81
szkoły gimnazjalne	2	125	
szkoły ponadgimnazjalne	1	39	

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

Szeroko rozumianą działalność kulturalną na terenie gminy prowadzą następujące instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury w Sławoborzu, Gminna Biblioteka Publiczna w Sławoborzu oraz 8 świetlic wiejskich (Mysłowice, Powalice, Rokosowo, Krzecko, Słownkowo, Słowieńsko, Sidłowo, Międzyrzecze).

Gminny Ośrodek Kultury w Sławoborzu jest obiektem posiadającym salę widowiskową z pełnym wyposażeniem oraz zapleczem kuchennym, jak również pomieszczenie kawiarniane z klubem internetowym.

W GOK-u odbywają się systematyczne zajęcia kursu tańca towarzyskiego młodzieży szkolnej oraz kurs aerobiku kobiet bez ograniczenia wiekowego. Amatorsko, ale również systematycznie, odbywają się zajęcia sekcji gry w szachy.

W ciągu roku w Gminnym Ośrodku Kultury odbywa się wiele imprez środowiskowych, kulturalnych, oświatowych i sportowych, m.in.: akademie okolicznościowe, różnego rodzaju turnieje, koncerty umuzykalniające dla młodzieży szkolnej, zabawy taneczne, dyskoteki, przeglądy taneczne i wokalne, wystawy, uroczystości rodzinne i inne. Większość imprez odbywa się w ścisłej współpracy z Zespołem Szkół Publicznych, a także z pomocą Rady Sołectkiej w Sławoborzu. GOK uczestniczy również w organizacji imprez i zawodów przygotowywanych przez Koło Wędkarskie „Liścień” w Sławoborzu, OSP, Koło CARITAS, LOK i wielu innych, które odbywają się w sali, jak również w plenerze.

Gminny Ośrodek Kultury organizuje usługi kulturalne dla mieszkańców gminy poprzez udostępnianie widowisk teatralnych i estradowych, kiermaszy i wystaw, m.in. spektakli i kabaretów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży gimnazjalnej (teatry krakowskie), przedstawień cyrkowych na stadionie sportowym, wystaw pastel i rękodzieł artystów ludowych, wystaw i kiermaszy prac uczniów Zespołu Placówek Specjalnych i Zespołu Szkół Publicznych.

GOK jest też miejscem rozgrywanego corocznie Turnieju Szachowego Rokosowo, który swoim zasięgiem obejmuje teren całej Polski. Corocznie w turnieju bierze udział ok. 70-100 zawodników, w tym utytułowane mistrzynie świata i Europy z Hetmana Politechnika Koszalin. Systematycznie organizowana jest impreza z cyklu: „Cała Polska biega”.

Przebieg wszystkich imprez jest dokumentowany w kronikach Domu Kultury.

W Sławoborzu działalność prowadzi również Gminna Biblioteka Publiczna. Księgozbiór biblioteki to ok. 13 tys. książek, a także czasopisma różnego typu – są to czasopisma dla młodzieży, dzieci najmłodszych oraz dla dorosłych. Ponadto w bibliotece znajduje się 8 stanowisk komputerowych z darmowym dostępem do Internetu. W celu

upowszechniania czytelnictwa i biblioteki organizowane są zabawy w czasie ferii zimowych, tj. gry, quizy wiedzy z zakresu znajomości książek, konkursy rysunkowe itp.

Świetlice wiejskie stanowią główny ośrodek życia kulturalnego wsi. Ze świetlic korzystają dzieci najmłodsze, dzieci i młodzież szkolna oraz osoby dorosłe. W miejscach tych mieszkańcy wsi mają możliwość spędzenia wolnego czasu, uczestnicząc w zajęciach plastycznych, manualnych, artystycznych i wokalnych. Ponadto w świetlicach organizowane są imprezy okolicznościowe, zebrania wiejskie oraz spotkania organizowane przez Urząd Gminy. W każdej świetlicy znajdują się stanowiska komputerowe. Organizowane są ponadto imprezy z okazji Dnia Dziecka, Choinki itp. Dane szczegółowe na temat funkcjonujących w gminie placówek kultury przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Placówki kultury w gminie w 2014 roku

nazwa placówki	adres	liczba osób objętych ofertą
Gminny Ośrodek Kultury	ul. Kolejowa 6, 78-314 Sławoborze	3.370
Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Kolejowa 6, 78-314 Sławoborze	415
Świetlica wiejska	Sidłowo, 78-314 Sławoborze	1.000
Świetlica wiejska	Mysłowice 51, 78-314 Sławoborze	
Świetlica wiejska	Powalice 24, 78-314 Sławoborze	
Świetlica wiejska	Rokosowo 10, 78-314 Sławoborze	
Świetlica wiejska	Krzecko 11, 78-314 Sławoborze	
Świetlica wiejska	Słownkowo 14, 78-314 Sławoborze	
Świetlica wiejska	Słowieńsko 34, 78-314 Sławoborze	
Świetlica wiejska	Międzyrzecze, 78-314 Sławoborze	

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

Dane szczegółowe na temat bazy noclegowej funkcjonującej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Obiekty zbiorowego zakwaterowania w gminie w 2014 roku (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)

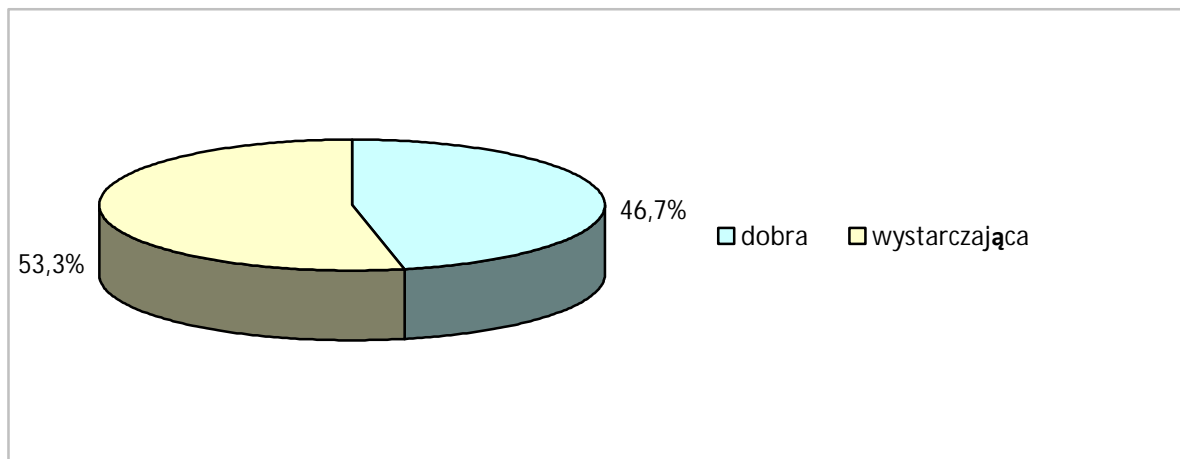
nazwa placówki	adres	liczba miejsc noclegowych
Dom Pomocy Społecznej	Krzecko 5, 78-314 Sławoborze	30
Zespół Placówek Specjalnych	ul. Lepińska 3, 78-314 Sławoborze	

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Sławoborze pytania pozwalające uzyskać opinie na temat oferty edukacyjnej szkół, stanu bazy dydaktycznej, oferty w zakresie opieki przedszkolnej oraz oferty kulturalnej w gminie.

Poniższe trzy wykresy ilustrują rozkład odpowiedzi na pytania dotyczące edukacji.

Wykres 1. Jaka jest według Pani/Pana oferta edukacyjna szkół w gminie?

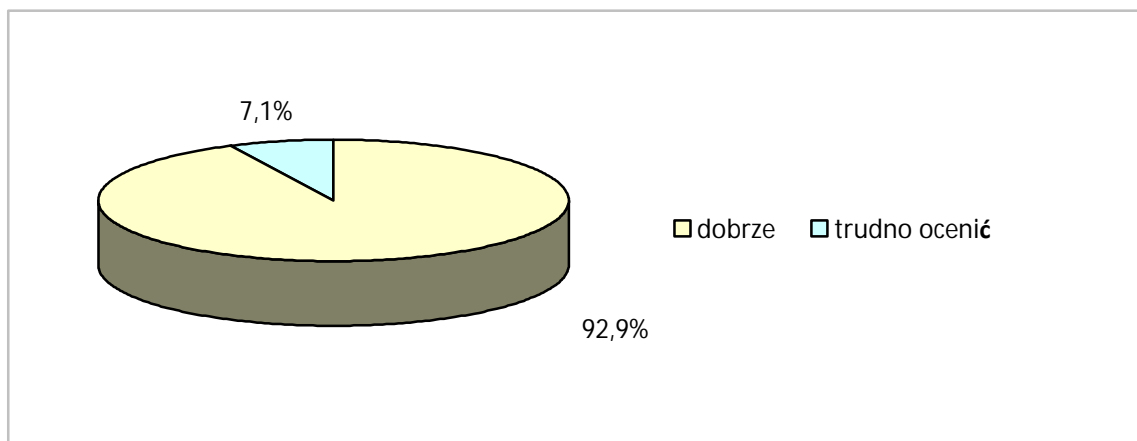

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oferta edukacyjna placówek oświatowo-wychowawczych w gminie została oceniona pozytywnie. Jako dobrą określiło ją 46,7% respondentów, a kolejne 53,3% stwierdziło, że jest wystarczająca. Nikt z mieszkańców nie uznał oferty edukacyjnej szkół w gminie za niewystarczającą.

W odpowiedzi na pytanie o stan bazy dydaktycznej i infrastrukturę szkół w gminie zdecydowana większość respondentów (92,9%) oceniła je dobrze.

Wykres 2. Jak Pani/Pan ocenia stan bazy dydaktycznej i infrastruktury szkół w gminie?

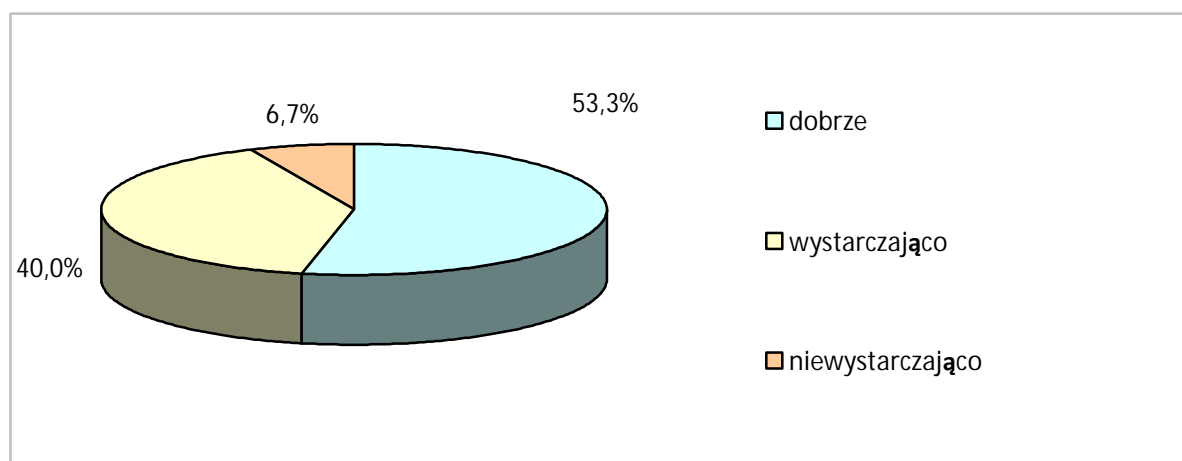

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Tylko 7,1% ankietowanych nie było w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie o stan bazy dydaktycznej. Nikt z uczestników badania nie stwierdził, że baza dydaktyczna i infrastruktura szkolna są złe.

Ofertę opieki przedszkolnej w gminie również oceniono pozytywnie. Ponad 53% ankietowanych uznało ją za dobrą, a kolejne 40% za wystarczającą. Tylko 6,7% respondentów stwierdziło, że jest niewystarczająca.

Wykres 3. Jak oferta w zakresie opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?

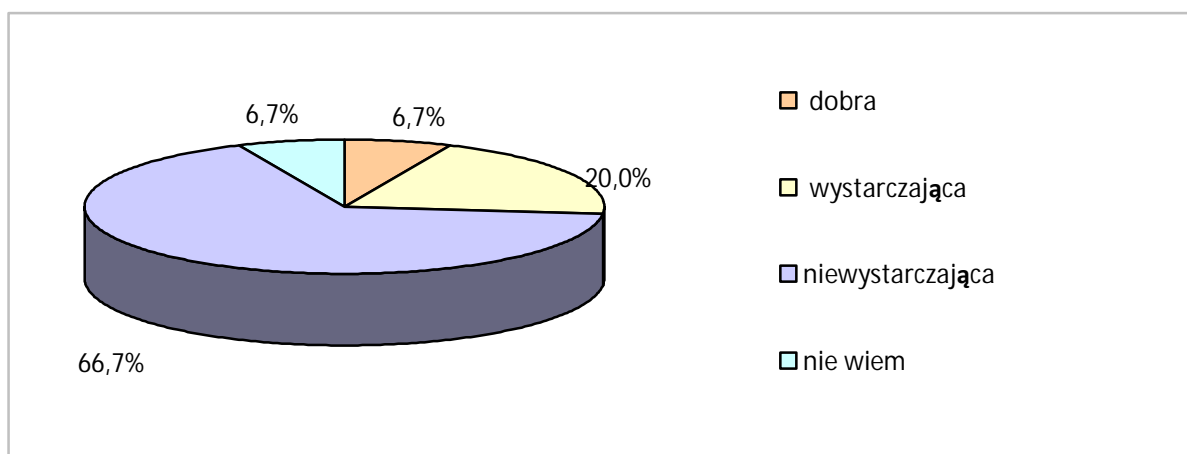

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o placówki oświatowo-wychowawcze, których w gminie brakuje, uczestnicy badania wskazywali żłobek oraz świetlice środowiskowe i profilaktyczne. Ankietowani zwrócili także uwagę na niedostatek zajęć pozalekcyjnych i uzupełniających wiedzę.

Mieszkańcy gminy oceniali także ofertę kulturalną w gminie. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na ten temat.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana oferta kulturalna w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Większość ankietowanych oceniła ofertę kulturalną negatywnie, ponad 66% respondentów stwierdziło, że jest ona niewystarczająca. Jednocześnie 20% badanych uznało ją za wystarczającą, a kolejne 6,7% pytanych za dobrą. Opini w tej sprawie nie wyraziło 6,7% mieszkańców.

Wskazując placówki kulturalne, których w gminie brakuje, bądź do których dostęp jest ograniczony, ankietowani wymieniali: kino, kawiarnię, zespół muzyczny, chór, teatr amatorski, darmowe spektakle dla dzieci.

8. OCHRONA ZDROWIA

Styl życia i zachowania zdrowotne wpływają w największym stopniu na stan zdrowia ludności. Do czynników zagrażających zdrowiu należą przede wszystkim: mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w sposobie żywienia, palenie tytoniu, nadmierne spożycie alkoholu, używanie narkotyków, zły stan środowiska naturalnego, niewłaściwe warunki bezpieczeństwa pracy, wypadki drogowe oraz brak powszechnej profilaktyki.

Mieszkańcy gminy Sławoborze mają zapewnioną opiekę zdrowotną w Niepublicznej Przychodni Medycyny Rodzinnej w Sławoborzu, w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Eskulap” w Sławoborzu oraz w prywatnym gabinecie lekarskim. Dane na temat zakładów opieki zdrowotnej, prywatnych praktyk lekarskich i aptek w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2014 r.

typ placówki	liczba placówek
liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	2
<small>w tym</small> liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	2
liczba prywatnych praktyk lekarskich	1
liczba aptek i punktów aptecznych – łącznie	1

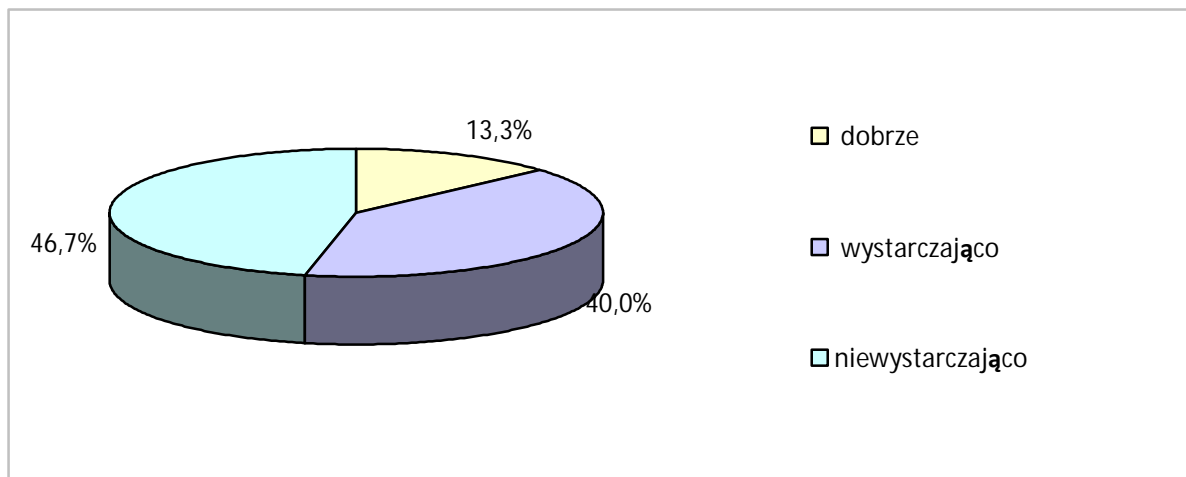
Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

W zakresie opieki szpitalnej pacjenci z terenu gminy korzystają z usług Szpitala Powiatowego w Połczynie-Zdroju, Szpitala Powiatowego w Białogardzie, Regionalnego Szpitala w Kołobrzegu oraz Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Sławoborze dwa pytania, pozwalające uzyskać opinie na temat funkcjonowania służby zdrowia w gminie, jak również

o deficyty w tym zakresie. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o działanie placówek służby zdrowia w gminie.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia funkcjonowanie placówek służby zdrowia w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Łącznie 53,3% ankietowanych pozytywnie oceniło funkcjonowanie służby zdrowia w gminie. Ponad 13% respondentów stwierdziło, że placówki te działają dobrze, a kolejne 40%, że wystarczająco. Jednak 46,7% badanych uznało ich funkcjonowanie jako niewystarczające.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie: „Jakich lekarzy specjalistów brakuje w gminie?“, ankietowani wymieniali najczęściej: ginekologa, kardiologa, laryngologa, stomatologa, pediatrę, neurologa, okulistę, dermatologa i internistę.

9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również na jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętność współpracy i asertywność.

Wspieraniem i upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu na terenie gminy zajmują się dwa kluby i dwa stowarzyszenia sportowe:

- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Pomorzanin” (z siedzibą przy ul. Kolejowej 8 w Sławoborzu). W klubie działają sekcje piłki nożnej – drużyny seniorów, juniorów i żaków;

- Stowarzyszenie Oldbojów Piłki Nożnej (z siedzibą przy ul. Kolejowej 8 w Sławoborzu). Drużyna Pomorzaniek Sławoborze Oldboje funkcjonuje od 2011 r.;
- Uczniowski Klub Sportowy (z siedzibą przy ul. Lipowej 19 w Sławoborzu);
- Gminne Ludowe Stowarzyszenie Miłośników Tenisa Stołowego „Sławoborzaniek” (z siedzibą przy ul. Lipowej 12 w Sławoborzu). Liczna grupa młodzieży szkolnej i dorosłych ćwiczy systematycznie w Gminnym Ośrodku Kultury w Sławoborzu, uczestnicząc w turniejach na szczeblu powiatowym.

W gminie amatorsko, ale prężnie działają też inne sekcje sportowe:

- sekcja szachowa – prowadzi rozgrywki w gminie, jak również zawodnicy z powodzeniem uczestniczą w licznych turniejach na terenie województwa;
- strzelectwo – liczne sukcesy na szczeblu powiatu odnoszą strzelcy z kbks i pistoletu, przede wszystkim skupieni w LOK-u Rokosowo;
- wędkarstwo – w gminie istnieją wyśmienite warunki do wędkowania, a gminni amatorzy tego zajęcia skupieni są w kole wędkarskim „Liścień” Sławoborze. Koło organizuje liczne zawody wędkarskie, sprzątanie wód oraz ich zarybianie.

W gminie organizowane są imprezy sportowo-rekreacyjne oraz turnieje, m.in.: Turniej Oldbojów o Puchar Wójta Gminy Sławoborze, Turniej Halowej Piłki Nożnej, impreza szachowa „Rokosowo”.

Obszary, w których realizowane są działania obejmujące kulturę fizyczną, to wychowanie fizyczne, rekreacja i turystyka, rehabilitacja ruchowa oraz sport. Zaplecze sportowo-rekreacyjne gminy tworzą szkolne sale gimnastyczne i boiska sportowe oraz:

- stadion sportowy GLKS-u „Pomorzaniek” w Sławoborzu – dwa boiska do piłki nożnej z obiektami towarzyszącymi;
- kompleks boisk sportowych „Moje Boisko Orlik 2012” przy Zespole Szkół Publicznych w Sławoborzu – boisko do piłki nożnej o wymiarach 30x62 m z nawierzchnią syntetyczną typu sztuczna trawa oraz boisko do koszykówki i siatkówki o wymiarach 19,1x32,1 m. Boiska wyposażone są w sprzęt sportowy: bramki, kosze do koszykówki, słupki z siatką do siatkówki;
- hala sportowo-widowiskowa przy Zespole Szkół Publicznych w Sławoborzu – posiada boisko główne o wymiarach 24,25x44,15 m, na którym znajdują się: boisko do piłki ręcznej, 3 boiska do koszykówki, 3 boiska do siatkówki, boisko do tenisa ziemnego, boisko do badmintonu. Wszystkie rozgrywki można oglądać z trybun, które pomieszczą 174 kibiców. Uczniowie oraz zaproszeni goście mają do swojej dyspozycji bardzo dobrze wyposażone zaplecze socjalne, w skład którego wchodzi: 4 szatnie z natryskami, szatnia

dla widzów, dla uczniów, gabinet lekarski, wc i platforma dla osób niepełnosprawnych. Dzieci i młodzież z wadami postawy mogą korzystać z dobrze wyposażonej sali gimnastyki korekcyjnej. Na piętrze hali znajdują się ponadto przestronne sale dydaktyczne o łącznej powierzchni 442 m²;

- boiska sportowe bez urządzeń towarzyszących w miejscowościach: Słownkowo, Rokosowo, Krzecko, Mysłowice, Powalice, Jastrzębniki i Sidłowo.

Walory przyrodniczo-krajoznawcze gminy i dobry stan naturalnego środowiska są warunkami umożliwiającymi rozwój turystyki. Charakterystyczną cechą rzeźby terenu gminy Sławoborze jest duża zmienność i różnorodność form geomorfologicznych. Część gminy leżąca w Wysoczyźnie Łobezkiej charakteryzuje się rzeźbą falistą typową dla wysoczyzny moreny dennej, którą urozmaicają pojedyncze wzgórza moreny czołowej. Teren jest generalnie pochylony ku północy, wznosi się od 60 m n.p.m. w rejonie wsi Międzyrzecze-Powalice, 100 m n.p.m. w rejonie wsi Sobiemirowo i Ciechnowo, do 127 m n.p.m. w rejonie wsi Jastrzębniki i Biały Zdrój. W tej części wysoczyzny mają źródła niewielkie rzeczki: Kłodawa i Wilcza – dopływy Pokrzywnicy, również formuje się sama Pokrzywnica oraz dopływ Mołstowa. Teren ten porośnięty jest lasami bukowo-sosnowymi i dębowymi. W sąsiedztwie (na terenie gminy Świdwin) znajdują się jeziora Bystrzno Małe i Bystrzno Wielkie, otoczone rozległym bagnem (około 50 ha). Część gminy leżąca na terenie Równiny Białogardzkiej jest niższa, wzniesiona 40-60 m n.p.m. o rzeźbie spokojnej, płaskiej i lekko falistej. Szczególnie ciekawa jest tu wysoczyzna moreny dennej w północnowschodniej części – rejon Rokosowa. Powierzchnię terenu przecina rzeka Pokrzywnica, płynąca w charakterystycznej płaskodennej dolinie z południowego zachodu na północny wschód, oraz zespół cieków, dopływów i rowów melioracyjnych związanych z rzeką Czernicą – dopływem Mołstowej, płynących w odwrotnym kierunku. Powierzchnie wszystkich terenów wzbogacają liczne obniżenia wytopiskowe i „oczka” wodne.

Na terenie gminy występują niewielkie, naturalne jeziora:

- jezioro „Leśne” o powierzchni 4 ha, położone w obrębie ALP Gościno, niedaleko miejscowości Lepino,
- jezioro „Rybitwy” o powierzchni 2,5 ha, położone w obrębie ALP Świdwin,
- jezioro położone w obrębie wsi Zagrody o powierzchni 2,24 ha, będące własnością prywatną,
- jezioro Bystrzno Małe położone koło wsi Biały Zdrój.

Na terenie gminy znajduje się również sztuczne jezioro Zalew, położone niedaleko Sidłowa. Jezioro powstało po zalaniu użytkowanych rolniczo łąk. Powierzchnia jeziora

wynosi 23,46 ha, natomiast powierzchni lustra wody 16 ha. Opiekunem Zalewu Sidłowo jest Koło Wędkarskie „Liścień” ze Sławoborza.

Wielkim bogactwem są lasy, które zajmują ok. 51% powierzchni gminy. Wśród drzew zdecydowanie przeważają lasy iglaste: sosny i świerki, z liściastych: buk, dąb i klon. Są w nich wspaniałe warunki do uprawiania myślistwa. Liczne są tu jelenie europejskie, dziki, sarny i lisy. Trafiają się daniele, łosie i jenoty. Każdy chętny myśliwy może wybrać sobie jedno z czterech kół łowieckich funkcjonujących na terenie gminy. W obwodach Nadleśnictwa Świdwin działają dwa koła łowieckie: „Sokół” Białogard i „Słonka” Świdwin, a w obwodach Nadleśnictwa Gościno: „Rybitwa” i „Foka” Kołobrzeg.

Przez teren gminy przebiega 26-kilometrowa trasa rowerowa i piesza, pozwalająca poznać jej najciekawsze zakątki.

Na terenie gminy zachowało się 6 budynków zabytkowych kościołów, wszystkie wznoszono jako świątynie protestanckie. Najstarszymi są:

- murowany kościół filialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Powalicach z 1708 r.,
- ryglowy kościół filialny pw. Św. Józefa w Mysłowicach z 1709 r.,
- murowany kościół pw. Św. Michała Archanioła z 1739 r. w Słowieńsku,
- ryglowy kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa wybudowany przed 1784 r. w Rokosowie,
- ryglowy kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej w Sławoborzu zbudowany w 1846 r.,
- neogotycki kościół filialny pw. Wniebowzięcia NMP w Jastrzębnikach, wzniesiony około 1903 r.

W kościołach w Rokosowie i w Słowieńsku zachowało się wyposażenie z XVI i XVIII wieku. Kościoły w Sławoborzu i Jastrzębnikach otoczone są nieczynnymi cmentarzami. Usytuowane w centrum wiejskiej zabudowy znajdują się w zadowalającym stanie, stanowiąc najcenniejszą dla tego obszaru wartość kulturową.

Charakterystycznym elementem krajobrazu kulturowego są założenia dworsko-parkowe z folwarkami, które zaczęły wykształcać się od XVII w. Najstarszym z zachowanych układów przestrzennych jest zespół pałacowo-parkowy w Lepinie z końca XVIII w., z rządcówką i zabudową gospodarczą z końca XIX w. oraz zespołem domów dawnych robotników folwarcznych z początku XX w. Większość założeń dworsko-parkowych pochodzi z połowy XIX w. i z przełomu XIX/XX wieku. Na terenie gminy zachowało się 19 takich zespołów. Do czasów obecnych przetrwał pałac w Krzecku i 5 dworów: w Białym Zdroju, Sidłowie, Słowieńsku, Trzcianie i Zagrodach.

W zabudowie wiejskiej przetrwały również nieliczne budynki użyteczności publicznej, usługowe i przemysłowe. Na terenie gminy zachowało się 9 budynków szkół z lat 20. i 30. XX w., które w większości zostały zamienione na budynki mieszkalne. Zachowały się budynki administracji państwowej z początku XX w. w Sławoborzu oraz poczta z początku XX w. w Mysłowicach.

Na terenie gminy znajduje się 16 parków, 10 parków jest wpisanych do rejestru zabytków, 13 parków znajduje się także w ewidencji Zespołu Ochrony Środowiska i Polityki Rolnej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

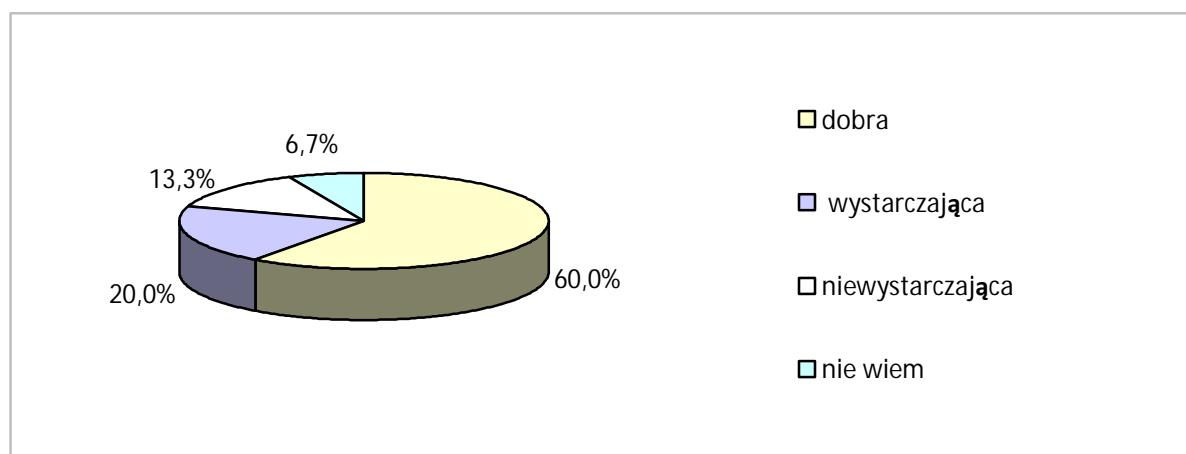
Specyficznymi obiektami są wiejskie cmentarze, które od połowy XIX w. były lokalizowane poza zabudową wsi. Dawne cmentarze przykościelne przestały pełnić funkcje grzebalne. Na terenie gminy znajdują się takie 23 cmentarze – protestanckie i jeden żydowski.

Na obszarze gminy znajduje się też wiele pomników przyrody (m.in. buki, dęby szypułkowe i głązy narzutowe).

Istniejąca w gminie baza turystyczna jest jeszcze skromna. Zaliczyć do niej należy pokoje noclegowe w DPS-ie Krzecko oraz gospodarstwa agroturystyczne w Sławoborzu, Międzyrzeczu (leśniczówka), Zagrodach i Jastrzębnikach. Ta forma może być rozwijana z uwagi na dość dużą atrakcyjność krajoznawczo-turystyczną obszarów gminy, znaczną lesistość, dużą liczbę obiektów historycznych oraz w najbliższej okolicy – Sanktuarium Matki Boskiej na wzgórzu w Domacynie (na terenie gminy Karlino).

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono mieszkańców gminy Sławoborze o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jaka jest według Pani/Pana oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość respondentów – łącznie 80% – oceniła ofertę sportowo-rekreacyjną w gminie jako dobrą (60%) lub wystarczającą (20%). Z kolei 13,3% badanych uznało ją za niewystarczającą, natomiast zdania na ten temat nie miało 6,7% ankietowanych. Wśród inwestycji i działań, jakie należałoby podjąć w celu dostosowania do potrzeb mieszkańców oferty w zakresie sportu i rekreacji, badani najczęściej wymieniali: siłownie plenerowe w każdym sołectwie, ścieżki rowerowe, skatepark, budowę zaplecza socjalnego przy stadionie, boiska sportowe w sołectwach, organizowanie turniejów i zajęć sportowych dla każdej grupy wiekowej oraz wyjazdów na basen. Postulowano także animowanie działań na bazie infrastruktury już istniejącej.

10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Jednym z podstawowych warunków prawidłowego funkcjonowania zorganizowanej zbiorowości ludzkiej jest przestrzeganie reguł i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Czynnikiem naruszającym przyjęte normy i obowiązujący porządek oraz zagrażającym bezpieczeństwu danej społeczności jest przestępczość, która, choć stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwe piętno na jej funkcjonowaniu.

Według danych Posterunku Policji w Sławoborzu w związku z przestępstwami popełnionymi na terenie gminy Sławoborze w okresie od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r. stwierdzono łącznie 103 przestępstwa. Wykrywalność ogólna jednostki wyniosła 78,6% (wzrost o 5,4% w stosunku do 2013 r.). Ogółem wszczęto 80 śledztw i dochodzeń – o 18 mniej niż w roku 2013. Wśród stwierdzonych przestępstw najwięcej było kradzieży z włamaniem (17 czynów – o 8 więcej niż w 2013 r.) i nietrzeźwych kierujących (10 – o 17 mniej niż w 2013 r.).

Tabela 13. Przestępstwa popełnione w gminie w latach 2013-2014

odnotowane przestępstwa	liczba przestępstw popełnionych w 2013 r.	liczba przestępstw popełnionych w 2014 r.
bójka i pobicie przy użyciu niebezpiecznego narzędzia	0	1
bójki i pobicia	1	2
uszkodzenie ciała	4	4
narażenie na ciężki uszczerbek na zdrowiu	0	4
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	3	7
uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego	1	2

kradzież mienia ruchomego	35	8
kradzież z włamaniem	9	17
zniszczenie mienia	3	6
wypadek drogowy	3	0
nietrzeźwi kierujący	27	10
przestępstwa narkotykowe	0	2
inne	b.d.	40

Dane Posterunku Policji w Sławoborzu.

Pozostałe 40 przestępstw to przestępstwa z różnych kategorii kodeksu karnego i ustaw szczególnych, takie jak:

- oszustwa internetowe przy zakupie towarów – 4,
- podrabianie dokumentów – 2,
- groźby bezprawne i zmuszanie do określonego zachowania się – 6,
- naruszenie miru domowego – 3,
- złamania zakazu sądu – 17,
- przeciwko wymiarowi sprawiedliwości – 4,
- z ustawy o rybactwie śródlądowym – 4 itp.

Jeśli chodzi o przestępstwa narkotykowe, należy stwierdzić, że policjanci PP w Sławoborzu w ramach tzw. prewencji kryminalnej na co dzień współpracują z pedagogami szkolnymi, specjalistami do spraw nieletnich i z zespołem policjantów KPP w Świdwinie do spraw narkotyków i każde sygnały dotyczące tej problematyki są niezwłocznie sprawdzane. Zjawisko to, jako patologiczne, nadal znajduje się w zainteresowaniu policjantów jednostki i na bieżąco jest monitorowane.

Zagrożenie przestępstwami w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Zagrożenie przestępstwami w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy w 2014 roku

miejsowości gminy	liczba przestępstw popełnionych w 2014 r.
Sławoborze	48
Rokosowo, Sidłowo	po 9
Lepino	8
Słowieńsko, Krzecko	po 7
Powalice	6
Mysłowice	4
Stare Ślepce, Trzciana, Sobiemierowo	po 1

Dane Posterunku Policji w Sławoborzu.

Najwięcej przestępstw na terenie gminy miało miejsce w Sławoborzu (48 – co daje 46,6% przestępstw stwierdzonych).

Ogółem w 2014 r. w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych ustalono 74 osoby podejrzane (o 12 więcej niż w 2013 r.), w tym 2 osoby nieletnie (o 1 mniej niż w 2013 r.).

W 2014 r. przeprowadzono 81 postępowań wyjaśniających (o 39 więcej niż w 2013 r.), w których stwierdzono 93 wykroczenia (o 38 więcej niż w 2013 r.), w tym:

- liczba skierowanych wniosków o ukaranie do sądu – 72 (36 w 2013 r.),
- liczba umorzonych postępowań z powodu niewykrycia sprawcy – 10 (11 w 2013 r.),
- postępowania umorzone z braku znamion wykroczenia – 3 (2 w 2013 r.),
- liczba załatwionych w postępowaniu mandatowym – 3 (0 w 2013 r.),
- przeszły jako niezakończone na następny rok – 5 (4 w 2013 r.),
- zatrzymanie praw jazdy za kierowanie po spożyciu alkoholu – 4 (5 w 2013 r.),
- zatrzymanie dowodów rejestracyjnych pojazdów – 27 (30 w 2013 r.),
- ukaranie mandatami – 112 osób na kwotę 17.450 zł (133 osoby na kwotę 19.300 zł w 2013 r.).

Tabela 15. Kategorie najczęściej popełnianych w gminie wykroczeń w latach 2013-2014

odnotowane przestępstwa	liczba wykroczeń popełnionych w 2013 r.	liczba wykroczeń popełnionych w 2014 r.
w ruchu drogowym – nietrzeźwi kierujący	17	29
kradzież lub przywłaszczenie mienia ruchomego	18	18
kierowanie pojazdem mechanicznym bez uprawnień	4	10
zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym	1	10
przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	7	8
pozostałe	-	18

Dane Posterunku Policji w Sławoborzu.

Ponadto 2014 r. policjanci Posterunku Policji w Sławoborza wylegitymowali 894 osoby (118 mniej niż w 2013 r.), dokonali 776 kontroli pojazdów (o 51 mniej niż w 2013 r.), przeprowadzili 137 interwencji policyjnych (o 36 więcej niż w 2013 r.) z czego: 74 w miejscach publicznych i 63 domowe, w tym 28 interwencji z zakresu niebieskiej karty.

W 2014 r. zatrzymano ogółem 46 osób (o 4 osoby więcej niż w 2013 r.):

- w związku z popełnionym przestępstwem – 12 osób (15 w 2013 r.),
- do wytrzeźwienia – 8 osób (10 w 2013 r.),

- poszukiwane – 1 osoba (2 w 2013 r.),
- na polecenie sądu i prokuratury – 14 osób (15 w 2013 r.),
- dowieziono do miejsca zamieszkania – 11 osób (7 w 2013 r.).

Sporządzono 9 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczących osób uzależnionych od alkoholu oraz 2 wnioski do Prokuratury Rejonowej w Białogardzie. Wykonano 54 doprowadzenia i konwoje na polecenie sądu, prokuratury i innych uprawnionych organów (47 w 2013 r.). Odnotowano 22 kolizje drogowe (31 w 2013 r.).

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” nadzorem dzielnicowym objętych zostało 10 rodzin, w których występuje przemoc domowa.

W związku z prowadzonymi postępowaniami przygotowawczymi w 2014 r. na wniosek Policji Prokuratura Rejonowa w Białogardzie zastosowała 4 dozory policyjne oraz w dwóch przypadkach wystąpiła do sądu o zastosowanie tymczasowego aresztowania wobec 2 sprawców.

Zagrożenie wykroczeniami w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy przedstawia kolejna tabela.

Tabela 16. Zagrożenie wykroczeniami w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy w 2014 roku

miejscowości gminy	liczba wykroczeń popełnionych w 2014 r.
Sławoborze	49
Słowieńsko, Powalice	po 9
Sidłowo	7
Rokosowo, Krzecko	po 5
Mysłowice	4
Ciechanowo	3
Jastrzębniki	2

Dane Posterunku Policji w Sławoborzu.

Jeśli chodzi o zagrożenie wykroczeniami na terenie gminy, to w 2014 r. najczęściej odnotowano ich także w Sławoborzu (49 – co stanowi 52,6% wszystkich stwierdzonych wykroczeń).

W 2014 r. przestępczość nieletnich na terenie gminy Sławoborze w stosunku do ogółu wszystkich popełnionych przestępstw wyniosła 3,8% (w 2013 r. wynosiła 2,7%). Przestępczość wśród nieletnich w gminie jest na bardzo niskim poziomie – niewątpliwie jest to zasługą bardzo dobrej współpracy dyrekcji i pedagogów miejscowych szkół z policją,

instalacji monitoringu na terenie ZSP, właściwie prowadzonej prewencji kryminalnej oraz systematycznych kontroli bezpieczeństwa i porządku publicznego w obrębie szkół oraz w miejscach grupowania się młodzieży poza szkołą.

W 2014 r. na terenie gminy Sławoborze 2 nieletnich dopuściło się 4 czynów karalnych – kradzież mienia ruchomego – 2 czyny i zniszczenie mienia – 2 czyny (w 2013 r. 3 nieletnich popełniło 3 czyny karalne).

W 2014 r. zatrzymano łącznie 7 nieletnich. Z Policijnej Izby Zatrzymań w Koszalinie w związku z popełnionymi czynami karalnymi dowieziono do miejsc zamieszkania i przekazano rodzicom 4 nieletnich oraz dowieziono do placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów dziecka 3 nieletnich. W 2014 r. ujawniono 2 nieletnich w stanie po spożyciu alkoholu.

W omawianym okresie asystenci do spraw nieletnich Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie, wspólnie z policjantami Posterunku Policji, w ramach programów z zakresu prewencji kryminalnej prowadzili w Zespole Szkół Publicznych w Sławoborzu i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym działania profilaktyczne na temat przestępczości, zagrożeń oraz zjawisk patologicznych wśród dzieci i młodzieży. Odbyto łącznie 17 spotkań z dziećmi i młodzieżą oraz 4 z rodzicami. Sporządzono 2 wystąpienia do Sądu Rejonowego w Białogardzie – Wydział Rodzinny i Nieletnich – dotyczące zagrożenia demoralizacją nieletnich. Zawarto 2 kontrakty z nieletnimi i ich prawnymi opiekunami. Przeprowadzono 9 rozmów profilaktyczno-ostrzegawczych z nieletnimi i ich rodzicami.

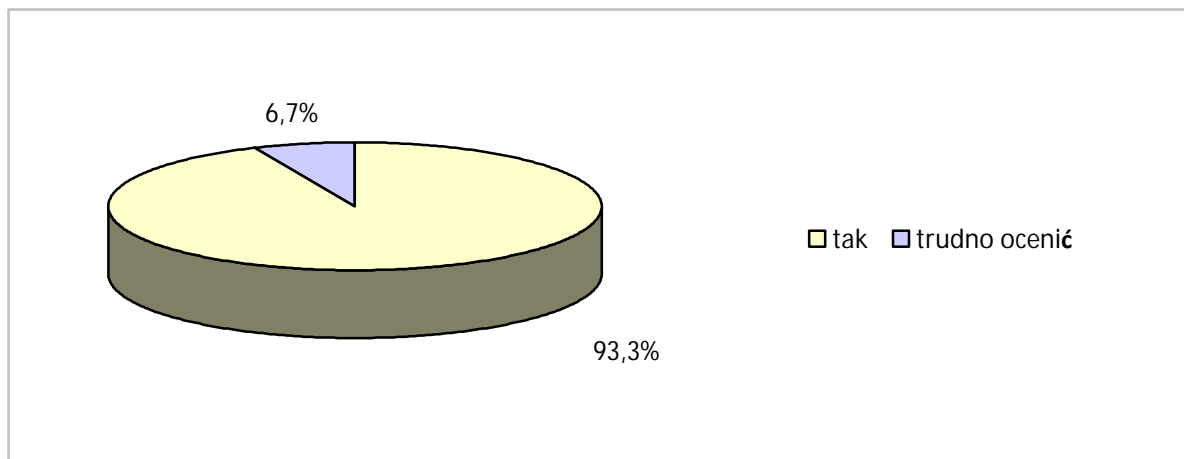
Nieletni sprawcy czynów karalnych, to zazwyczaj chłopcy, uczniowie klas gimnazjalnych i szkół średnich. Niektórzy byli już wcześniej notowani za czyny karalne.

Według informacji Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Świdwinie, na koniec 2014 roku prowadzonych było łącznie 27 spraw wobec 63 osób z terenu gminy Sławoborze, w tym:

- 14 spraw wykonawczych, w których rodzicom ograniczono wykonywanie władzy rodzicielskiej poprzez nadzór kuratora – objęto postępowaniem 50 osób (rodziców i małoletnich dzieci),
- 6 spraw wykonawczych – nieletnich, wobec których zastosowano środek wykonawczy w postaci nadzoru kuratora (objęto postępowaniem 6 osób),
- 7 spraw wykonawczych – osób dorosłych, których zobowiązano do leczenia odwykowego, zastosowano nadzór kuratora (objęto postępowaniem 7 osób).

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Sławoborze pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (93,3%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie. Nikt spośród respondentów nie uznał, że w miejscu zamieszkania nie czuje się bezpiecznie, przy czym 6,7% badanych stwierdziło, że trudno ocenić tę sprawę. W odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu poprawy stanu bezpieczeństwa, ankietowani postulowali zwiększenie liczby patroli (szczególnie w godzinach wieczornych i przy sklepie z alkoholem), budowę monitoringu, zakup nowego sprzętu komputerowego i pojazdu służbowego dla Policji oraz utworzenie Straży Gminnej. Z kolei dla poprawy stanu bezpieczeństwa na drodze ankietowani najczęściej wskazywali konieczność częstszych kontroli prędkości, instalacji fotoradaru przy wjeździe do Sławoborza, budowy świateł w rejonie stadionu i przy rondzie, poprawy stanu dróg, poboczy i oznakowania, budowy chodników w sołectwach, montażu progów spowalniających, zwiększenia działań prewencyjnych i profilaktycznych, a także przeprowadzania akcji propagujących noszenie kamizelek i elementów odblaskowych.

11. POMOC SPOŁECZNA

W zakres pomocy społecznej wchodzi zadania określone w ustawie o pomocy społecznej – realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania

trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu wykonuje ponadto zadania wynikające również z innych aktów prawnych, tj.: z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy karta dużej rodziny, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Z końcem 2014 roku kadrę GOPS-u stanowiło 15 osób. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 17. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2014 roku

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	1
pracownicy socjalni	3	–
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	–	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	–
pozostali pracownicy	12	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2014 roku w gminie Sławoborze wskaźnik ten był spełniony, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało ok. 1.377 mieszkańców. Od 01.01.2015 r. zostały zatrudnione 2 opiekunki środowiskowe. Wśród propozycji w zakresie rozwoju zasobów kadrowych GOPS-u figuruje m.in. potrzeba zatrudnienia 1 osoby na stanowisko zastępcy kierownika.

Tabela 18. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2014 roku

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie		liczba osób	
		kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe	1	2
	wyższe niekierunkowe	–	–
	średnie kierunkowe	–	1

	średnie niekierunkowe		–	–
	zawodowe i niższe		–	–
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	1
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	0
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	0
		w trakcie realizacji	–	–
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej			–	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny			–	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny			–	

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Z końcem 2014 roku dwóch pracowników socjalnych posiadało wykształcenie wyższe kierunkowe, a jeden pracownik socjalny legitymował się wykształceniem średnim kierunkowym. Dodatkowo jeden pracownik socjalny miał specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Prawo do wsparcia udzielanego przez GOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. I tak np. w odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które w analizowanym okresie było początkowo ustalone na poziomie 477 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 351 zł na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych, które przysługiwały, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał 504 zł, a gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekraczał 583 zł.

Od października 2012 roku zmieniło się kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej, które zostało ustalone na poziomie 542 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł na osobę w rodzinie, które obowiązywało do 30.09.2015 r. Podwyższone zostało również kryterium dochodowe stosowane przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych, które przysługują, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 539 zł, a gdy członkiem rodziny jest

dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 623 zł.

W wykonywaniu zadań GOPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi i innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2012-2014.

Tabela 19. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2012-2014

wielkość wydatków (w zł)	2012	2013	2014
ogółem	3.771.002,80	3.876.995,82	3.696.438,22
w tym na świadczenia pomocy społecznej	1.023.648,07	1.076.862,39	1.004.272,35
w tym na świadczenia rodzinne	1.686.277,26	1.660.671,26	1.746.895,12
na zadania własne gminy	1.744.490,24	1.880.657,59	1.791.442,51
na zadania zlecone gminie	2.026.512,56	1.996.338,23	1.904.995,71

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

W latach 2012-2014 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy zmieniała się (3.771.002,80 zł w 2012 r., 3.876.995,82 zł w 2013 r., 3.696.438,22 zł w 2014 r.). Ważną pozycję wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na realizację świadczeń rodzinnych (1.686.277,26 zł w 2012 r., 1.660.671,26 zł w 2013 r., 1.746.895,12 zł w 2014 r.).

W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków celowych i w naturze, zasiłków okresowych i posiłku. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2012-2014.

Tabela 20. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	582	661	584
liczba rodzin	341	368	358
liczba osób w rodzinach	1.184	1.268	1.266
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	28,33%	30,46%	30,63%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2012-2014 ulegała wahaniom, zwiększał się natomiast udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy – najwyższy wskaźnik odnotowano w 2014 roku (30,63%). Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2014 roku.

Tabela 21. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2014 roku

wiek odbiorców	liczba osób w rodzinach
0-16 lat	278
17-21 lat	88
22-30 lat	108
31-40 lat	152
41-50 lat	124
51-60 lat	132
61-70 lat	54
71 lat i więcej	60

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez GOPS pomocą społeczną w 2014 roku wykazała, że największe grupy stanowiły dzieci i młodzież do 16 lat (278 osób) i osoby w wieku 31-40 lat (152 osoby). Mniej było beneficjentów z innych grup wiekowych, wśród których najliczniej występowały osoby w wieku 51-60 lat (132 osoby), 41-50 lat (124 osoby) i 22-30 lat (108 osób).

Najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia GOPS-u w 2014 roku stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014

powód przyznawania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
ubóstwo	176	174	262	775	763	1.045
bezdomność	0	2	3	0	2	6
potrzeba ochrony macierzyństwa	4	5	22	14	19	113
bezrobocie	212	213	243	861	854	983
niepełnosprawność	42	48	75	99	131	242

długotrwała lub ciężka choroba	117	122	157	411	429	563
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9	12	14	46	53	64
w tym rodziny niepełne	5	8	11	18	25	41
w tym rodziny wielodzietne	4	4	3	28	28	23
przemoc w rodzinie	2	2	2	11	11	6
alkoholizm	31	28	27	64	64	57
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3	6	7	3	6	16

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

W latach 2012-2014 zdecydowanie najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były ubóstwo i bezrobocie. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia GOPS-u z powodu ubóstwa ulegała wahaniom (176 w 2012 r., 174 w 2013 r., 262 w 2014 r.), zaś z powodu bezrobocia rosła (212 w 2012 r., 213 w 2013 r., 243 w 2014 r.). Ważnymi przyczynami udzielania pomocy były również długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Liczba rodzin objętych wsparciem GOPS-u zarówno z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, jak i niepełnosprawności rosła (odpowiednio: 117 i 42 w 2012 r., 122 i 48 w 2013 r., 157 i 75 w 2014 r.). Istotne przyczyny świadczenia pomocy społecznej w gminie stanowiły także problemy alkoholizmu – liczba rodzin nieznacznie spadała (31 w 2012 r., 28 w 2013 r., 27 w 2014 r.), potrzeby ochrony macierzyństwa – liczba rodzin rosła (4 w 2012 r., 5 w 2013 r., 22 w 2014 r.) oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – liczba rodzin rosła (9 w 2012 r., 12 w 2013 r., 14 w 2014 r.).

Kolejną przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie były trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego. W mniejszym stopniu mieszkańcy gminy korzystali z pomocy społecznej z takich przyczyn, jak bezdomność oraz przemoc w rodzinie.

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez GOPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane w tym zakresie za lata 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2012-2014

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
pieniężna	445	358	335	304	311	303	1.072	1.070	1.080

rzeczowa	279	377	255	162	178	143	724	785	696
praca socjalna	X	X	X	245	235	230	941	857	846
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	0	9	44	0	32	127
schronienie	–	–	–	–	–	–	–	–	–
usługi opiekuńcze	19	20	26	19	20	26	28	27	45
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	1	0	0	1	0	0	6
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	8	13	12	X	X	X	X	X	X

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

W latach 2012-2014 najważniejszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków stałych, zasiłków celowych oraz zasiłków okresowych, którą objęto 1.072 osoby w rodzinach w 2012 r., 1.070 w 2013 r. i 1.080 w 2014 r. Bardzo ważną formą wsparcia beneficjentów była również praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Objęto nią 941 osób w rodzinach w 2012 r., 857 w 2013 r. i 846 w 2014 r. Ważną formę wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy stanowiła pomoc rzeczowa, udzielana przede wszystkim w postaci posiłku – skorzystały z niej 724 osoby w rodzinach w 2012 r., 785 w 2013 r., 696 w 2014 r.).

W 2014 r. GOPS realizował rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Świadczenia w formie posiłku lub zasiłku celowego na zakup żywności przyznawane były na podstawie decyzji administracyjnych osobom, u których dochód na osobę nie przekraczał 150% kryterium dochodu ustawowego osoby w rodzinie (456,00 zł), tj. 684,00 zł, w przypadku osób samotnie gospodarujących kryterium wynosiło (542,00 zł), tj. 813,00 zł. Podstawą wydanych decyzji były rodzinne wywiady środowiskowe wraz z wymaganymi załącznikami. Pomoc w formie posiłku niewymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego została udzielona na wniosek dyrektora szkoły 11 dzieciom (było to 6,9% liczby dożywianych dzieci). Koszt programu wyniósł ogółem 371.856,77 zł, z tego środki własne to 174 789,53zł, a dotacja 197 067,24zł. Program realizowano w 3 punktach żywieniowych (2 stołówki w szkołach i 1 bar). Liczba osób korzystających z posiłku wyniosła 277, w tym:

- w internacie: 33 dzieci,
- w szkołach: 209 dzieci,
- w barze: 34 osoby,

- na wniosek dyrektora szkoły: 11 dzieci,
- placówka dla osób bezdomnych: 1 osoba.

Łącznie wydano 40.861 posiłków na koszt 209.676,00 zł (średni koszt jednego posiłku – 5,13 zł). Liczba wydanych decyzji, w których przyznano świadczenie w formie zasiłków celowych pieniężnych na zakup żywności, wyniosła 203, w tym 187 rodzin z łączną liczbą osób w rodzinach 734, na łączną kwotę 162.180,77 zł.

W 2014 r. realizowany był także rządowy program Karta Dużej Rodziny. Przysługuje on rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18. roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. W 2014 r. złożono 13 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, wydanych zostało 11 Kart. Dotacja rządowa na realizację programu wyniosła 116,09 zł.

Do realizowanych form wsparcia zaliczały się kontrakty socjalne, których w analizowanym okresie podpisano łącznie 127 (107 w 2012 r., 4 w 2013 r. i 16 w 2014 r.). W 2012 r. zatrudnionych było 2 asystentów rodziny, w roku 2013 – 3 (obejmowali wsparciem 30 rodzin), a w roku 2014 – 2 (obejmowali wsparciem 15 rodzin).

GOPS w Sławoborzu udzielał także wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.

Osoby niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. W latach 2012-2014 do DPS-u skierowano odpowiednio: 2, 6 i 3 osoby z gminy. W analizowanym okresie gmina pokrywała koszt pobytu w DPS-ie dla odpowiednio: 8, 13 i 12 osób. Dane na temat liczby skierowań do DPS-ów oraz liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 24. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-ów	2	6	3
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ach	8	13	12

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu przyznawał ponadto mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 25. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych	1.398.635 zł	1.356.166 zł	1.239.852 zł

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Tabela 26. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2012 r.

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń	wartość przyznanych świadczeń (zł)
zasiłek rodzinny	5.872	520.187
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	22	22.000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	43	16.040
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	256	43.920
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	–	–
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	317	24.040
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	381	38.100
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	783	48.510
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.073	85.840
zasiłek pielęgnacyjny	2.037	311.661
świadczenie pielęgnacyjne	497	255.337
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	33	33.000
razem	11.314	1.398.635

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Tabela 27. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2013 r.

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń	wartość przyznanych świadczeń (zł)
zasiłek rodzinny	5.284	532.579

dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	21	21.000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	33	12.880
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	234	39.940
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	–	–
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	293	22.340
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	351	35.100
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	783	48.590
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	939	75.120
zasiłek pielęgnacyjny	2.117	323.901
świadczenie pielęgnacyjne	365	204.716
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	40	40.000
razem	10.460	1.356.166

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Tabela 28. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2014 r.

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń	wartość przyznanych świadczeń (zł)
zasiłek rodzinny	4.949	498.238
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	17	17.000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	63	24.734
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	215	37.510
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	–	–
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	278	21.280
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	323	32.300
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	726	45.220
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	846	67.680
zasiłek pielęgnacyjny	2.129	325.737
świadczenie pielęgnacyjne	499	334.077
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	33	33.000
razem	10.078	1.436.776

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

W latach 2012-2014 wielkość wydatków przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych zmniejszała się z roku na rok (1.398.635 zł w 2012 r., 1.356.166 zł w 2013 r., 1.239.852 zł w 2014 r.).

Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Warto zauważyć, iż z roku na rok wyraźnie spadała liczba przyznanych tego typu świadczeń. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne GOPS opłacił w latach 2012-2014 następującą liczbę składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe: w 2012 r. 41 (na kwotę 48.009 zł), w 2013 r. 29 (52.632 zł), a w 2014 r. 34 (64.163 zł) oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne – w 2012 r. 62 (na kwotę 18.779 zł), w 2013 r. 17 (9.954 zł) i w 2014 r. 61 (24.801 zł).

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2012-2014 mieszkańcom gminy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba przyznanych świadczeń	631	649	713
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	189.032 zł	199.550 zł	221.880 zł

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, które w latach 2012-2014 GOPS wypłacał mieszkańcom gminy, ulegała wzrostowi (189.032 zł w 2012 r., 199.550 zł w 2013 r., 221.880 zł w 2014 r.).

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Do tych, które obok Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują w gminie Sławoborze, należy

8 świetlic wiejskich (Mysłowice, Powalice, Rokosowo, Krzecko, Słowenkowo, Słowieńsko, Sidłowo, Międzyrzecze), a także Dom Pomocy Społecznej w Krzecku oraz Środowiskowy Dom Samopomocy i Centrum Integracji Społecznej w Sławoborzu.

Poniżej zamieszczone karty zasobów zawierają szczegółowe informacje na temat tych podmiotów.

Dom Pomocy Społecznej w Krzecku

Krzecko 5, 78-314 Sławoborze.

Podmiot prowadzący:

Powiat świdwiński.

Zakres oferowanych usług:

- zamieszkanie,
- wyżywienie,
- utrzymanie czystości,
- organizacja czasu wolnego,
- pielęgnacja.

Kategoria i liczba klientów objętych wsparciem:

Osoby przewlekle somatycznie chore.

W 2014 roku w DPS-ie objęto wsparciem 70 osób, zaś 6 osób oczekiwało na miejsce.

Środowiskowy Dom Samopomocy

ul. Leśna 1A, 78-314 Sławoborze.

Podmiot prowadzący:

Gmina Sławoborze.

Zakres oferowanych usług:

Jednostka oferuje usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających i psychoedukacyjnych.

Kategoria i liczba klientów objętych wsparciem:

Oferta jednostki skierowana jest do osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi.

W 2014 roku w ŚDS-ie przebywało 25 osób.

Centrum Integracji Społecznej

ul. Leśna 1A, 78-314 Sławoborze.

Podmiot prowadzący:

Stowarzyszenie na rzecz Inicjatyw Społecznych „Kariatyda”,

ul. Leśna 1A, 78-314 Sławoborze.

Zakres oferowanych usług:

Jednostka oferuje trening interpersonalny, warsztaty edukacyjno-motywacyjne, warsztaty aktywności zawodowej i warsztaty przedsiębiorczości.

Kategoria i liczba klientów objętych wsparciem:

Oferta jednostki skierowana jest do osób długotrwale bezrobotnych powyżej 50. roku życia.

W 2014 roku Centrum Integracji Społecznej objęło wsparciem 20 osób.

Należy także zaznaczyć, że mieszkańców gminy Sławoborze obejmują zasięgiem swego działania jednostki powiatowe: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności PCPR-u w Świdwinie w odniesieniu do ludności gminy.

Tabela 30. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	9	0	1
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	1
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	1	4	1
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	4	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	14	14	14
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	11	10	9
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	1	3	1
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	2	1	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie.

W roku 2012 do adopcji zgłoszono 9 dzieci z gminy, a w 2014 r. 1 dziecko, także 1 dziecko zostało w tym roku adoptowane. W latach 2012-2014 w rodzinach zastępczych umieszczono odpowiednio: 1, 4 i 1 dziecko.

W analizowanym okresie każdego roku w rodzinach zastępczych przebywało po 14 dzieci z gminy. W latach 2012-2014 liczba rodzin zastępczych, które obejmowały opieką dzieci z gminy, utrzymywała się na zbliżonym poziomie – odpowiednio: 1, 3 i 1.

Jeśli chodzi o pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, to tylko w roku 2012 umieszczono w nich 4 dzieci. W analizowanym okresie w tego typu placówkach przebywało odpowiednio: 11, 10 i 9 dzieci z gminy. Warto dodać, iż w roku 2012

usamodzielniono 2, a w latach 2013-2014 po 1 pochodzącym z gminy wychowanku rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

12. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale także ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie ich zasobów.

W 2014 roku na terenie gminy Sławoborze funkcjonowało 12 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego (Program współpracy gminy Sławoborze z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego), podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia realizacji zadań własnych, wsparcia rzeczowego, lokalowego i logistycznego oraz doradztwa i konsultacji. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w gminie.

Tabela 31. Organizacje pozarządowe w gminie w 2014 roku

lp.	nazwa organizacji	adres	prowadzone działania
1.	Stowarzyszenie Emerytów „Optymiści”	ul. Leśna 1a; 78-314 Sławoborze	Działalność na rzecz osób starszych.
2.	Szkolne koło Caritas przy Zespole Szkół Publicznych w Sławoborzu	ul. Lipowa 19; 78-314 Sławoborze	Działalność na rzecz lokalnego społeczeństwa.
3.	Świdwińskie Stowarzyszenie „Amazonka” w Świdwinie	ul. Kołobrzeska 43, 78-300 Świdwin	Działalność na rzecz chorujących na raka piersi kobiet.
4.	Stowarzyszenie Oldbojów Piłki Nożnej	ul. Kolejowa 8, 78-314 Sławoborze	Utrzymywanie kondycji, aktywizacja sportowa osób starszych.
5.	Gminny Ludowy Klub Sportowy „Pomorzanin”	ul. Kolejowa 8, 78-314 Sławoborze	Propagowanie sportu.
6.	Gminne Ludowe Stowarzyszenie Miłośników Tenisa Stołowego „Sławoborzanin”	ul. Lipowa 12, 78-314 Sławoborze	Propagowanie sportu, organizowanie turniejów.
7.	Stowarzyszenie na rzecz Inicjatyw Społecznych „Kariatyda”	ul. Leśna 1a, 78-314 Sławoborze	Działalność na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją, ze szczególnym

			uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.
8.	Polski Związek Wędkarski, Koło nr 70 „Liścień” w Sławoborzu	78-314 Sławoborze	Integracja lokalnej społeczności oraz środowiska wędkarskiego.
9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławoborzu	ul. Białogardzka 10, 78-314 Sławoborze	Bezpieczeństwo mieszkańców, zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych organizowanie zawodów strażackich i imprez kulturalnych
10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Rokosowie	Rokosowo 31, 78-314 Sławoborze	
11.	Ochotnicza Straż Pożarna w Powalicach	Powalice 18, 78-314 Sławoborze	
12.	Ochotnicza Straż Pożarna w Słowieńsku	Słowieńsko 34, 78-314 Sławoborze	

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

W 2014 roku w gminie funkcjonowały 2 parafie Kościoła rzymskokatolickiego. Dane na ich temat zawiera poniższa tabela.

Tabela 32. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego w gminie w 2014 roku

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia pw. Matki Bożej Różańcowej w Sławoborzu	ul. Kolejowa 10, 78-314 Sławoborze
2.	Parafia pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Lekowie	Lekowo 5, 78-312 Lekowo

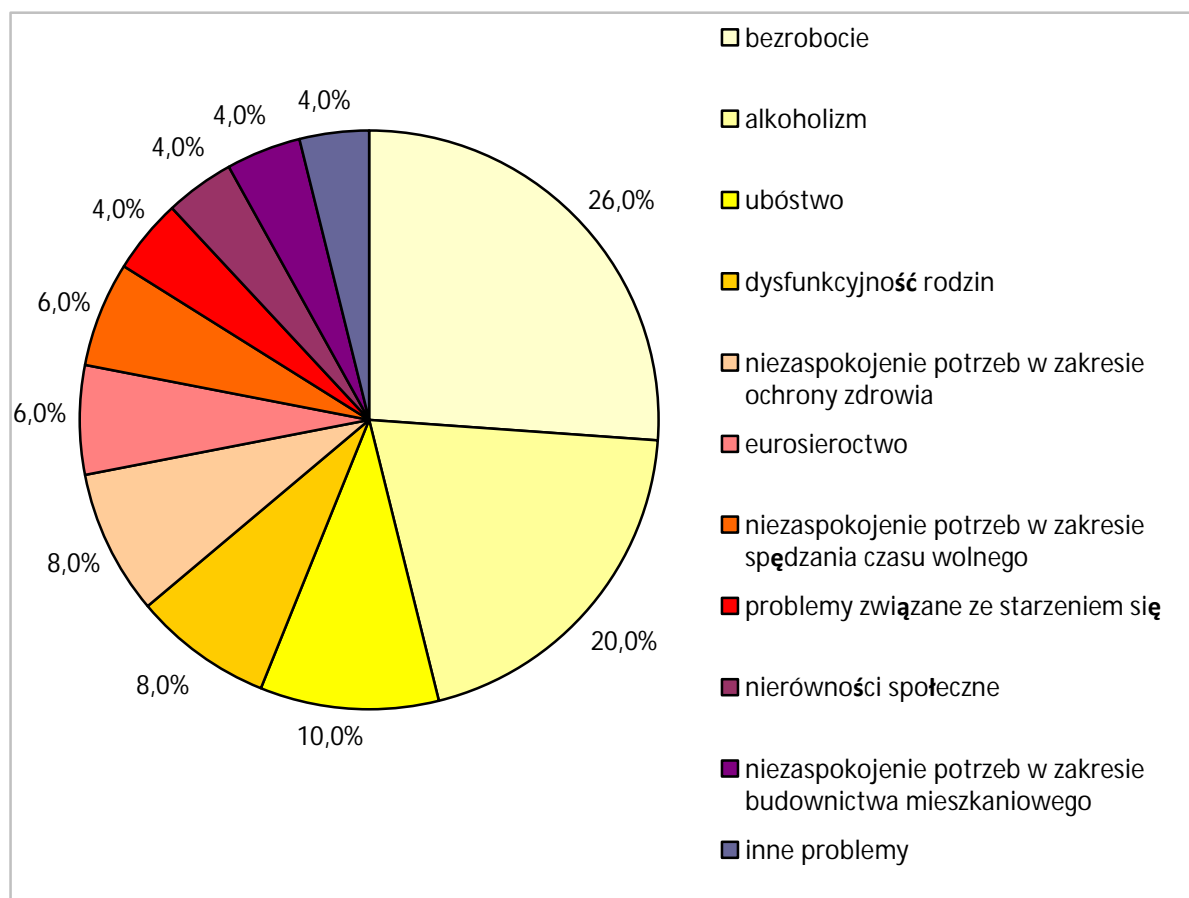
Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Ważnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego na temat przedmiotu diagnozy. W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Sławoborze badania takie zostały przeprowadzone przy zastosowaniu ankiety rozesłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. radnych, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych, Kościoła) oraz mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie 15 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień.

Uczestników badania poproszono o wskazanie problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 8. Jakie problemy najbardziej uwidaczniają się w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wśród problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali bezrobocie (26%) i alkoholizm (20%).

Duże grupy ankietowanych zwróciły uwagę na ubóstwo (10%) oraz dysfunkcyjność rodzin i niezaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia (po 8%).

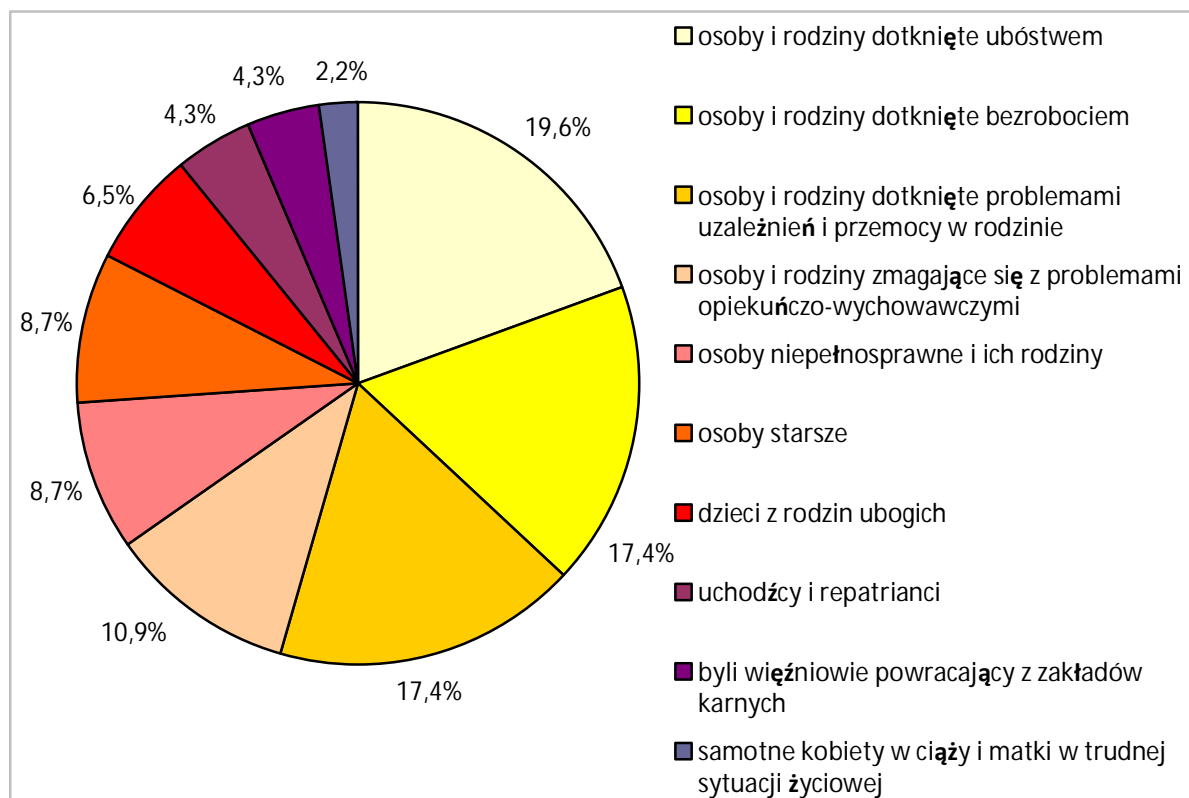
W dalszej kolejności pytani wymienili eurosieroctwo i niezaspokojenie potrzeb w zakresie spędzania czasu wolnego (po 6%), a także problemy związane ze starzeniem się, nierówności społeczne i niezaspokojenie potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego (po 4%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani podali kategorie osób i grup, które są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Najwięcej badanych (19,6%) stwierdziło, że grupą najbardziej zagrożoną marginalizacją i wykluczeniem społecznym są osoby i rodziny dotknięte ubóstwem.

Liczne grono wśród ankietowanych stanowili również ci, którzy wskazali na osoby i rodziny dotknięte bezrobociem oraz osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (po 17,4%).

Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Do często wskazywanych kategorii osób i grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym zaliczono również osoby i rodziny zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (10,9%), osoby niepełnosprawne i ich rodziny oraz osoby starsze (po 8,7%).

Rzadziej wskazywano dzieci z rodzin ubogich (6,5%), uchodźców i repatriantów oraz byłych więźniów powracających z zakładów karnych (po 4,3%), a także samotne kobiety w ciąży i matki w trudnej sytuacji życiowej (2,2%).

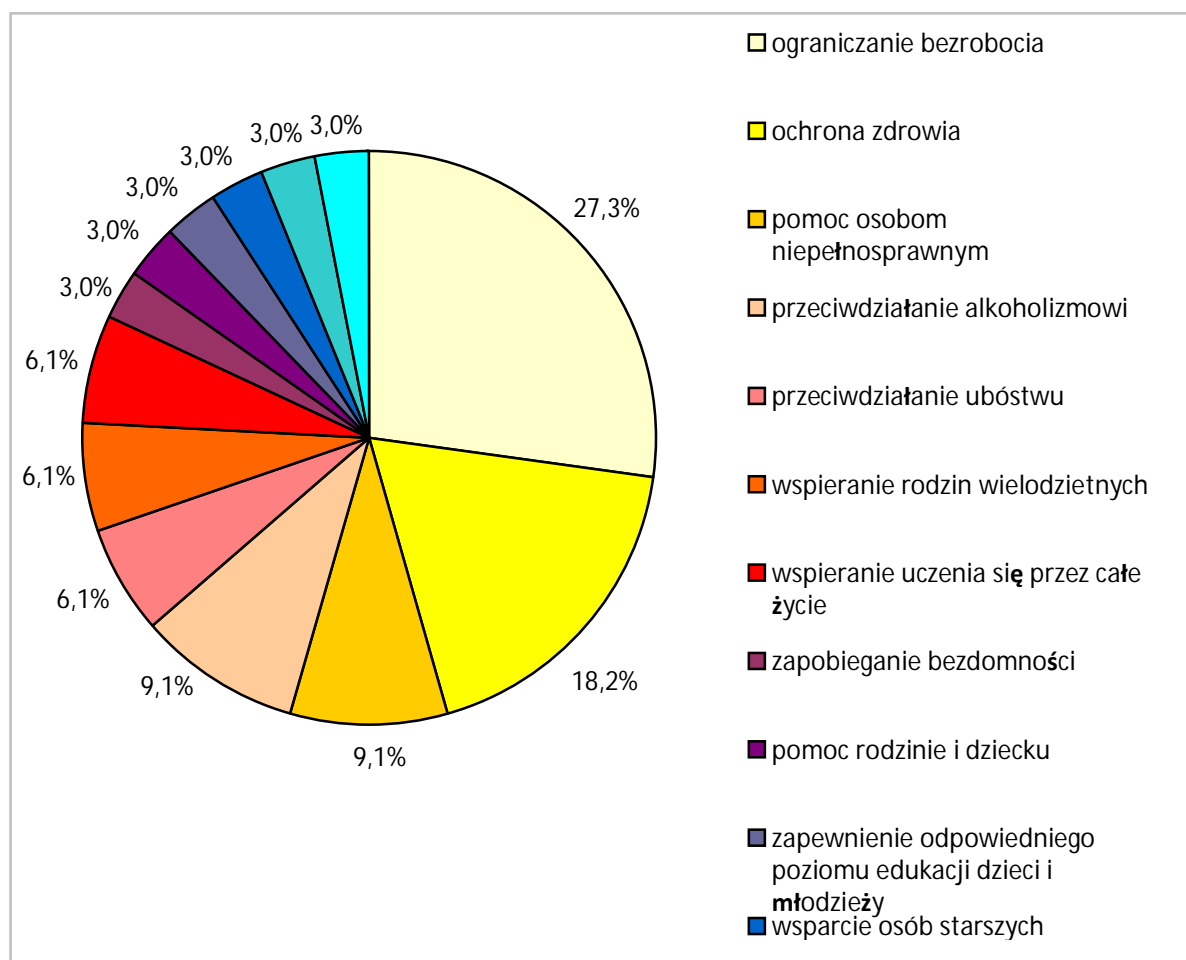
W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: ograniczanie bezrobocia (27,3%), ochrona zdrowia (18,2%), pomoc osobom

niepełnosprawnym i przeciwdziałanie alkoholizmowi (po 9,1%) oraz przeciwdziałanie ubóstwu, wspieranie rodzin wielodzietnych i wspieranie uczenia się przez całe życie (po 6,1%), a także zapobieganie bezdomności, pomoc rodzinie i dziecku, zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży, wsparcie osób starszych, przeciwdziałanie narkomanii oraz pomoc ofiarom klęsk żywiołowych i zdarzeń losowych (po 3%).

Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 10. W jakim obszarze oferta pomocy świadczonej w gminie jest najbardziej niezadowolająca?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w gminie

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w gminie, bądź obejmujące zasięgiem działania jego mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do zniwelowania lokalnych problemów społecznych.

W pierwszej kolejności zaliczono do nich: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia lokalne (np. Caritas,

Stowarzyszenie Emerytów „Optymiści”, Stowarzyszenie na rzecz Inicjatyw Społecznych „Kariatyda”), Urząd Gminy, Policję, kościół, służbę zdrowia, lokalnych przedsiębiorców.

14. BEZROBOCIE

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie, w latach 2012-2014 liczba osób bezrobotnych w gminie zmniejszała się: z 400 osób na koniec 2012 roku poprzez 380 osób na koniec roku następnego do 342 osób na koniec roku 2014. Zmniejszył się również udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. Wśród pozostających bez pracy większość w latach 2012-2013 stanowili mężczyźni, których liczba na koniec tych lat wyniosła odpowiednio: 201 i 194 w stosunku do 199 i 186. W 2014 r. więcej było bezrobotnych kobiet niż mężczyzn – 177 w stosunku do 165. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 33. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba bezrobotnych w gminie	400	380	342
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	14,51%	13,85%	12,56%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	199	186	177
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	49,75%	48,95%	51,75%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2012-2014 w powiecie świdwińskim, województwie zachodniopomorskim i w kraju.

Tabela 34. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
stopa bezrobocia w powiecie świdwińskim	26,7%	27,0%	24,3%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	18,2%	18,0%	15,6%
stopa bezrobocia w kraju	13,4%	13,4%	11,5%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2012-2014 powiat świdwiński charakteryzował się zdecydowanie wyższą w stosunku do województwa zachodniopomorskiego i kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie, jak i w kraju w 2014 roku odnotowano jej spadek w porównaniu z rokiem poprzednim.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2014 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 35. Bezrobotni w gminie na koniec 2014 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	58	29	50,0
25-34 lata	82	46	56,1
35-44 lata	79	46	58,23
45-54 lata	67	37	55,22
55-59 lat	42	18	42,86
60 lat i więcej	14	1	7,14
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	48	24	50,0
1-3 miesiące	71	26	36,62
3-6 miesięcy	73	35	47,95
6-12 miesięcy	69	42	60,87
12-24 miesiące	43	24	55,81
powyżej 24 miesięcy	38	26	68,42
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	37	27	72,97
do 1 roku	42	26	55,38
1-5 lat	100	56	61,90
5-10 lat	53	25	47,17
10-20 lat	68	33	48,53
20-30 lat	35	8	22,86
30 lat i więcej	7	2	28,57
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	8	5	62,5
policealne i średnie zawodowe	54	31	57,41

średnie ogólnokształcące	24	18	75,00
zasadnicze zawodowe	111	51	45,95
gimnazjalne i niższe	145	72	49,66

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

Na koniec 2014 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby młode w wieku 25-34 lata (82 osoby) oraz 35-44 lata (79 osób), osoby pozostające bez zatrudnienia od 3 do 6 miesięcy (73 osoby) i od 1 do 3 miesięcy (71 osób), osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (100 osób) i od 10 do 20 lat (68 osób), a także osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (145 osób) lub zasadniczym zawodowym (111 osób).

Liczne grupy wśród będących bez zatrudnienia stanowiły również osoby w wieku 45-54 lata (67 osób) i 18-24 lata (58 osób), osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy (69 osób) i do 1 miesiąca (48 osób), osoby ze stażem pracy od 5 do 10 lat (53 osoby) i ze stażem do 1 roku (42 osoby) oraz osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (54 osoby).

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata (58,23%) i 25-34 lata (56,1%), osób pozostających bez pracy długotrwale, powyżej 24 miesięcy (68,42%), osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy (60,87%), osób bez żadnego stażu pracy (72,97%) i ze stażem pracy od jednego roku do 5 lat (61,90%) oraz osób z wykształceniem średnim (75,0%) lub wyższym (62,5%).

Tabela 36. Bezrobotni w gminie na koniec 2014 roku według wybranych rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy

rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy	liczba bezrobotnych	liczba ofert pracy (w końcu okresu sprawozdawczego)
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	70	0
górnictwo i wydobywanie	2	0
przetwórstwo przemysłowe	61	0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	0
budownictwo	26	0
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	41	0
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	13	0
transport i gospodarka magazynowa	1	0

działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	0
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	0
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12	0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	46	0
edukacja	6	0
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8	0
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2	0
pozostała działalność usługowa	7	0

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

Na koniec 2014 roku wśród bezrobotnych w gminie dominowały osoby, dla których ostatnimi miejscami pracy były podmioty gospodarcze prowadzące działalność w takich działach, jak: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (70 osób), przetwórstwo przemysłowe (61 osób), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (46 osób) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (41 osób).

Z powyższych danych wynika, że programami aktywizującymi osoby bezrobotne z gminy należy objąć przede wszystkim osoby z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym powinno się zapewnić możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy. Nie należy również zapominać o osobach mających za sobą kilkanaście lat pracy, którym powinno się zapewnić możliwość przekwalifikowania, aby wzmocnić ich konkurencyjność na rynku pracy. W szczególności dotyczy to tych, którzy przed zwolnieniem z pracy byli zatrudnieni w takich gałęziach, jak rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, przetwórstwo przemysłowe oraz administracja publiczna.

Ze względu na to, że problem bezrobocia w gminie w największym stopniu osiągał osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym, warto nadal zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia, natomiast w przypadku osób pozostających na rynku pracy bez zatrudnienia, szczególny nacisk należy położyć na doksztalanie oraz podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych.

Analizując sytuację na rynku pracy, warto pamiętać, że w powiecie świdwińskim wskaźniki dotyczące stopy bezrobocia od lat rejestrowane są na poziomach wyższych niż w skali całego województwa zachodniopomorskiego. Brak zatrudnienia jest więc na tym terenie jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Nie należy przy tym zapominać, że pozostawanie bez pracy prowadzi do powstawania kolejnych problemów, wśród których bardzo dotkliwie odczuwanym przez doświadczonych nim osoby i rodziny jest

radikalne obniżenie statusu materialnego. Może to być powodem rozlicznych dysfunkcji, ograniczania udziału w życiu społecznym, utraty możliwości realizowania planów życiowych i rozwoju.

Bardzo dobrym rozwiązaniem aktywizującym zawodowo osoby bezrobotne był CIS, który działał w strukturach Stowarzyszenia „Kariatyda”. Od 2013 r. do 2015 r. przekwalifikował 59 osób, które po zakończeniu uczestnictwa w projekcie CIS-u miały większe możliwości podjęcia zatrudnienia. Należałoby podjąć działania w celu kontynuacji projektu aktywizującego osoby bezrobotne.

15. BEZDOMNOŚĆ

Wiąże się ze zmianami demograficznymi i ruchliwością społeczną, z recesją gospodarczą, bezrobociem, ubóstwem, kryzysem polityki mieszkaniowej i wzrostem cen mieszkań oraz dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych zaniedbujących obowiązek opieki następczej.

Do głównych przyczyn bezdomności o charakterze społecznym i patologicznym należą: likwidacja państwowych zakładów pracy, a wraz z nimi hoteli robotniczych, brak miejsc w szpitalach, zakładach opiekuńczych, domach pomocy społecznej, brak dostatecznej opieki nad wychowankami domów dziecka kończącymi 18 lat, brak ośrodków dla nosicieli wirusa HIV, zaległości w opłatach czynszowych prowadzące do eksmisji, a także alkoholizm, przestępczość, odrzucenie lub brak opieki ze strony najbliższych, rozwód lub trwały rozpad innych więzi formalnych lub nieformalnych, prostytutka kobiet, przemoc w rodzinie oraz świadomy wybór innego sposobu życia i odrzucenie powszechnie uznawanego systemu wartości.

Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Bezdomność w gminie Sławoborze jest jedynie zjawiskiem, nie urasta do rangi problemu społecznego. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek), również w znacznym stopniu są to zasiłki pieniężne, opłata leków i kosztów leczenia, skierowania i opłaty pobytu w ośrodkach dla bezdomnych.

Tabela 37. Pomoc społeczna przyznana w gminie z powodu bezdomności w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba rodzin	0	2	3
liczba osób w rodzinach	0	2	6

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

W latach 2013-2014 liczba rodzin i przebywających w nich osób objętych wsparciem z powodu bezdomności była niewielka i wzrosła z 2 osób w 2013 r., do 6 osób w 2014 r.

16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotkniętych, z powodu ich nadużywania, problemem przemocy w rodzinie jest trudna do ustalenia. Dane szacunkowe przedstawione w tym zakresie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera kolejna tabela.

Tabela 38. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób

dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminacja ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo wymaga prowadzenia działań związanych z profilaktyką wspomnianych problemów i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych.

Na szczeblu gminy działania te wyznaczane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Sławoborze w latach 2012-2014.

Tabela 39. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2012-2014 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

wielkość wydatków	2012	2013	2014
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	56.541,71 zł	31.584,29 zł	60.898,91 zł
na przeciwdziałanie narkomanii	2.900 zł	–	3.000 zł
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	–	–	–
razem	59.441,71 zł	31.584,29 zł	63.898,91 zł

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławoborzu.

W latach 2012-2014 wysokość kwot przeznaczanych na walkę z alkoholizmem ulegała znacznym wahaniom. Z kolei kwoty przeznaczane na przeciwdziałanie narkomanii w roku 2012 i 2014 utrzymywały się na zbliżonym poziomie, natomiast w roku 2013 na ten

cel środków nie przeznaczono. W budżecie nie uwzględniono osobnych środków mających służyć działaniom ograniczającym przemoc w rodzinie.

Jak wspomniano powyżej, ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Sławoborzu oraz lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 40. Lokalny rynek napojów alkoholowych oraz działalność GKRPA w latach 2012-2014 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

	2012	2013	2014
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	19	16	13
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	0	12
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	0	11	1
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	11	1
liczba negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	12	28	24
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	3	0	0
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	5
liczba sprawców przemocy w rodzinie, których GKRPA skierowała na terapię	0	0	5
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławoborzu.

W latach 2012-2014 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie spadała z roku na rok (19 w 2012 r., 16 w 2013 r., 13 w 2014 r.; limit punktów uchwalony przez Radę Gminy na koniec 2014 r. wynosił 36). Liczba wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ulegała wahaniom (w 2012 r. nie wydano ani jednego zezwolenia, w 2013 r. – 11, w 2014 r. – 1). Taka sama była liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W uzupełnieniu powyższych danych warto dodać, iż negatywnych opinii w tej sprawie nie wydawano i nie podejmowano decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia. W analizowanym okresie tylko w 2014 r. przeprowadzono kontrolę w 12 punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała również rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu, którymi objęto 12 osób w 2012 r., 28 w 2013 r. i 24 w 2014 r. Tylko w 2012 r. wobec 3 osób uzależnionych od alkoholu GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jedynie w 2014 r. GKRPA kontaktowała się z 5 osobami dotkniętymi tym problemem, kierując wszystkie na terapię, nie złożyła natomiast w stosunku do sprawców przemocy w rodzinie żadnego zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.

Ponadto Komisja przeprowadzała liczne działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, m.in.:

- Z zakupionych programów profilaktycznych („Prawda o alkoholu”, „Twoja decyzja to twoje życie”), warsztatów i spektakli („Opowieść wigilijna”) skorzystali uczniowie Zespołu Szkół Publicznych w Sławoborzu oraz ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sławoborzu;
- Zorganizowano konkurs dla dzieci „Żyj zdrowo kolorowo”. Zwycięzcy konkursu otrzymali aparaty fotograficzne i zestawy książek. Zlecono również wykonanie kalendarza na 2015 r., który zawierał konkursowe prace dzieci. Ponadto dofinansowane zostały wyjazdy dzieci i młodzieży do teatru i na basen oraz paczki choinkowe i z okazji Dnia Dziecka;
- W okresie od 1.01.2014 r. do 31.12.2014 r. odbyło się 13 posiedzeń GKRPA. Wpłynęło 9 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym – z czego 6 wniosków Posterunku Policji w Sławoborzu oraz 3 wnioski członków rodziny osoby uzależnionej od alkoholu – w stosunku do których wszczęto postępowanie. Ponadto prowadzono postępowanie w stosunku do spraw, które nie zostały zakończone w roku poprzednim. Nie skierowano żadnego wniosku do Sądu Rejonowego w Białogardzie o zobowiązanie poddania się leczeniu, natomiast 1 sprawę umorzono z uwagi, na śmierć uczestnika postępowania;
- W 2014 r. zorganizowano i sfinansowano 2 szkolenia dla pracowników GOPS-u, szkół, Zespołu Interdyscyplinarnego i pielęgniarek oraz 1 szkolenie dla sprzedawców alkoholu (ukryty klient). Ponadto sfinansowano 2 szkolenia dla członków GKRPA.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie pełnią Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Punkt Konsultacyjny.

W roku 2014 działania Zespołu Interdyscyplinarnego były spójne z Gminnym Programem Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2007-2015. Zespół Interdyscyplinarny tworzyło 14 osób. W 2014 r. toczyło się 29 procedur „NK”, w tym 18 z nich rozpoczętych zostało w 2013 r. W roku 2014 rozpoczęto 11 kolejnych procedur (procedury wszczęte przez Policję) i w związku z tym utworzono 11 grup roboczych prowadzących procedurę „NK”. W skład grup wchodził członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, a liderem w każdej z grup był wybrany pracownik socjalny. Każda z osób objętych procedurą „NK” – zarówno ofiara, jak i sprawca – miała możliwość skorzystania z poradnictwa psychologicznego w GOPS-ie, każda z tych osób została także objęta pomocą psychologiczną w formie poradnictwa socjalnego, prowadzonego przez pracowników socjalnych. Sprawcy przemocy zostali zobligowani do udziału w programie edukacyjno-korygującym. Zespół współpracował także z GKRPA w Sławoborzu w celu uzyskania informacji, czy wobec osób objętych procedurą toczy się postępowanie z powodu nadużywania przez nie alkoholu. W 2014 r. odbyło się 8 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, na których podjęto decyzję o zakończeniu 17 procedur „NK” z uwagi na zaprzestanie stosowania przemocy przez sprawcę.

W 2014 r. członkowie Zespołu brali udział w 3 szkoleniach:

- Szkolenie z zakresu zasad tworzenia oraz funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w środowisku lokalnym,
- Szkolenie dla Przewodniczących Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Specyfikacja funkcjonowania dziecka z FASD.

W 2014 r. w Punkcie Konsultacyjnym w Sławoborzu odbyły się 24 spotkania z terapeutą uzależnień. W ramach spotkań udzielono 146 porad. W okresie od 1.11.2014 r. do 31.12.2014 r. realizowano Program edukacyjno-korekcyjny dla osób stosujących przemoc w wymiarze łącznie 14 godzin zajęć (8 godzin w listopadzie i 6 godzin w grudniu). Z proponowanej formy zajęć korzystał systematycznie jeden uczestnik. Na konsultacje zgłosiła się jedna kobieta – osoba doznająca przemocy. Odbywały się również spotkania z psychologiem.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie świadczy również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W latach 2012-2014 była ona udzielana rodzinom i osobom w rodzinach, które zmagają się z alkoholizmem. Liczba beneficjentów korzystających ze wsparcia GOPS-u z tego powodu spadała (liczba rodzin: 31 w 2012 r., 28 w 2013 r., 27 w 2014 r.; liczba osób w rodzinach: 64 w 2012 r., 64 w 2013 r., 57 w 2014 r.). Liczba beneficjentów korzystających ze wsparcia w związku z przemocą

w rodzinie utrzymywała się na zbliżonym poziomie (liczba rodzin: po 2 w każdym roku; liczba osób w rodzinach: 11 w 2012 r., 11 w 2013 r., 6 w 2014 r.). W analizowanym okresie Ośrodek nie udzielił wsparcia z powodu narkomanii.

17. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn.

Problemy oraz doświadczenia kobiet i mężczyzn powinny być integralnym elementem planowania, wdrażania i monitorowania realizowanych programów i projektów, aby nierówność się nie utrzymywała, a kobiety i mężczyźni odnosili równe korzyści. Dzięki wdrażaniu zasady równości szans płci w realizowanych przedsięwzięciach, odpowiadają one lepiej na specyficzne potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

Według Komisji Europejskiej barierami równości płci są:

- segregacja pionowa i pozioma rynku pracy,
- różnice w płacach kobiet i mężczyzn,
- mała dostępność elastycznych form czasu pracy,
- niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych,
- niski udział kobiet w podejmowaniu decyzji,
- przemoc ze względu na płeć,
- niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia,
- niewystarczający system opieki przedszkolnej,
- stereotypy płci we wszystkich obszarach,
- dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych, należących do mniejszości etnicznych.

Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć i odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W rozpatrywanym okresie struktura ludności gminy pod względem płci ulegała niewielkim zmianom. W latach 2012-2013 wśród ludności gminy więcej niż połowę stanowili mężczyźni, natomiast w 2014 r. więcej niż połowę stanowiły kobiety. Odsetek kobiet w ogólnej liczbie ludności gminy uległ nieznacznemu wzrostowi – od 49,84% w 2012 r.

poprzez 49,87% w 2013 r. do 50,08% w 2014 r. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 41. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba ludności gminy ogółem	4.241	4.215	4.246
liczba ludności gminy w wieku produkcyjnym	2.794	2.775	2.774
liczba kobiet w gminie	2.096	2.094	2.119
w tym w wieku produkcyjnym	1.261	1.259	1.250
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	49,42%	49,68%	49,91%
udział kobiet w wieku produkcyjnym w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym	45,13%	45,37%	45,06%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie kobiety stanowiły ponad połowę ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie tylko w 2014 roku, w latach 2012-2013 ich udział w liczbie osób bezrobotnych nie przekraczał 50%. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób bezrobotnych w gminie ogółem	400	380	342
liczba bezrobotnych kobiet	199	186	177
udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	49,75%	48,95%	51,75%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie.

Z powyższych danych wynika, że w analizowanym okresie w gminie Sławoborze w 2014 roku liczba bezrobotnych kobiet była wyższa niż liczba bezrobotnych mężczyzn, zaś w 2012 i w 2013 roku mężczyźni stanowili więcej niż połowę ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie. Jednak udział kobiet bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych (49,75% w 2012 r., 48,95% w 2013 r., 51,75% w 2014 r.) był stale wyższy niż udział kobiet w wieku produkcyjnym w ogóle ludności gminy w wieku produkcyjnym (45,13% w 2012 r., 45,37% w 2013 r., 45,06% w 2014 r.), z czego wynika, iż skala bezrobocia była wyższa wśród kobiet niż wśród mężczyzn.

Analiza struktury bezrobocia w gminie pod względem płci wykazała, że kobiety stanowiły większość wśród osób bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 75,0%, wyższym – 62,50%, i z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 57,41% i jednocześnie większość wśród osób bezrobotnych bez stażu pracy – 72,97%, ze stażem pracy od 1 do 5 lat – 61,90% oraz ze stażem pracy do 1 roku – 55,38%, wśród osób

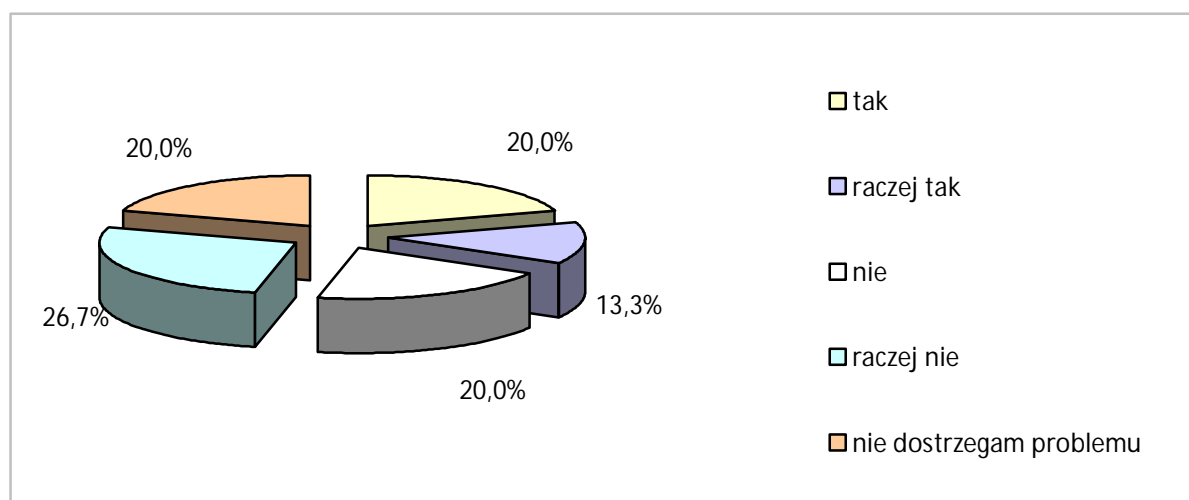
pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy – 68,42%, od 6 do 12 miesięcy – 60,87%, od 12 do 24 miesięcy – 55,81%, jak również wśród osób bezrobotnych w wieku 35-44 lata – 58,23%, 25-34 lata – 56,1% oraz 45-54 lata – 55,22%. Ten niepokojący stan rzeczy wskazuje na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. O ile analiza struktury bezrobocia pod względem płci jest oparta na dostępnych danych liczbowych, to w wielu innych obszarach życia społecznego tego typu statystyki nie są prowadzone, a występowanie problemów nierówności i dyskryminacji można szacować na podstawie subiektywnych opinii przedstawicieli danej społeczności. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć.

Do analizy przedłożono 15 ankiet wypełnionych przez wybranych losowo mieszkańców gminy oraz pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W pierwszym pytaniu poproszono uczestników badania o odpowiedź na pytanie, czy istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn jest dużym problemem społecznym. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 11. Czy postrzega Pani/Pan istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn jako problem społeczny?

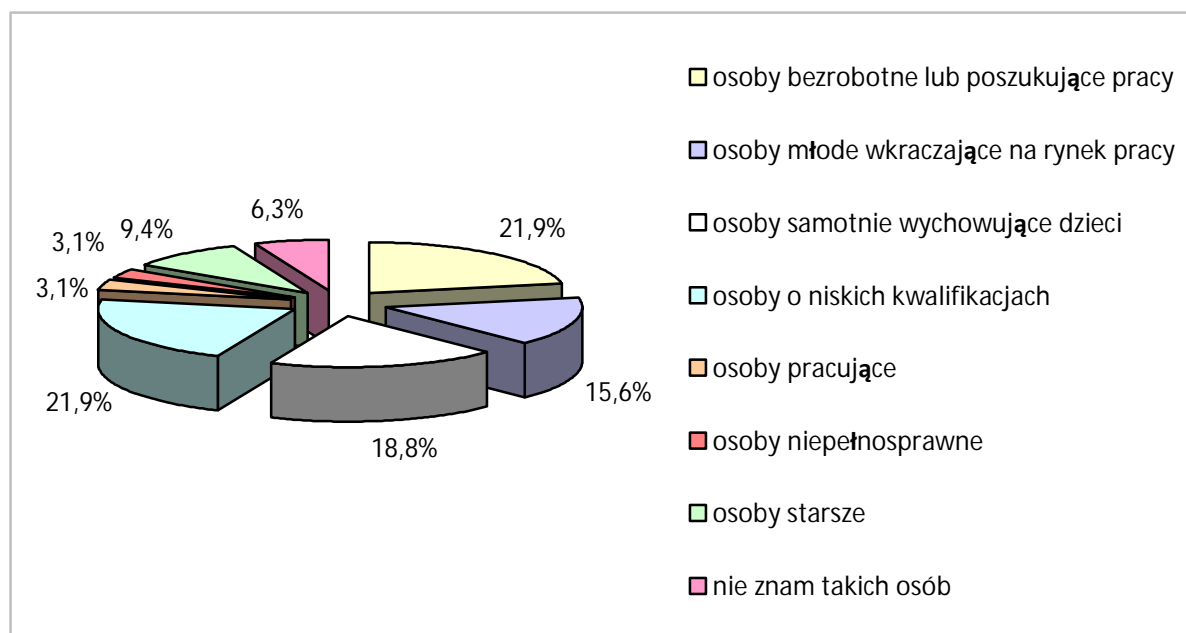
Dane z badania ankietowego.

Łącznie jedna trzecia ankietowanych odpowiedziała, że tak lub raczej tak. Jednak ponad 46% było odmiennego zdania. Kolejne 20% respondentów w ogóle nie dostrzegło tego problemu.

Zasada równości szans płci nie jest zasadą dotyczącą tylko kobiet, tworzoną przez kobiety i dyskryminującą mężczyzn, ani też nie ma na celu doprowadzenia do tego, aby kobiety i mężczyźni stali się tacy sami. Ma ona ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju) kobietom i mężczyznom. Z tego względu w następnym pytaniu zapytano respondentów, kto ich zdaniem jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans kobiet i mężczyzn. W odpowiedzi ponad 53,3% badanych stwierdziło, że zagrożone problemem nierówności są kobiety. Jednocześnie 20% respondentów zupełnie nie dostrzeżało problemu i tyle samo ankietowanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. Tylko 6,7% ankietowanych odpowiedziało, że problem ten dotyczy mężczyzn.

Odpowiadając na następne pytanie ankiety, respondenci wskazywali grupy osób najbardziej zagrożone w gminie dyskryminacją ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 12. Kto jest najbardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć w gminie?

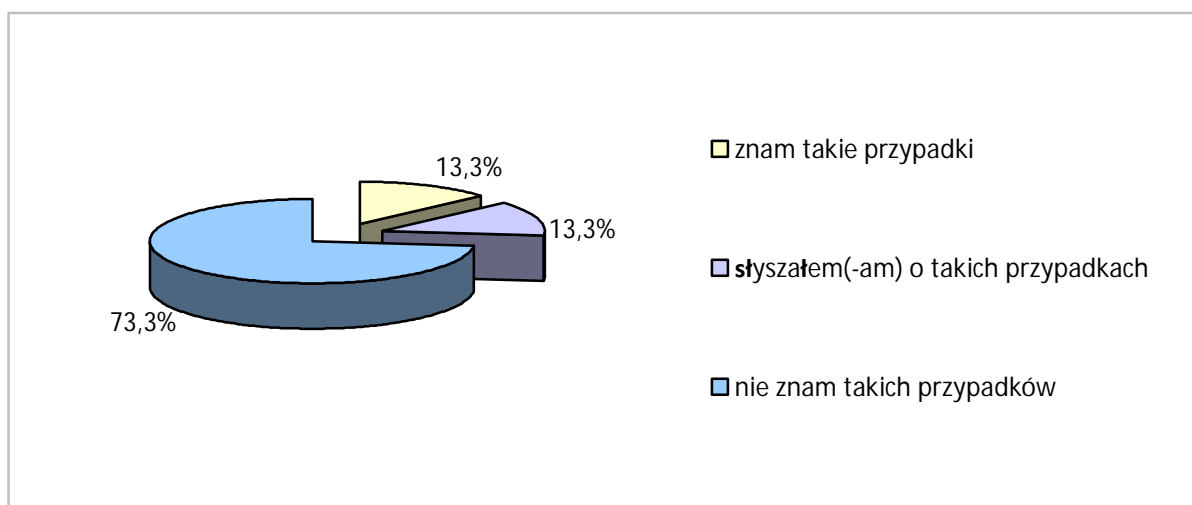
Dane z badania ankietowego.

Najczęściej wskazywano odpowiedź, że są to osoby bezrobotne lub poszukujące pracy i osoby o niskich kwalifikacjach (po 21,9%), osoby samotnie wychowujące dzieci (18,8%) oraz osoby młode, wkraczające na rynek pracy (15,6%). Wymieniono również m.in. osoby starsze (9,4%), a także osoby pracujące i osoby niepełnosprawne (po 3,1%). Z kolei 6,3% respondentów stwierdziło, że nie ma takich osób.

Kolejne pytanie dotyczyło opinii na temat ograniczenia przez płeć możliwości kariery zawodowej. Według 46,7% respondentów płeć ogranicza możliwości kariery zawodowej, natomiast 53,3% badanych jest przekonane, że płeć nie ogranicza możliwości w tym zakresie.

W następnym pytaniu zapytano ankietowanych, czy znają w gminie przypadki dyskryminacji ze względu na płeć. Ponad 73% badanych stwierdziło, że nie zna takich przypadków. Odmiennego zdania było łącznie 26,6% respondentów. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 13. Czy zna Pani/Pan przypadki dyskryminacji ze względu na płeć w gminie?

Dane z badania ankietowego.

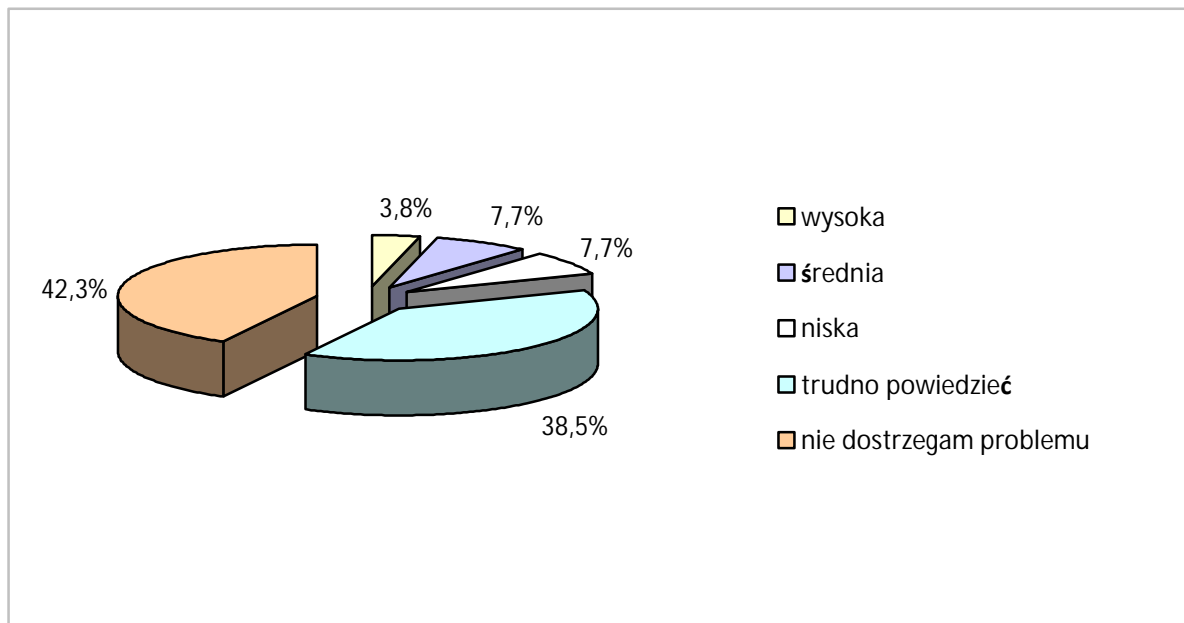
Ankietowani odpowiadali również na pytanie, czy ich osobiście lub członków ich rodzin dotknęła dyskryminacja ze względu na płeć. Zdecydowana większość (93,3%) odpowiedziała przecząco, natomiast 6,7% respondentów zetknęło się z dyskryminacją wśród najbliższych.

Kolejne pytanie dotyczyło skali występującej w gminie dyskryminacji ze względu na płeć. Ponad 53% badanych nie było w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie. Jednocześnie 26,7% ankietowanych w ogóle nie dostrzegało problemu. Problem dostrzegło, a jego skalę uważało za średnią 13,3% respondentów, a kolejne 6,7% pytanych uważało ją za niską.

Ankietowani udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące prowadzonych w gminie działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że takie działania są znikome i trudne do określenia przez mieszkańców gminy, dlatego większość respondentów (66,7%) nie jest w stanie ich ocenić, zaś 26,7% uważa, że takie działania w ogóle nie są w gminie prowadzone. Tylko 6,7% zapytanych potwierdziło prowadzenie takich działań.

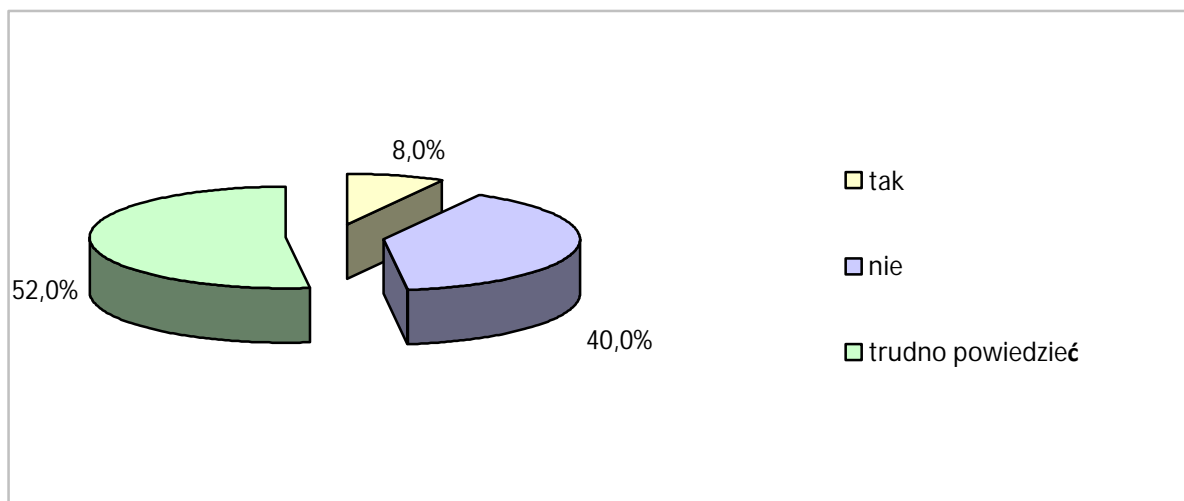
Szczegółowy rozkład udzielonych odpowiedzi ilustruje kolejny wykres. Rozkład odpowiedzi ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 14. Jeśli dyskryminacja ze względu na płeć jest problemem w gminie, jaka jest jego skala?

Dane z badania ankietowego.

Wykres 15. Czy w gminie są prowadzone działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Z przeprowadzonego badania wynika, że problemy dotyczące równości płci w gminie koncentrują się głównie w obszarze zatrudnienia, ale nie są nadzwyczaj odczuwane. 26,6% respondentów przyznało, że zna przypadki dyskryminacji ze względu na płeć lub o nich słyszało, niemniej zdecydowana większość ankietowanych nie spotkała się takimi sytuacjami. Można więc pokusić się o stwierdzenie, iż problem nie jest nabrzmiały, co potwierdza

również ocena skali jego natężenia. Nie zwalnia to jednak samorządu od dbałości o to, by planując wszelkie działania, kładł nacisk na kwestie zapewnienia równości szans, a tym samym przyczyniał się do osłabienia istniejących nierówności nie tylko w obszarze rynku pracy, ale tam, gdzie mogą się one w pierwszym rzędzie uwidocznić – we wspieraniu rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

18. SYTUACJA DZIECKA

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń.

Analiza sytuacji dziecka w gminie Sławoborze została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko przedszkolne, szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Do analizy przedłożono ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów – z następujących placówek oświatowych:

- Zespół Szkół Publicznych w Sławoborzu – Punkt Przedszkolny, oddziały przedszkolne, szkoła podstawowa i gimnazjum (liczba uczniów: 419, liczba nauczycieli: 39),
- Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu – szkoła podstawowa, gimnazjum, szkoła zawodowa i szkoła przysposabiająca do pracy (liczba uczniów: 114, liczba nauczycieli: 40).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że obydwie placówki zatrudniają pedagoga, logopedę i psychologa. Pielęgniarkę zatrudnia tylko 1 placówka (brak wskazania w Zespole Placówek Specjalnych w Sławoborzu). Żadna z placówek nie zatrudnia doradcy zawodowego.

Obie placówki prowadzą dożywianie uczniów (potrzebujące dzieci – łącznie 157 – są objęte tą formą pomocy), Zespół Placówek Specjalnych zgłosił potrzebę zwiększenia o 13 liczby dzieci i młodzieży objętych tym rodzajem wsparcia.

Obie placówki zapewniają uczniom dostęp do Internetu oraz dają możliwość korzystania z sali gimnastycznej. Ani jedna z placówek nie posiada klas lub oddziałów integracyjnych. Przedstawiciele Zespołu Placówek Specjalnych zauważyli trudności z dojazdem uczniów na zajęcia spowodowane zbyt małą liczbą połączeń autobusowych na poszczególnych trasach przejazdu.

Obie placówki oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła przedmiotowe, językowe, zajęcia artystyczne, biblioteczne, sportowe, a także SKS). Jednocześnie w obydwu placówkach prowadzone są zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W Zespole Szkół Publicznych najczęściej organizowane są: zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, psychoterapeutyczne, terapia pedagogiczna i zajęcia dla uczniów zdolnych. Do Zespołu Placówek Specjalnych uczęszczają uczniowie tylko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wszyscy są objęci zajęciami rewalidacyjnymi (ogólnopedagogicznymi i logopedycznymi).

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, w dwojaki sposób, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych, obejmujący 14 zmiennych.

Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali głównie na bezrobocie i ubóstwo. Według niektórych pytanych problemem jest również niewydolność wychowawcza rodziców oraz niski status społeczny. Ankietowani zwracali także uwagę na niską motywację dzieci do nauki.

Wypełniając zamknięty katalog zachowań patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów zawierają poniższe tabele.

Tabela 43. Nieakceptowalne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w środowisku szkolnym dzieci i młodzieży z gminy uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych

rodzaj nieakceptowalnych zachowań i zjawisk patologicznych	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	2	(6), nagminnie	–
sięganie po alkohol	–	–	2
sięganie po narkotyki	–	–	2

niszczenie mienia szkolnego	2	(1) sporadycznie	3
kradzieże	2	(1) sporadycznie	3
dyskryminacja	1	3	1
udział w grupach negatywnych	–	–	2
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	2	(10), sporadycznie	–
autoagresja	1	pojedyncze przypadki	1
ucieczki z domu	–	1	3
przestępczość ujawniona	2	3	–
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	2	10	–
zaniedbanie przez dom	1	6	1
przemoc w rodzinie	1	1 podejrzenie	1
wykorzystywanie seksualne	–	–	2

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Do nieakceptowalnych zachowań i zjawisk patologicznych najczęściej występujących w szkole wśród dzieci i młodzieży ankietowani zaliczyli m.in.: sięganie przez uczniów po papierosy, stosowanie agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego, a także zaniedbanie przez dom.

Według ankietowanych z ZSP skala zachowań nieakceptowalnych ulega tendencji spadkowej, zaś zdaniem pedagoga z ZPS zjawiska negatywne w ostatnich trzech latach utrzymują się na podobnym poziomie.

Tabela 44. Zjawiska patologiczne występujące w otoczeniu rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych

rodzaj zjawisk patologicznych	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
zaniedbanie przez dom	1	6	1
przemoc psychiczna wobec dzieci	–	–	2
przemoc fizyczna wobec dzieci	–	–	2
wykorzystywanie seksualne	–	–	2
przemoc w rodzinie	–	–	2

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Do zjawisk patologicznych najczęściej występujących w domu rodzinnym dzieci i młodzieży ankietowani z ZSP zaliczyli zaniedbanie przez dom. Według nich skala tego zjawiska utrzymuje się w ostatnich trzech latach na podobnym poziomie, w niektórych rodzinach spada.

Obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców

Ankietowani identyfikowali również obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców. W ich opinii ważne jest zbadanie wsparcia dla rodzin ze strony szkoły i urzędów. Według niektórych pytanych należałoby też zwrócić uwagę na prawidłowe wykorzystywanie pomocy udzielanej przez Urząd Gminy i GOPS. Ankietowani podkreślali także potrzebę dokładniejszego przyjrzenia się, jak uczniowie korzystają z dobrodziejstw Internetu.

Działania profilaktyczne podejmowane w szkołach

W placówkach oświatowo-wychowawczych podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Wśród nich realizowane są programy i kampanie profilaktyczne związane z bezpieczeństwem, profilaktyką uzależnień, profilaktyką przemocy, eliminowaniem zachowań agresywnych oraz promowaniem zdrowego stylu życia (m.in. „Nie pal przy mnie, proszę”, „Trzymaj formę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”). Organizowane są festyny, imprezy, konkursy, spektakle profilaktyczne, a także prelekcje, pogadanki i warsztaty tematyczne z pedagogami i policjantami. Prowadzone są też lekcje wychowawcze, spotkania zespołu wychowawczego, konsultacje z rodzicami oraz rozmowy wychowawczo-dyscyplinujące.

Badania i działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia

Według ankietowanych podejmowane w placówkach oświatowo-wychowawczych różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne są wystarczające i nie występuje potrzeba prowadzenia nowych działań. Niektórzy z badanych wskazali na potrzebę organizowania spotkań specjalistów z rodzicami.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, pedagodzy zwrócili uwagę na konieczność poszerzenia oferty zajęć pozalekcyjnych i rozwijających uzdolnienia w GOK-u, gdzie dzieci mogłyby spędzać czas wolny. Respondenci podkreślili także potrzebę zapewnienia szerszego dostępu do ośrodków kultury.

Możliwości przyczynienia się szkół do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w gminie, pedagodzy wskazywali przede wszystkim na konieczność wzmocnienia współpracy z rodzicami oraz wspierania ich w wychowywaniu dzieci. Respondenci zwracali także uwagę na potrzebę realizowania zadań z szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień, rozwijania zainteresowań i wskazywania możliwości spędzania czasu wolnego uczniów poprzez poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych (np. wycieczki, wyjazdy do kina, teatru, koncerty, zielone szkoły, zajęcia sportowe, taneczne, artystyczne itp.). Wśród propozycji znalazła się też potrzeba wyposażania dzieci w umiejętność asertywnego zachowania, jak również rozbudzania w nich potrzeby wiedzy oraz ukazywania korzyści płynących z jej zdobywania.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Przedstawiciele obu badanych placówek stwierdzili, że współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny jest zadowalająca. Do podmiotów tych zaliczyli: Urząd Gminy i samorząd lokalny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, GKRPA, Sąd Rodzinny i kuratorów, Powiatową Komendę Policji, placówki służby zdrowia, Sanepid, Stowarzyszenie „Amazonki”, jak również przedstawiciele straży pożarnej i lasów państwowych.

Współpraca polega m.in. na udzielaniu pomocy w dożywianiu uczniów, dofinansowaniu działalności profilaktycznej szkoły, uczestnictwa w komisji stypendialnej i interdyscyplinarnej, prowadzeniu konsultacji, porad, badań, diagnoz psychologiczno-pedagogicznych, wymianie informacji dotyczących m.in. funkcjonowania dzieci w rodzinie, pedagogizacji rodziców, jak również organizowaniu imprez, prelekcji oraz pogadanek dla rodziców, uczniów i nauczycieli.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów

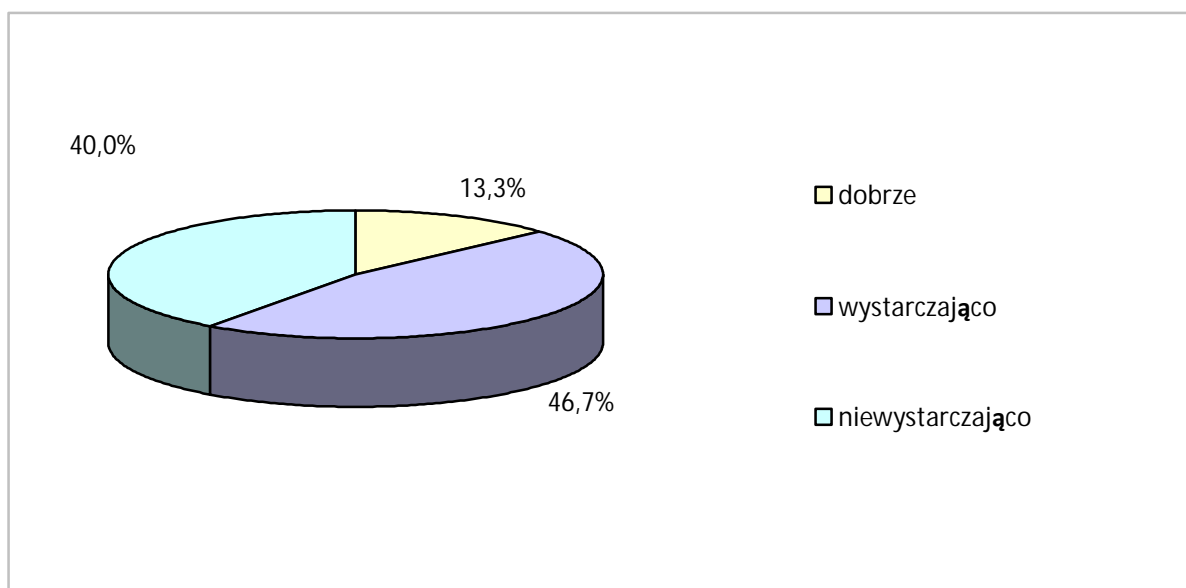
Podobnie jak w przypadku oceny współpracy szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny, przedstawiciele Zespołu Placówek Specjalnych uznali współpracę z rodzicami uczniów za zadowalającą. W jej ramach odbywają się zebrania, konsultacje z pedagogiem i psychologiem, warsztaty dla rodziców. Mają też miejsce spotkania z przedstawicielami policji, podczas których przekazywane są informacje na temat uzależnień. Rodzice aktywnie uczestniczą także w życiu szkoły, pomagając przy organizacji

wszystkich uroczystości szkolnych. Respondenci z Zespołu Szkół Publicznych byli odmiennego zdania i uznali współpracę za niezadowalającą ze względu na zmniejszającą się z roku na rok liczbę rodziców uczestniczących w zebraniach z nauczycielami oraz spadające zainteresowanie rodziców sprawami dzieci.

Ocena działań gminy w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w opinii społeczności lokalnej

O wyrażenie swoich opinii na temat działań w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie poproszono przedstawicieli społeczności lokalnej, wśród których znaleźli się losowo wybrani mieszkańcy gminy oraz przedstawiciele samorządu i instytucji gminnych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia działania gminy w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Działania w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży zostały ocenione dobrze przez 13,3% respondentów, a kolejne 46,7% badanych przyznało, że są one wystarczające. Jednak 40% ankietowanych stwierdziło, że działania te są niewystarczające.

19. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Jednym z głównych problemów demograficznych w Polsce jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Według przewidywań GUS-u liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie z niemal 6,5 miliona w 2010 roku do co najmniej 9,6 miliona w 2035 roku, co stanowić będzie 26,7% całej populacji kraju.

Struktura wiekowa ludności gminy Sławoborze jest w pewnym sensie potwierdzeniem tej tendencji. W ostatnich latach ma tutaj miejsce wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym kurczeniu się populacji młodszych grup wiekowych. Dane szczegółowe zawiera poniższa tabela.

Tabela 45. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba mieszkańców gminy ogółem	4.179	4.163	4.133
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	553	573	574
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	13,23%	13,76%	13,89%

Dane Urzędu Gminy Sławoborze.

Z analizy danych statystycznych dotyczących sytuacji demograficznej gminy wynika, że systematycznie wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności; w latach 2012-2014 wynosił on odpowiednio: 13,23%, 13,76% i 13,89%.

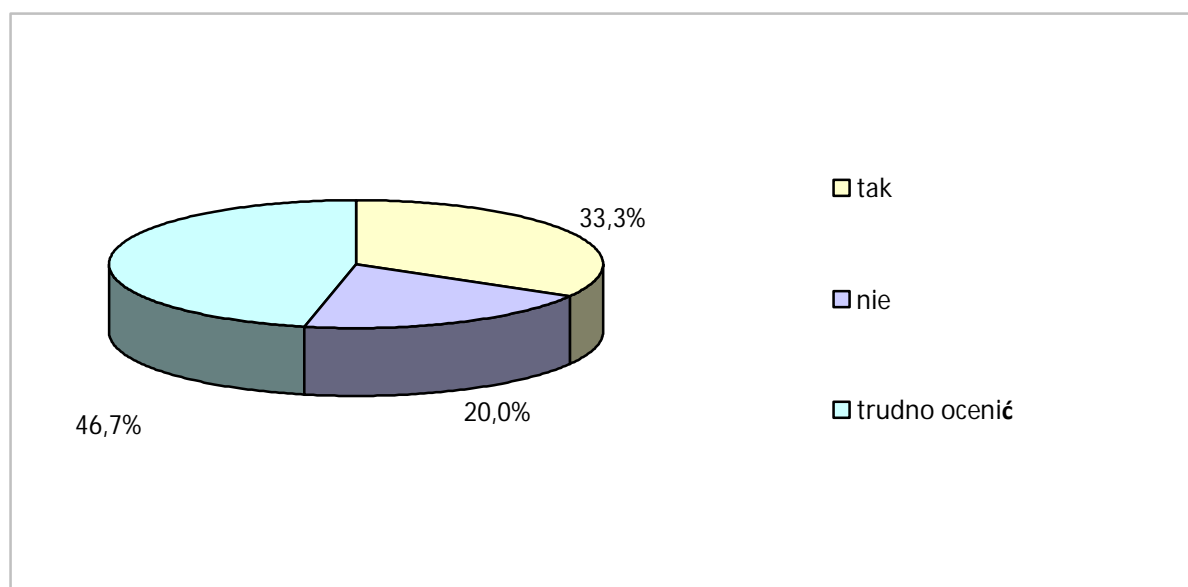
Należy także mieć na uwadze malejącą dzietność rodzin, a z drugiej strony wydłużający się średni okres życia. Stanowi to dobitne potwierdzenie procesu starzenia się społeczeństwa i jest bardzo niekorzystną przesłanką, a zarazem wyzwaniem dla służb i instytucji realizujących założenia polityki społecznej. Sytuacja ta wymaga ukierunkowania działań pomocowych w większym stopniu na potrzeby ludzi starszych, aby udzielać odpowiedniego do potrzeb wsparcia – materialnego bądź rzeczowego, ale także zapewnić dostęp do usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz zorganizować różnorodne formy aktywizacji ruchowej, towarzyskiej i kulturalnej.

Biorąc pod uwagę prognozy demograficzne, należy oczekiwać, że problemy związane z wiekiem będą w kolejnych latach ulegać nasileniu. Osoby starsze są z reguły bardziej narażone na choroby. Wiąże się z tym problem występowania niepełnosprawności i uzależnienia od pomocy innych. Należy zauważyć, że wśród beneficjentów pomocy społecznej, udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu, w 2014 roku były 54 osoby w wieku 61-70 lat oraz 60 osób w wieku 71 lat i więcej.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zapytano mieszkańców gminy Sławoborze o problemy, jakie dotyczą osoby starsze w gminie. W odpowiedzi najczęściej wskazywano samotność, utrudniony dostęp do placówek służby zdrowia, lekarzy specjalistów i rehabilitantów, problemy w zakresie transportu, ubóstwo, trudności w załatwianiu spraw życia codziennego, choroby, niewystarczającą opiekę, bezradność i uzależnienie od pomocy innych, a także brak wolontariuszy, brak ofert pracy oraz niedostateczne zainteresowanie ze strony rodziny.

Uczestnikom badania ankietowego zadano także pytanie o uwzględnianie potrzeb osób starszych w działaniach realizowanych w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 17. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jedna trzecia ankietowanych potwierdziła, że w działaniach realizowanych w gminie uwzględnia się potrzeby osób starszych. Jednocześnie 20% respondentów odpowiedziało przecząco. Najwięcej badanych (46,7%) stwierdziło, że trudno te działania ocenić.

20. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej

przyczyniają się do niepełnosprawności, są choroby układu krążenia oraz dysfunkcje narządu ruchu. Z uwagi na to, że, jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy wykorzystano dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w 2002 roku w gminie Sławoborze mieszkało ogółem 629 osób niepełnosprawnych. Było wśród nich 315 kobiet i 314 mężczyzn. W ramach ogólnej liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w gminie odnotowano 480 osób niepełnosprawnych prawnie i 149 osób niepełnosprawnych tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle ludności gminy wynosił 14,6%.

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin w gminie, korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu wynika, że w latach 2012-2014 niepełnosprawność była czwartym, pod względem liczby beneficjentów, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w latach 2012-2014.

Tabela 46. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba rodzin	42	48	75
liczba osób łącznie w rodzinach	99	131	242

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu.

W 2012 roku z pomocy społecznej udzielonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu z powodu niepełnosprawności skorzystały 42 rodziny liczące 99 osób. Ponadto w 2012 roku wypłacono 317 świadczeń (na łączną kwotę 24.040 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

W 2013 roku z pomocy GOPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystało 48 rodzin liczących 131 osób. W tym samym roku wypłacono 293 świadczenia (na łączną kwotę 22.340 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

W 2014 roku z pomocy GOPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystało 75 rodzin liczących 242 osoby. W tym samym roku wypłacono 278 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (na łączną kwotę 21. 280 zł).

Warto w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdwinie, dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom powiatu świdwińskiego (z uwagi na brak danych odnośnie mieszkańców gminy Sławoborze) w latach 2012-2014.

Z danych tych wynika, iż liczba wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności spadała z roku na rok. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 47. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu świdwińskiego w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom powiatu świdwińskiego	1.129	1.020	928

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdwinie.

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w gminie Sławoborze mogą korzystać ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa, wraz z opiekunami, w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby osób niepełnosprawnych z gminy, które w latach 2012-2014 skorzystały z tego wsparcia.

Tabela 48. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	12	2	11
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	7	6	3
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	–	–	1

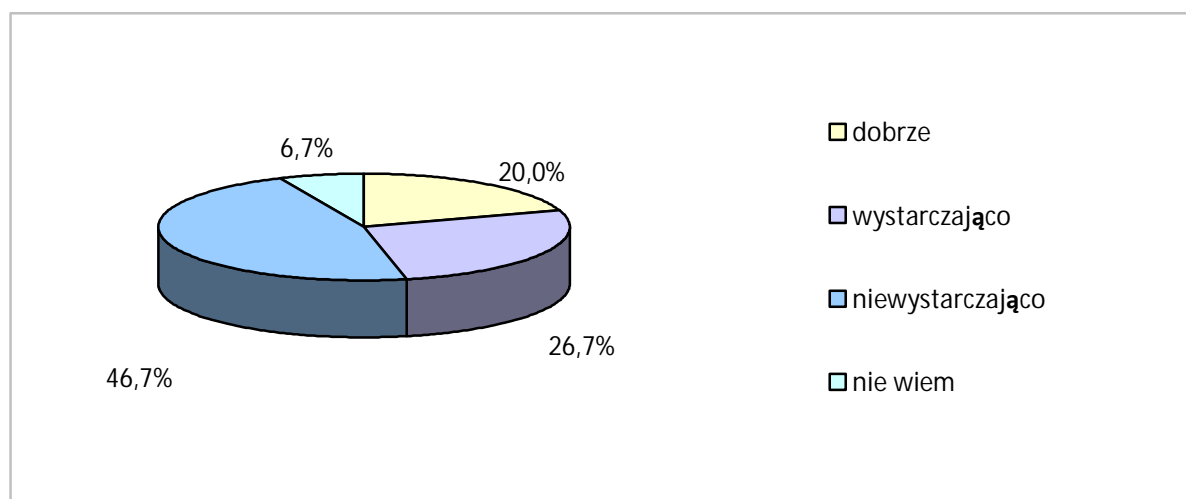
Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie.

Osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie i z zaburzeniami psychicznymi z gminy mogą korzystać z oferty Środowiskowego Domu Pomocy w Sławoborzu, który dysponuje 25 miejscami. Także w Sławoborzu funkcjonuje Zespół Placówek Specjalnych. Jest to placówka

dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim. Podstawowym celem edukacyjno-wychowawczym jest wszechstronny rozwój dziecka, umożliwiający integrację i optymalne funkcjonowanie w życiu społecznym. Dla każdego ucznia opracowywany jest Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny, uwzględniający mocne strony, możliwości i potrzeby dziecka. Programy te opracowywane są przez zespół specjalistów: nauczycieli zajęć edukacyjnych, wychowawcę klasy, specjalistów prowadzących indywidualne zajęcia z uczniami, pedagoga szkolnego i psychologa. Dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim organizowane są zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze. Dzieci od 3. roku życia do podjęcia nauki uczestniczą w zajęciach Wczesnego Wspomagania Rozwoju. Uczniowie objęci są wszechstronną opieką pedagogiczną, psychologiczną i logopedyczną. Cele edukacyjno-wychowawcze realizowane są również podczas zajęć indywidualnych: terapii pedagogicznej, stymulacji polisensorycznej, terapii logopedycznej, gimnastyki korekcyjnej, terapii EEG Biofeedback i artterapii. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem specjalistycznych metod i form pedagogiczno-psychologicznych. Gabinety, w których odbywają się zajęcia terapeutyczne, wyposażone są w nowoczesny sprzęt specjalistyczny, multimedialny oraz bogate zestawy pomocy dydaktycznych.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Sławoborze pytania pozwalające uzyskać opinie na temat wsparcia udzielanego mieszkańcom gminy borykającym się z problemami niepełnosprawności. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustrują poniższe wykresy.

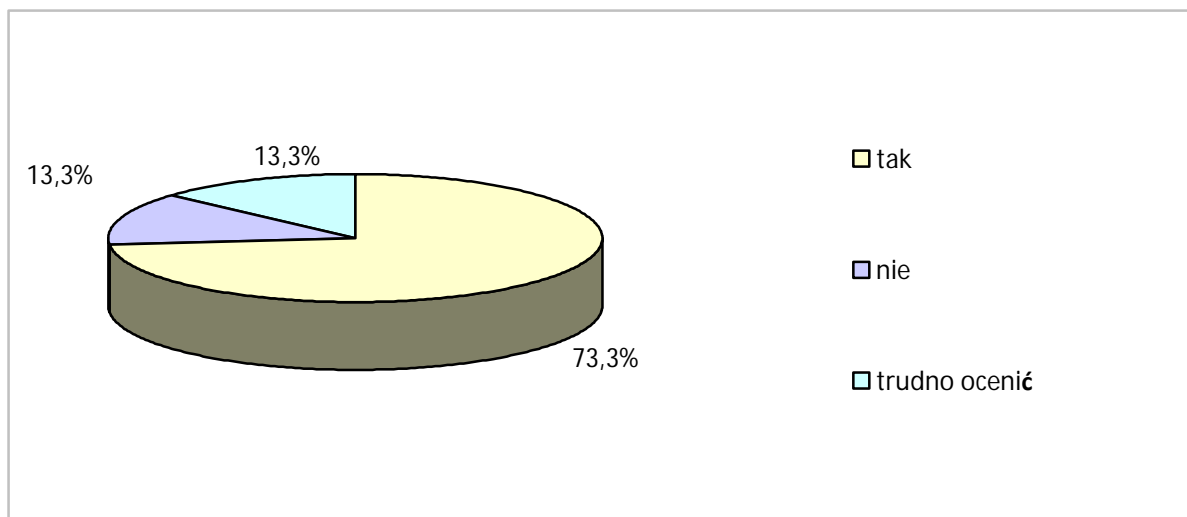
Wykres 18. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania na rzecz niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Łącznie 46,7% respondentów pozytywnie oceniło działania realizowane w gminie na rzecz niepełnosprawnych. Jako dobre określiło je 20% badanych, a jako wystarczające kolejne 26,7% ankietowanych. Jednocześnie tyle samo uczestników badania (46,7%) stwierdziło, że działania te są niewystarczające. Zdania w tej sprawie nie miało 6,7% pytanych.

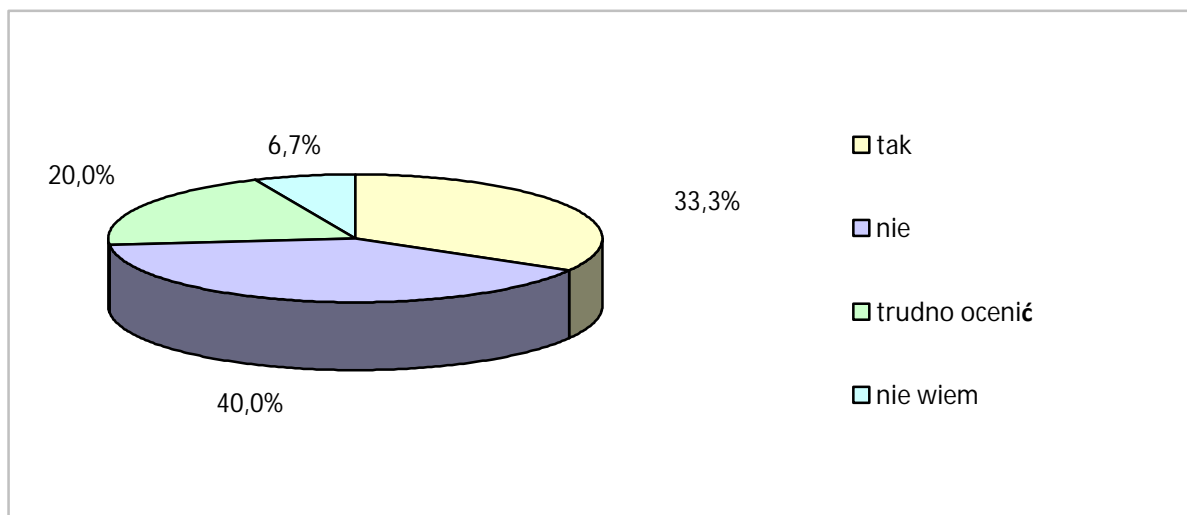
Wykres 19. Czy Pani/Pana zdaniem gmina zapewnia wsparcie rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość respondentów (73,3%) odpowiedziała, że gmina zapewnia wsparcie rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi. Odmiennego zdania było 13,3% badanych. Tyle samo ankietowanych nie było w stanie ocenić tego zagadnienia.

Wykres 20. Czy Pani/Pana zdaniem rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi mają zapewniony dostęp do usług rehabilitacyjnych w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według jednej trzeciej badanych gmina zapewnia rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi dostęp do usług rehabilitacyjnych, z kolei 40% respondentów uważa, że gmina tego dostępu nie zapewnia. Natomiast 20% ankietowanych uznało tę kwestię za trudną do oceny, a 6,7% mieszkańców w ogóle nie odpowiedziało na to pytanie.

Ostatnie pytanie dotyczyło działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie. Odpowiadając na nie, respondenci najczęściej wskazywali na zwiększenie dostępu do rehabilitacji, likwidację barier architektonicznych (budowę podjazdów do instytucji i budynków użyteczności publicznej), poprawę komunikacji publicznej, zapewnienie pomocy prawnej, tworzenie miejsc pracy dla niepełnosprawnych, zachęcanie do wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych, zwiększenie pomocy finansowej i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Analizując wyniki badania, nie można pominąć faktu, że na zadane pytania część respondentów odpowiedziało „nie wiem” lub „trudno ocenić”. Można przypuszczać, że taka część populacji gminy nie ma żadnej orientacji w sytuacji osób niepełnosprawnych, ponieważ nie ma takich osób w ich najbliższym otoczeniu. Jednocześnie zdecydowana większość, przynajmniej w pewnym stopniu, orientuje się w sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie.

Należy więc odnotować, iż problemy osób niepełnosprawnych i ich rodzin są w gminie na tyle istotne, że zauważa je większość mieszkańców. Jednocześnie tylko 8,7% uczestników badania zaliczyło osoby niepełnosprawne i ich rodziny do grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a nikt z respondentów nie wskazał problemów wynikających z niepełnosprawności wśród najbardziej uwidaczniających się problemów w gminie. Wpływa stąd wniosek, że osoby niepełnosprawne w gminie nie są izolowane. Mogą liczyć na zrozumienie lokalnej społeczności i wsparcie instytucji pomocowych, choć w powszechnym odczuciu oferowane im wsparcie i podejmowane na ich rzecz działania nie są w pełni dostosowane do potrzeb.

Biorąc pod uwagę wszystkie dane dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych zgromadzone na potrzeby tego opracowania diagnostycznego, trzeba zaliczyć tę kwestię do istotnych problemów społecznych, z jakimi muszą się zmierzyć instytucje pomocowe działające na terenie gminy.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. Heurystyka (z greckiego *heurisko* – znajduję) to umiejętność wykrywania nowych faktów oraz znajdowania związków między nimi. Analityczne metody heurystyczne polegają na rozwiązywaniu problemów badawczych poprzez wyszukiwanie istotnych informacji w drodze dyskusji i porządkowanie ich w celu odnalezienia łączących je związków.

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru, poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Dzięki takiemu postępowaniu z całego posiadanego zasobu informacji zostają wyodrębnione i zidentyfikowane te, które są istotne strategicznie. W przypadku Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona poniżej analiza obejmuje następujące obszary:

- **bezrobocie, ubóstwo, bezdomność;**
- **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie;**
- **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne;**
- **starość;**
- **niepełnosprawność;**
- **kapitał społeczny i ludzki.**

Obszar BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie problemu bezrobocia w gminie • udział osób bezrobotnych w działaniach aktywizujących • podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet (prace społecznie użyteczne) • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na 	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie zjawiska bezdomności w gminie • brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością • duża liczba osób bezrobotnych – szczególnie długotrwale i bez kwalifikacji zawodowych • bierna postawa klientów korzystających z usług społecznych, pasywność zachowań

<p>przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej)</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań służących przeciwdziałaniu ubóstwu w gminie • realizowanie w gminie programów lub projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • malejący poziom bezrobocia w gminie • uczestnictwo w ministerialnych programach i projektach • angażowanie się w ogólnopolskie kampanie społeczne, które podnoszą wrażliwość mieszkańców na problemy społeczne i wpływają na zmianę postaw społecznych (edukacja, aktywizowanie) • kontynuacja działań mających na celu poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy • ograniczanie bezrobocia dzięki środkom finansowym z funduszy zewnętrznych (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • zwiększenie nakładów finansowych na system pomocy społecznej przez budżet państwa • współpraca z zewnętrznymi podmiotami w rozwiązywaniu kwestii społecznych (pozyskiwanie nowych partnerów ze strefy przedsiębiorców, organizacji pozarządowych) z obszaru poza regionem gminy Sławoborze • zwiększenie wpływu środków masowego przekazu na promowanie działań jednostek pomocy społecznej oraz urzędu pracy, uwrażliwienie społeczeństwa na trudności związane z tym obszarem społecznym poprzez współpracę z mediami, a tym samym minimalizowanie kreowania przez media negatywnego wizerunku podmiotów polityki społecznej • wykorzystywanie możliwości kształcenia kadr korzystając z funduszy krajowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zapotrzebowania na mieszkania socjalne w gminie • niewystarczająca baza lokalowa dla jednostek działających w sferze usług społecznych • brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością • często zmieniające się przepisy prawa i wynikająca z nich nadmierna biurokracja • wzrost liczby rodzin zadłużających się, a tym samym zwiększenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej • zmiana struktury społeczeństwa z wyraźnym zwiększeniem się liczby osób starszych i ubogich

Obszar RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom rodzin • zapewnianie przez gminę rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystentów rodziny • umożliwianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego rodzinom wymagającym 	<ul style="list-style-type: none"> • brak wystarczającej liczby form rodzinnej pieczy zastępczej • zbyt mała oferta kulturalna, sportowa • ograniczenie dostępu do dóbr kultury rodzin wielodzietnych z powodu wysokich kosztów uczestnictwa w życiu kulturalnym • brak organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin

<p>tej formy wsparcia</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonowanie w gminie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice wiejskie z programem z elementami socjoterapii) • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną, zapewniającą właściwy rozwój uczniów • oferowanie uczniom zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe • organizowanie przez gminę oferty spędzania czasu wolnego adresowaną do dzieci i młodzieży • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży • istnienie kadry przygotowanej do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • działanie zespołów interdyscyplinarnych • kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych • zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do informacji o możliwych formach wsparcia • prowadzenie na terenie gminy akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wysokie koszty pobytu w ośrodkach wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie – opłacane przez gminę
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wystarczający zakres wsparcia asystentów rodziny • zaspokajające potrzeby poradnictwo specjalistyczne udzielane rodzinom • możliwość skorzystania z oferty placówek wsparcia dziennego przez potrzebujące wsparcia dzieci i młodzież • wystarczająca oferta w zakresie opieki przedszkolnej • pozwalająca na utrzymanie i rozwój bazy dydaktycznej szkół sytuacja finansowa gminy • zaangażowanie dzieci i młodzieży z terenu gminy w działania wolontarystyczne • wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • pozytywny wpływ na zmianę zachowań ofiar i sprawców przemocy w rodzinie dzięki prowadzonemu poradnictwu i podejmowanym interwencjom 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilająca się skala problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • wzrastająca liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie – kryzys rodziny • wysoki poziom bezrobocia utrudniający wyjście z systemu pomocy społecznej • ubożenie społeczeństwa, wysokie koszty utrzymania rodziny • wzrastająca w gminie liczba osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych

<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszanie się społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy w rodzinie 	
---	--

Obszar ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie przez gminę dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej • prowadzenie w gminie działalności terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień • zapewnienie rodzinom z gminy dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • kierowanie osób uzależnionych z gminy na leczenie odwykowe • prowadzenie w gminie działań edukacyjnych w zakresie uzależnień wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych • diagnozowanie w gminie problemu spożywania alkoholu i narkotyków przez nieletnich • funkcjonowanie grup lub instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • istnienie w gminie kadry przygotowanej do pracy z osobami uzależnionymi • prowadzenie przez placówki oświatowe wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień • realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • podejmowanie przez jednostki gminne współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym (jak np. policja, prokuratura, sąd) i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania i ograniczenia przestępczości • realizowanie inwestycji mających na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze • prężnie działające jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszająca się liczba specjalistów w zakresie świadczeń medycznych, ograniczony dostęp do badań diagnostycznych • brak organizacji pozarządowych zajmujących się problemami uzależnień • zbyt mała liczba funkcjonariuszy policji • brak Straży Gminnej • zbyt mała liczba mieszkańców zaangażowanych w funkcjonowanie Ochotniczej Straży Pożarnej
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrastające zainteresowanie zdrowym 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający zakres świadczeń

<p>trybem życia wśród mieszkańców gminy</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy zadowalające efekty działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych podejmowanych w obszarze uzależnień zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej wzrastająca świadomość rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych na temat zagrożeń uzależnieniami objęcie pomocą grup i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz wszystkich osób zainteresowanych wsparciem wystarczająca liczba osób pracujących z osobami uzależnionymi wzrastająca świadomość dzieci i młodzieży na temat zagrożeń uzależnieniami wzrost wśród dzieci i młodzieży świadomości negatywnego wpływu przestępczości na życie społeczne wzrastający poziom bezpieczeństwa na drodze 	<p>medycznych dostępnych w gminie</p> <ul style="list-style-type: none"> brak oczekiwanych rezultatów leczenia odwykowego z uzależnień wzrastająca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki brak reakcji rodziców wobec narastającego problemu narkomanii i alkoholizmu wśród dzieci
---	---

Obszar STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> analizowanie sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców monitorowanie warunków codziennego funkcjonowania osób starszych informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania członków rodzin w sprawowanie opieki nad osobami starszymi (specjalny zasiłek opiekuńczy) zapewnienie pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w formie usług opiekuńczych zapewnianie osobom starszym wymagającym całodobowej opieki miejsca w domach pomocy społecznej uwrażliwianie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> starzejące się społeczeństwo brak form wsparcia osób starszych, jak: kluby seniora, dom dziennego pobytu brak działań mających na celu stwarzanie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej brak wolontariatu działającego na rzecz osób starszych wysokie koszty dla gmin w przypadku umieszczenia osób w DPS-ie coraz częstszy brak opieki w stosunku do osób starszych przez najbliższych członków rodziny
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> wystarczająca wiedza osób starszych o dostępnych formach pomocy wystarczająca dostępność domów pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności gminy wymagające poprawy warunki codziennego

<p>społecznej w stosunku do potrzeb osób starszych</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostrzeganie przez społeczność lokalną problemów i potrzeb osób starszych 	<p>funkcjonowania osób starszych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • ograniczone możliwości uzyskania przez osoby starsze wsparcia ze strony rodzin
--	--

Obszar NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • monitorowanie liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy • informowanie osób niepełnosprawnych z gminy o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • funkcjonowanie w gminie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych • podejmowanie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością • prowadzenie wśród mieszkańców gminy działań zapobiegających marginalizacji i wykluczeniu osób niepełnosprawnych • funkcjonowanie organizacji pozarządowych zajmujących się problemami osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo duża liczba osób niepełnosprawnych • niewystarczająca kadra pracowników świadczących opiekę i udzielających wsparcia osobom niepełnosprawnym • brak perspektyw zatrudnienia osób z głębszą niepełnosprawnością • zbyt niska społeczna świadomość znaczenia zdrowego stylu życia i aktywności ruchowej • brak wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • dostateczna wiedza osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia • wystarczający dostęp osób z zaburzeniami psychicznymi do specjalistycznych usług opiekuńczych • wystarczający dostęp osób niepełnosprawnych do domów dziennego pobytu • społeczna akceptacja dla potrzeby likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • wystarczające zasoby i możliwości gminy w zaspokajaniu potrzeb w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością • wzrastające w społeczności gminy przekonanie o potrzebie zapewnienia osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający dostęp osób niepełnosprawnych do usług rehabilitacyjnych

<ul style="list-style-type: none"> • korzystanie przez osoby niepełnosprawne z pomocy organizacji pozarządowych 	
--	--

Obszar KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zauważanie potrzeb mieszkańców zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym • upowszechnianie wiedzy o możliwościach uzyskania wsparcia z systemu pomocy społecznej • pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej (np. z funduszy Unii Europejskiej) • podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach, konferencjach i innych formach doskonalenia zawodowego • realizowanie na terenie gminy przedsięwzięć (np. projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej) umożliwiających mieszkańcom korzystanie z oferty uczenia się przez całe życie (m.in. szkolenia i kursy dla osób dorosłych lub uniwersytet III wieku) • podejmowanie działań przez organizacje pozarządowe na rzecz łagodzenia i rozwiązywania problemów społecznych • prowadzenie przez jednostki organizacyjne gminy (np. placówki oświatowe) działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przewaga postaw indywidualistycznych nad zachowaniami prospołecznymi • niewystarczające zabezpieczenie finansowe do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej • niski poziom zaufania społecznego • niski poziom dialogu obywatelskiego • nieumiejętność współpracy między podmiotami różnych sektorów
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wpływ inicjatyw podejmowanych przez samorząd i instytucje gminy na wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców • wystarczająca wiedza mieszkańców gminy o dostępnych formach wsparcia z systemu pomocy społecznej • dostateczna wiedza mieszkańców gminy o dostępnych formach uzupełniania lub podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych • wpływ działalności organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych na łagodzenie problemów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastająca aktywność gospodarcza mieszkańców gminy • wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej • brak zainteresowania mieszkańców gminy różnymi formami działalności wolontarystycznej • niewystarczające na skuteczną realizację zadań z zakresu pomocy społecznej środki będące w dyspozycji gminy

22. PODSUMOWANIE

Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze obejmowała kilkanaście zagadnień. Jej wyniki posłużyły, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, do opracowania założeń polityki społecznej gminy na lata 2016-2021. Zostały one przedstawione w części programowej strategii i zawierają działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach. Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

- 1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom** poprzez:
 - zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego,
 - wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy,
 - pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.
- 2. Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży** poprzez:
 - wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,
 - pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju,
 - wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie,
 - zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
- 3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym** poprzez:
 - promocję i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki,
 - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.
- 4. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego** poprzez:
 - przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
- 5. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego** poprzez:
 - wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
 - wyzwalanie aktywności obywatelskiej, rozwój współpracy z instytucjami na terenie gminy i powiatu, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

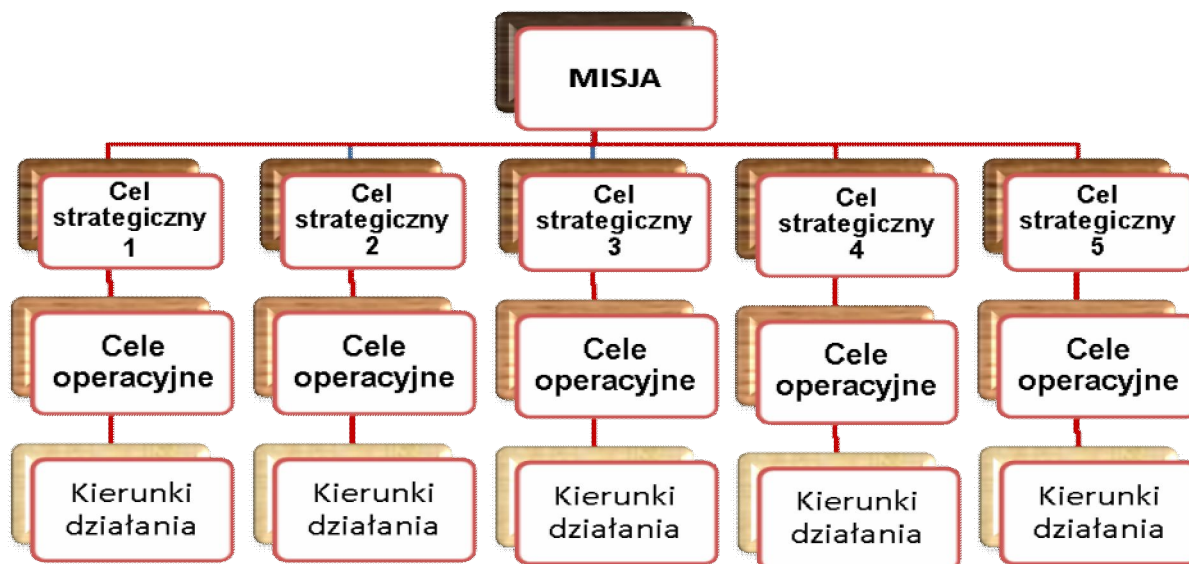
1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze na lata 2016-2021, jest następująca:

**„Gmina Sławoborze zaspokaja potrzeby mieszkańców,
zapewnia im warunki rozwoju,
oraz przeciwdziała zjawiskom marginalizacji
i wykluczenia społecznego.”**

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Związek misji z celami strategii i wyznaczonymi kierunkami działań przedstawia poniższy diagram.

Diagram 2. Związek misji z celami i kierunkami działań.

Cel strategiczny 1.:

Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
2. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.
3. Pomoc zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
3. Wsparcie osób i rodzin ubogich pracą socjalną.
4. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
5. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich.
6. Rozwój w gminie zasobów mieszkań socjalnych.
7. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach.
2. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez GOPS.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi.
4. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci, uwzględnianie równości płci w podejmowanych działaniach na rzecz osób bezrobotnych; opracowanie i realizacja lub współudział w realizacji projektów i akcji informacyjnych na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.

5. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.
3. W razie potrzeby zapewnianie osobom bezdomnym schronienia.
4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych i z Kościołem.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2016-2021.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Kierownikiem, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, świetlice wiejskie.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy, podmioty ekonomii społecznej, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności,

- liczba osób bezrobotnych w gminie objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- liczba mieszkań socjalnych w gminie,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie.

Prognoza zmian

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych,
 - zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
 - zwiększenia liczby miejsc pracy,
 - spadku liczby osób bezrobotnych,
 - wzrostu liczby podmiotów ekonomii społecznej,
 - zwiększenia zasobu mieszkań socjalnych,
 - zabezpieczenia schronienia osobom bezdomnym.
-

Cel strategiczny 2.:

Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
2. Pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
3. Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.
4. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników GOPS-u i placówek oświatowych.
2. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
4. Zwiększenie dostępności rodzin do poradnictwa specjalistycznego (psychologiczno-pedagogicznego, prawnego).
5. Zatrudnianie, adekwatnie do potrzeb, asystentów rodziny oraz organizowanie szkoleń i projektów dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
6. Zapewnienie opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez tworzenie żłobków.
7. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych.
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem równości szans płci, m.in. poprzez prowadzenie zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów oraz zajęć wyrównawczych.

3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.
4. Rozwijanie sieci i oferty świetlic wiejskich.
5. Realizowanie w świetlicach wiejskich programu świetlic środowiskowych.
6. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, m.in. poprzez prowadzenie klas integracyjnych i nauczania indywidualnego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocą w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego i terapeutycznego.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocą w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
4. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.
5. Kontynuowanie działalności przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów w tematyce przemocy.
6. Zapewnianie, w razie potrzeby, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
7. Zapewnianie dostępu do programów korekcyjnych dla sprawców przemocy.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4.:

1. Promowanie zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zapewnianie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz do lekarzy specjalistów.
3. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług rehabilitacyjnych.
4. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do opieki medycznej (w tym stomatologicznej) w placówkach oświatowych.

Szczegółowe działania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną oraz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie zawierają: Gminny Program Systemu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Sławoborze.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2016-2021.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Kierownikiem, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Konsultacyjny, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, świetlice wiejskie.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki służby zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół i społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba szkoleń i projektów adresowanych do rodzin,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba asystentów rodziny,

- liczba żłobków na terenie gminy,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba nauczycieli i pedagogów szkolnych doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba klas integracyjnych,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki zdrowotnej.

Prognoza zmian

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
 - poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
 - zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin,
 - wsparcie rodzin z małymi dziećmi poprzez zapewnienie opieki w żłobkach,
 - podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
 - zwiększenia szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,
 - zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
 - poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
 - zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
 - poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego stylu życia.
-

Cel strategiczny 3.:

Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym

Cele operacyjne:

1. Promocję i wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi.
3. Zapewnianie dostępu do usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
4. Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu aktywizację osób starszych, zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych, np. poprzez organizowanie cyklicznych imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
5. Utworzenie na terenie gminy Klubu Seniora.
6. Podejmowanie współpracy z Kościołem oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych, rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych, w tym poprzez organizowanie cyklicznych imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
7. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze w codziennym życiu.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

1. Udzielanie przez GOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi.
3. Zapewnianie dostępu do specjalistycznych usług opiekuńczych.
4. Zintensyfikowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych.
5. Wychodzenie do osób niepełnosprawnych z ofertą wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego.

6. Informowanie przedsiębiorców o możliwościach uzyskania dofinansowania, dotacji i refundacji kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz tworzenia dla nich miejsc pracy.
7. Podejmowanie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej (także o ponadlokalnym obszarze działania), tworzącymi miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
9. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby niepełnosprawne.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2016-2021 (utworzenie Klubu Seniora lub Domu Dziennego Pobytu – 2018 rok).

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Kierownikiem, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, świetlice wiejskie, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki służby zdrowia, pracodawcy, podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,

- liczba przedsięwzięć mających na celu rozwijanie aktywizację osób starszych, zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych
- liczba osób korzystających z oferty Klubu Seniora lub Domu Dziennego Pobytu,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi,
- liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

Prognoza zmian

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- zwiększenia udziału seniorów w życiu społecznym,
 - podniesienia jakości życia osób niepełnosprawnych,
 - aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
 - podniesienia jakości funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.
-

Cel strategiczny 4.:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa w gminie przez Policję.
3. Podejmowanie przez jednostki gminy i jego mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym, Policją, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
5. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół, działania edukacyjne.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2016-2021.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Kierownikiem, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, świetlice wiejskie, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji działań:

Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
 - liczba realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
 - liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze,
 - liczba dzieci i młodzieży dowożonych do szkół.
-

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków,
 - zwiększenia bezpieczeństwa na drodze.
-

Cel strategiczny 5.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej, rozwój współpracy z instytucjami na terenie gminy i powiatu, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej w gminie poprzez zapewnienie dostępu do szkoleń, konferencji, literatury fachowej.
2. Zatrudnienie osoby na stanowisko zastępcy kierownika GOPS-u w celu zapewnienia rozwoju zasobów kadrowych.
3. Działania promocyjne upowszechniające możliwości uzyskania wsparcia z systemu pomocy społecznej; zapewnianie mieszkańcom dostępu do informacji o dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej np. na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Zachęcanie mieszkańców do aktywności obywatelskiej, wspieranie oddolnych inicjatyw społecznych.
2. Propagowanie idei pomocy innym oraz pozyskiwanie darczyńców w celu możliwości jej realizacji.
3. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
4. Inicjowanie działalności w gminie podmiotów ekonomii społecznej (także o zasięgu ponadlokalnym).
5. Opracowywanie i realizowanie, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji mieszkańców gminy, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy Unii Europejskiej.

6. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.

Szczegółowe działania w zakresie współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego zawiera Program współpracy Gminy Sławoborze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2016-2021.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Kierownikiem i inne jednostki organizacyjne gminy.

Partnerzy w realizacji działań:

Organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy i wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba szkoleń i konferencji, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba pracowników socjalnych GOPS-u,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy inicjatyw lokalnych,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba przedsięwzięć podjętych przez samorząd gminy we współpracy z organizacjami pozarządowymi lub podmiotami ekonomii społecznej,

- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej.

Prognoza zmian

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
 - zwiększenia jakości świadczonych usług,
 - zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej.
 - zwiększenia aktywności mieszkańców,
 - wzrostu liczby inicjatyw społecznych.
-

2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze na lata 2016-2021 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu. Działania te będą podejmowane zgodnie ze szczegółowym harmonogramem, ujętym w opracowywanych corocznie planach działań.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez zespół oceniający strategię. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Zespół oceniający zostanie powołany zarządzeniem Wójta Gminy Sławoborze, a w jego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zasady działania zespołu zostaną określone zarządzeniem Wójta.

Zespół oceniający strategię będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok, a następnie przygotuje raport monitoringowy. Zawartą w nim ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie prześle Wójtowi i Radzie Gminy, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji i organizacji realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji. W przypadku części danych może zaistnieć potrzeba przeprowadzenia badań ankietowych wśród mieszkańców gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania lokalnych problemów społecznych podmiotach.

Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

3. RAMY FINANSOWE

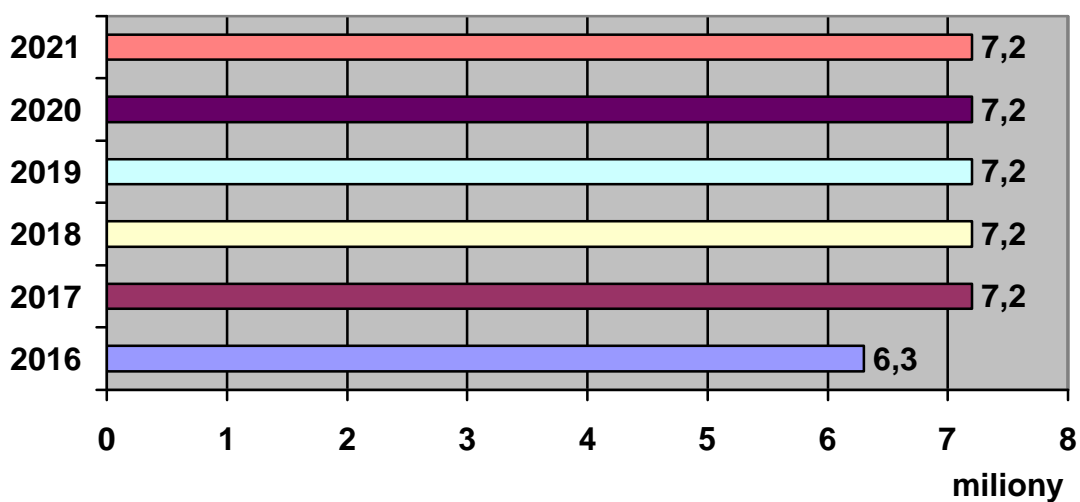
Ustawa o pomocy społecznej (Art. 16b ust. 2 pkt 3 podpunkt c) nakłada obligatoryjny wymóg określenia ram finansowych Strategii. Są one przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 49. Ramy finansowe Strategii w latach 2016-2021

szacunkowa wielkość wydatków (w złotych) w latach:					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
6.300 000,00	7.200 000,00	7.200 000,00	7.200 000,00	7.200 000,00	7.200 000,00

Skalę wydatków zaplanowanych w ramach realizacji założeń Strategii prezentuje poniższy wykres.

Wykres 21. Szacunkowa wielkość wydatków w tys. zł w latach 2016-2021

4. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy.

4.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze na lata 2016-2021 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Systemu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną dla Gminy Sławoborze;
2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sławoborze;
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Sławoborze;
4. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sławoborze;
5. Program współpracy Gminy Sławoborze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

4.2. PROJEKTY

Projekty stanowią „bank pomysłów”, tzn. ich realizacja jest wskazana, ale możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe. Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią. Ich autorami są przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych działających w gminie w obszarze polityki społecznej.

Projekt 1. Budowa świetlic wiejskich na terenie miejscowości Krzesimowo i Jastrzębniki

Wnioskodawca projektu:

Gmina Sławoborze. Urząd Gminy, ul. Kolejowa 8, 78-314 Sławoborze,
tel. (94) 364-75-59, ug@slawoborze.pl

Cel główny projektu

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy.

Cele szczegółowe projektu

Ułatwienie oraz zapewnienie dostępu do kultury mieszkańcom gminy.

Miejsce realizacji projektu

Miejscowości Krzesimowo i Jastrzębniki.

Beneficjenci projektu

Mieszkańcy miejscowości Krzesimowo i Jastrzębniki oraz pozostali mieszkańcy gminy,
jak również korzystający ze świetlic (w tym samorząd oraz jednostki podległe).

Partnerzy w realizacji projektu

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.

Czas realizacji projektu

Lata 2017-2020.

Projekt 2. Budowa, remont dróg i ulic w gminie Sławoborze

Wnioskodawca projektu:

Gmina Sławoborze. Urząd Gminy, ul. Kolejowa 8, 78-314 Sławoborze,
tel. (94) 364-75-59, ug@slawoborze.pl

Cele główne projektu

- poprawa jakości życia mieszkańców gminy;
- poprawa atrakcyjności gminy.

Cele szczegółowe projektu

- ułatwienie dostępu do usług dla mieszkańców gminy;
- poprawa nawierzchni dróg;
- zniwelowanie zagrożeń na drodze.

Miejsce realizacji projektu

Drogi i ulice na terenie gminy Sławoborze (m.in. ul. Leśna, Krzyżowa, Środkowa, Parcela,
drogi – Nowe Ślepce, Poradz, Kalina).

Beneficjenci projektu

- mieszkańcy gminy,
- inni uczestnicy i korzystający z dróg i ulic.

Partnerzy w realizacji projektu

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,

- Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki.

Czas realizacji projektu

Lata 2017-2020.

Projekt 3. Remont pokryć dachowych kościołów na terenie gminy Sławoborze

Wnioskodawca projektu:

Gmina Sławoborze. Urząd Gminy, ul. Kolejowa 8, 78-314 Sławoborze,
tel. (94) 364-75-59, ug@slawoborze.pl

Cel główny projektu

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Sławoborze.

Cele szczegółowe projektu

- poprawa atrakcyjności zabytków;
- odnowa miejsc sakralnych;
- poprawa bezpieczeństwa,
- poprawa atrakcyjności regionu i miejscowości.

Miejsce realizacji projektu

Sławoborze, Rokosowo, Jastrzębniki.

Beneficjenci projektu

Mieszkańcy gminy.

Partnerzy w realizacji projektu

- Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
- Starostwo Powiatowe w Świdwinie,
- Parafia rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Różańcowej w Sławoborzu.

Czas realizacji projektu

Lata 2017-2020.

Projekt 4. „Edukacja – Reakcja – Aktywizacja”

Wnioskodawca projektu:

Gmina Sławoborze. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
ul. Kolejowa 8, 78-314 Sławoborze, tel. (94) 364-75-59, ug@slawoborze.pl

Cel główny projektu

Podniesienie poziomu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców gminy.

Cele szczegółowe projektu

Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.

Miejsce realizacji projektu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Leśna 1A, 78-314 Sławoborze.

Beneficjenci projektu

Osoby korzystające z pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej oraz zamieszkują na terenie gminy Sławoborze.

Partnerzy w realizacji projektu

Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie.

Czas realizacji projektu

Od 1.10.2015 r. do 31.12.2017 r.

Projekt 5. Zwiększenie możliwości harmonijnego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych.

Wnioskodawca projektu:

Zespół Szkół Publicznych, ul. Lipowa 19, 78-314 Sławoborze,
tel. (94) 364 70 38, spslawoborze@poczta.onet.pl

Cel główny projektu

Zwiększenie możliwości harmonijnego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć dodatkowych, warsztatów i szkoleń w środowisku szkolnym.

Cele szczegółowe projektu

- wsparcie rozwoju emocjonalnego dzieci poprzez udział w zajęciach z psychologiem;
- podniesienie kompetencji dzieci w zakresie czytania, pisania i rozumowania poprzez zapewnienie dodatkowych zajęć z logopedą, animatorem teatralnym;
- zwiększenie kompetencji rodziców w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych w rodzinie poprzez organizację zajęć warsztatowych;
- zwiększenie efektywności pracy nauczycieli poprzez organizację szkoleń na temat radzenia sobie z uczniem trudnym wychowawczo, słabym w nauce, rozpoznawania przyczyn szkolnych niepowodzeń.

Miejsce realizacji projektu

Zespół Szkół Publicznych, ul. Lipowa 19, 78-314 Sławoborze.

Beneficjenci projektu

- uczniowie ZSP w Sławoborzu,
- rodzice,
- nauczyciele.

Partnerzy w realizacji projektu

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdwinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sławoborzu,
- Policja.

Czas realizacji projektu

1 rok.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sławoborze na lata 2016-2021 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS DIAGRAMÓW, TABEL I WYKRESÓW

Diagram 1. Struktura dokumentu strategii	5
Diagram 2. Związek misji z celami i kierunkami działań	101
Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2012-2014	24
Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2012-2014	24
Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2012-2014	24
Tabela 4. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	27
Tabela 5. Podmioty gospodarki narodowej w gminie wg rejestru REGON w latach 2012-2014	27
Tabela 6. Indywidualna działalność gospodarcza mieszkańców gminy w latach 2012-2014	27
Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2012-2014	28
Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2012-2014	29
Tabela 9. Placówki oświatowo-wychowawcze w gminie w roku szkolnym 2013/2014	30
Tabela 10. Placówki kultury w gminie w 2014 roku	32
Tabela 11. Obiekty zbiorowego zakwaterowania w gminie w 2014 roku (bez ośrodków wczasowych i gospodarstw agroturystycznych)	32
Tabela 12. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2014 r.	35
Tabela 13. Przepięstwa popełnione w gminie w latach 2013-2014	41
Tabela 14. Zagrożenie przestępczymi w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy w 2014 roku	42
Tabela 15. Kategorie najczęściej popełnianych w gminie wykroczeń w latach 2013-2014	43
Tabela 16. Zagrożenie wykroczeniami w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy w 2014 roku	44
Tabela 17. Stan zatrudnienia w GOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2014 roku	47
Tabela 18. Wykształcenie kadry GOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2014 roku	47
Tabela 19. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2012-2014	49
Tabela 20. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014	49
Tabela 21. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2014 roku	50
Tabela 22. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014	50
Tabela 23. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez GOPS w latach 2012-2014	51
Tabela 24. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2012-2014	53
Tabela 25. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2012-2014	54
Tabela 26. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2012 r.	54
Tabela 27. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2013 r.	54
Tabela 28. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2014 r.	55
Tabela 29. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2012-2014	56
Tabela 30. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2012-2014	58
Tabela 31. Organizacje pozarządowe w gminie w 2014 roku	59
Tabela 32. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego w gminie w 2014 roku	60
Tabela 33. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2012-2014	64
Tabela 34. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2012-2014	64
Tabela 35. Bezrobotni w gminie na koniec 2014 roku według wieku, czasu pozostawiania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia	65
Tabela 36. Bezrobotni w gminie na koniec 2014 roku według wybranych rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy	66
Tabela 37. Pomoc społeczna przyznana w gminie z powodu bezdomności w latach 2012-2014	69
Tabela 38. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych	69
Tabela 39. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2012-2014 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie	70
Tabela 40. Lokalny rynek napojów alkoholowych oraz działalność GKRPA w latach 2012-2014 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	71
Tabela 41. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2012-2014	75

Tabela 42. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2012-2014	75
Tabela 43. Nieakceptowalne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w środowisku szkolnym dzieci i młodzieży z gminy uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych.....	81
Tabela 44. Zjawiska patologiczne występujące w otoczeniu rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych	82
Tabela 45. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2012-2014	86
Tabela 46. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2012-2014.....	88
Tabela 47. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom powiatu świdwińskiego w latach 2012-2014.....	89
Tabela 48. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom gminy w latach 2012-2014.....	89
Tabela 49. Ramy finansowe Strategii w latach 2016-2021	118
Wykres 1. Jaka jest według Pani/Pana oferta edukacyjna szkół w gminie?.....	33
Wykres 2. Jak Pani/Pan ocenia stan bazy dydaktycznej i infrastruktury szkół w gminie?	33
Wykres 3. Jak oferta w zakresie opieki przedszkolnej w gminie zaspokaja potrzeby mieszkańców?	34
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana oferta kulturalna w gminie?.....	34
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia funkcjonowanie placówek służby zdrowia w gminie?.....	36
Wykres 6. Jaka jest według Pani/Pana oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji w gminie?	40
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?.....	46
Wykres 8. Jakie problemy najbardziej uwidaczniają się w gminie?.....	61
Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?	62
Wykres 10. W jakim obszarze oferta pomocy świadczonej w gminie jest najbardziej niezadowolająca?	63
Wykres 11. Czy postrzega Pani/Pan istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn jako problem społeczny?.....	76
Wykres 12. Kto jest najbardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć w gminie?	77
Wykres 13. Czy zna Pani/Pan przypadki dyskryminacji ze względu na płeć w gminie?	78
Wykres 14. Jeśli dyskryminacja ze względu na płeć jest problemem w gminie, jaka jest jego skala?	79
Wykres 15. Czy w gminie są prowadzone działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć?	79
Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia działania gminy w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?.....	85
Wykres 17. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie gminy uwzględnia się potrzeby osób starszych?.....	87
Wykres 18. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania na rzecz niepełnosprawnych?.....	90
Wykres 19. Czy Pani/Pana zdaniem gmina zapewnia wsparcie rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi?	91
Wykres 20. Czy Pani/Pana zdaniem rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi mają zapewniony dostęp do usług rehabilitacyjnych w gminie?	91
Wykres 21. Szacunkowa wielkość wydatków w tys. zł w latach 2016-2021.....	118